TfS
TIDSKRIFT FÖR SCHACK
NR 6 ÅRGÅNG 102 1996

SM-PIONJÄREN

■ **Här står Peter Fransson framför sina TV-apparater vid SM i Lidköping. Han blev först med att visa SM-partierna på ett modernt sätt, dvs via TV. Stort reportage från tävlingarna, där Robert Åström, SS Luleå tog titeln efter en fantastisk slutspurt – SID 273–292!**

VM-MATCHEN – SID 294!
STORMÄSTARTURNERINGEN I MALMÖ – SID 310!

TfS

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ägare: Sveriges Schackförbund.

Kansliadress: Slottsgatan 155, 602 20 Norrköping, tel 011/10 74 20.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Prenumerationer och ekonomi: Ingemar Eriksson, Sveriges Schackförbund, Slottsgatan 155, 602 20 Norrköping, tel 011/10 74 20 (arb), 011/724 67 (bost).

SSF:s TfS-kommitté: Ingvar Carlsson, Bo Plato, Ingemar Eriksson.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1996 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 295:–, för övriga 350:–. Stödprenumeration 400:-.

Annonspriser: Helsida 2 000:–, halvsida 1 200:–, kvartssida 700:–, sista sidan av omslaget 3 000:–.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Ledare 273
Robert Åström Sverigemästare 274
Kongressen 284
Vädringspaus i Lidköping 286
Kadett- och juniorkvalet 288
Kadettfinalen 289
SM-resultat 290
Förbundsaktuellt 293
Tävlingskalender 293
VM-matchen 294
Anton Fridh In memoriam 306
Birger Öhman död 307
Ny rankinglista för korrspelare 309
Malmöturneringen 310
Läsarbrev 321
Ungdomssidorna 322
Studier 332
Problem 334

Omslagsfoto: Bo Plato

Nästa nummer

beräknas utkomma i slutet av september. I det ska vi bl a försöka summera sommarens fantastiska tävlingsutbud. En av höjdpunkterna blir förstås den första stormästarturneringen i Göteborg på 25 år. Manusstopp för nr 7: 26 augusti, för nr 8: 24 september!

LIDKÖPING 1996

■ Ett oslagbart rekord sattes vid SM i Lidköping 1996: Karl Erland Gannholm, 87, Burs SK spelade sin 57:e (!) SM-turnering i rad. Nåja, helt oslagbart är det inte – Gannholm kan själv knäcka det nästa år...

❑ Han var förstås med även förra gången SM spelades i Lidköping (trea i klass I). Det var 1944, då 168 spelare räknades in på Stadshotellet. Där vann Stig Lundholm före Paul Keres. I år, när staden firade sitt 550-årsjubileum (man har faktiskt papper på årtalet!) och schackklubben fyllde 90, gjorde 701 deltagare 861 starter i De la Gardieskolan, som i normala fall härbärgerar 1 800 elever. Man ska nog vara ganska belåten med deltagarsiffran – numera ser man ju knappt sommaren för alla schacktävlingar.

❑ 1944 SM-debuterade en förhoppningsfull ung västgöte vid namn Bengt Andersson med att komma tvåa i klass II. Nu har han gjort 39 SM. I år vann han veteranernas elitgrupp för sjätte året i följd, också det ett rekord som antagligen kan slås endast av rekordhållaren själv.

❑ Arrangörsstaben i Lidköping 1996 var tämligen orutinerad, och det gjordes en del missar. Klokt nog hade man hyrt in ett antal kompetenta personer från i första hand Stockholmsområdet så slutbetyget blir mer än godkänt.

❑ Tävlingarna var uppdelade på två olika byggnader medan serveringslokaler mm fanns i en tredje. Förhållandet var inte idealiskt för den som ville se hur det gick för kamrater i andra klasser och dessutom kasta en blick på elitgrupperna. Bortsett från en del inledande trassel med bl a belysningen i en av spelsalarna märkte spelarna i övrigt inga större olägenheter utan gladde sig i stället åt generösa utrymmen, föredömligt låga fikapriser och allmänt trivsam SM-atmosfär i en vacker och charmig småstad.

❑ En stor blomsterbukett ska överräckas för initiativet att visa samtliga partier i SM-gruppen i TV. Den ursprungliga avsikten var att partierna skulle spelas på bräden med sensorer men detta gick av olika skäl inte att genomföra. I stället matades dragen in för hand av Jan Peter Palmblad. Han uträttade ett jättearbete och att han inte kunde vara vid sju bräden på en gång när det drog ihop sig till tidsnöd hade man gärna överseende med.

❑ Idékläckare var en av tävlingsledarna, Peter Fransson (svensk juniormästare 1980), som för en ringa kostnad hade skaffat fram sju TV-apparater och därmed förhoppningsvis höjt ribban för framtida SM-arrangörer. Systemet hade, i en helautomatiserad version, svensk premiär vid Världscupen i Skellefteå 1989. Det är förbluffande att ingen tidigare har tänkt i samma banor som Peter Fransson.

❑ Lidköping 1996 kommer också att bli ihågkommet för den ändring av Sveriges Schackförbunds organisation som klubbades vid kongressen. Ändringen är, krasst uttryckt, framtvingad av en anslagsgivande myndighet. Klokheten i dess resonemang kan diskuteras – ungdom är ju, lika lite som ålder, någon garanti för kompetens...

1. Robert Åström	**SS Luleå**	–	0	½	½	1	½	1	1	1	1	1	1	½	1	**10**
2. Jesper Hall	**Åstorps SS**	1	–	½	½	0	1	1	½	0	1	½	1	1	1	**9**
3. Thomas Ernst	**Lidköpings SS**	½	½	–	½	1	½	½	1	½	0	1	½	1	1	**8½**
4. Axel Ornstein	**Södra SASS**	½	½	½	–	½	0	½	1	1	½	1	1	½	½	**8**
5. Erik Malmstig	**SK Rockaden, U.**	0	1	0	½	–	1	1	0	1	0	1	1	0	1	**7½**
6. Christian Jepson	**En Passant**	½	0	½	1	0	–	1	½	0	1	½	½	1	1	**7½**
7. Lars Degerman	**Vällingby SS**	0	0	½	½	0	0	–	1	½	1	1	1	1	½	**7**
8. Krister Olsson	**Sandvikens SK**	0	½	0	0	1	½	0	–	0	1	1	½	1	1	**6½**
9. Bengt Lindberg	**Solna SS**	0	1	½	0	0	1	½	1	–	0	0	0	1	1	**6**
10. Jan-Olov Lind	**Ervalla SS**	0	0	1	½	1	0	0	0	1	–	1	0	0	1	**5½**
11. Emil Hermansson	**SS Luleå**	0	½	0	0	0	½	0	0	1	0	–	1	1	½	**4½**
12. Mikael Johansson	**Åstorps SS**	0	0	½	0	0	½	0	½	1	1	0	–	1	0	**4½**
13. Mats Sjöberg	**SK Rockaden**	½	0	0	½	1	0	0	0	0	1	0	0	–	1	**4**
14. Karl Johan Moberg	**SS Manhem**	0	0	0	½	0	0	½	0	0	0	½	1	0	–	**2½**

ROBERT ÅSTRÖM SVERIGEMÄSTARE EFTER FANTASTISK SLUTSPURT: 7½/8!

■ Internationelle mästaren Robert Åström, 28, SS Luleå vann årets Sverigemästerskap med en hel poäng till godo på närmaste man. En makalös slutspurt med sju raka vinster i ronderna 6–12 bäddade för den första SM-titeln någonsin till en "riktig" norrlänning.

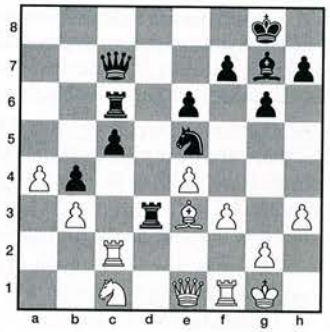
Snabbast ur startblocken var emellertid fjolårets juniormästare Erik Malmstig och veteranen Axel Ornstein, som båda öppnade med 4/5. Malmstig blev något av ett utropstecken och hans slutliga femteplats var en utmärkt prestation. Ornstein såg under den första veckan ut att kunna spela hem sitt åttonde SM-tecken och ledde efter sex ronder, men kanske fick han slita alltför hårt för poängen:

Partiet mot Krister Olsson i rond 2 krävde två avbrott, drygt tio timmars kamp och 105 drag innan Ornstein lyckades föra ett slutspel med torn, olikfärgade löpare samt merbonde till vinst. Fjärde plats är naturligtvis ett anständigt resultat för vem som helst men Ornstein – sedan 1991 med platssiffrorna 4:a, 4:a, 7:a, 3:a, 3:a – har man ju särskilda pretentioner på...

Trots förlusten i maratonpartiet började även Krister Olsson bra men ett par svackor, en i mitten av tävlingen och en mot slutet, minimerade hans chanser.

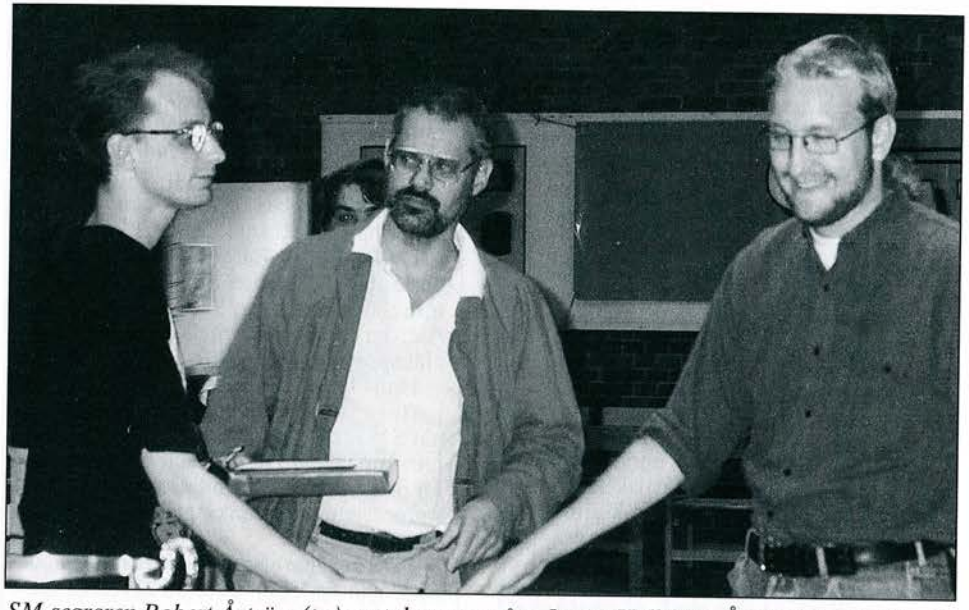
Åtskilligt tyngre var föret i portgången för t ex Emil Hermansson som bara fick en halv poäng på de fem första ronderna, Jan-Olov Lind som tog 1/4, Bengt Lindberg som den första veckan förlorade fyra partier i följd och Mikael Johansson som noterade fem nollor av sex möjliga. Johanssons enda vinst kom i rond 3 mot just Lindberg:

Mikael Johansson
Åstorps SS

Bengt Lindberg
Solna SS

27. – Txe3! 28. Dxe3 Sg4! 29. hxg4 Ld4 30. Df2 Lxf2† 31. Tcxf2 c4 och svart vann efter ytterligare ett 20-tal drag.

SM-segraren Robert Åström (t v) gratuleras av tvåan Jesper Hall (t h). Åsyna vittne i mitten är prisutdelaren Ingvar Carlsson. Foto: Bo Plato.

Inledningsvis såg det heller inte särskilt lovande ut för Robert Åström, som regelbundet kom minst en kvart för sent till partierna. Efter vinst mot klubbkamraten Emil Hermansson i första ronden följde tre remier och sedan mötte han Jesper Hall, en annan IM som också tävlar sparsamt och som hade börjat trevande med två förluster på de tre första ronderna:

ENGELSKT PARTI (A 37)

Robert Åström	**Jesper Hall**
SS Luleå	Åstorps SS

1. Sf3 c5 2. g3 Sc6 3. Lg2 g6 4. c4 e5 5. Sc3 d6 6. d3 Sge7 7. 0–0 Lg7 8. a3 0–0 9. Tb1 a5 10. Lg5 f6 11. Ld2 Le6 12. Se1 Dd7

Starkare än 12. – Tb8, då svarts a-bonde nu kan rycka fram i artonde draget. Hall är en stor kännare av Wedbergsystemet.

13. Sc2 d5 14. cxd5 Sxd5 15. Sxd5

Vit når ingen fördel med 15. Sa4 Dd6.

15. – Lxd5 16. Lxd5† Dxd5 17. b4 cxb4 18. axb4 a4

Denna fribonde kommer att spela en stor roll i fortsättningen.

19. b5 Sd4 20. Se3 De6 21. Sc4 f5

Aktiverar den passiva löparen.

22. Le3 e4 23. Lxd4 Lxd4 24. Tb4 a3 25. dxe4 Lc5 26. Ta4 Txa4 27. Dxa4 Dxe4

Svarts dam och löpare står bra och nu ska tornet till a-linjen. Vit måste hela tiden hålla ett vakande öga på svarts fribonde.

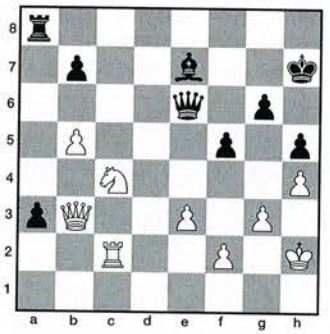
28. Db3 De6 29. e3 Le7 30. Ta1 Ta8 31. Ta2 Tc8 32. Tc2 Td8 33. Tc3 Ta8 34. Tc2

Vits pjäser står passivt. Svarts nästa plan är att öppna linjer för ett kungsangrepp.

34. – h5 35. h4 Kh7 36. Kh2

På 36. f4 bygger svart upp ett angrepp på d-linjen och diagonalen a8–h1.

36. – Tc8 37. Tc1 Ta8 38. Tc2

38. – g5!

Djärvt men vinnande.

39. hxg5 Lxg5 40. Ta2 h4 41. f4 hxg3† 42. Kxg3 Lh4†! 43. Kh2

Om 43. Kxh4 Tg8 med oparerbart matthot.

43. – Dh6 44. Kg1 Tg8† 45. Kf1

Eller 45. Tg2 Txg2† 46. Kxg2 Dg6† 47. Kf1 Dg3 48. Ke2 a2! osv.

45. – Lf6

Det hotar matt med 46. – Dh1†, 47. Ke2 Tg2† 48. Kd3 Df1†.

46. Se5 Dh1† 47. Ke2 Dg2† 48. Kd3 De4† 49. Ke2 Lxe5 50. fxe5 Tg2† 51. Ke1

Eller 51. Kd1 Df3† 52. Ke1 (52. Kc1 Df1† matt) Txa2 53. Dxa2 Dxe3† etc.

51. – Dh4† 52. Kd1 Dh1† matt.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

Detta skulle bli Åströms enda nederlag. I rond 6 inledde han en fantastisk svit om sju vinster i följd – vi kan inte på rak arm erinra oss något liknande i Sverigemästargruppen. Den femte i raden kom i rond 10 mot titelförsvararen Lars Degerman, som gick rakt in i en specialpreparerad variant och blev regelrätt överkörd.

– Mitt bästa parti, kommenterade Åström efter turneringen. Det var nog det enda där jag inte gjorde något misstag...

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 97)

Robert Åström	**Lars Degerman**
SS Luleå	Vällingby SS

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. c4 Lg7 4. Sc3 0–0 5. e4 d6 6. Le2 e5 7. 0–0 Sc6 8. d5 Se7 9. b4 Sh5

Nunn spelade 9. – a5 10. La3 Sh5 11. c5 Sf4? mot Piket i Amsterdam 1995. Det följde 12. b5 ±, även om svart vann partiet.

10. Te1 f5

I partiet Åström – Johansson i rond 9 följde, liksom i partiet Sokolov – van Wely, holländska mästerskapet 1995, 10. – h6. De senare fortsatte med 11. Sd2! Sf4 12. Lf1 f5 13. c5 ±.

11. Sg5 Sf6

Bättre är kanske 11. – Sf4 12. Lxf4 exf4 13. Kh1 Kh8 (Sokolov – Wiersma 1995).

12. f3 c6 13. Le3

Vit har en solid ställning med terrängfördel.

13. – Lh6 14. h4!?

En teoretisk nyhet som Åström hade förberett.

14. – cxd5 15. cxd5 f4 16. Lf2 Lxg5 17. hxg5 Se8 18. Tc1 Ld7 19. Lb5!

Vit är beredd att offra g5-bonden för att tränga in i svarts ställning.

19. – Lxb5 20. Sxb5 Sc8 21. Da4 Tf7 22. Tc2

C-linjen är en maktfaktor.

22. – Dxg5 23. Tec1 Se7

1996 års Sverigemästare

Stadsdelen Mjölkudden i Luleå har fått ytterligare en kändis vid sidan av Martin Ljung och Maud Adams. Men det är ett bra tag sedan Robert Åström var bosatt i Norrbotten – redan 1986 flyttade han till Stockholm. Sedan 1988 bor han i Uppsala där han studerar statistik.

Under alla sin år i exil har han varit moderklubben SS Luleå trogen, och kontakterna norrut är täta. Sålunda medverkar Åström regelbundet med schackkrönikor i länspressen.

Hans första läromästare och träningspartner var storasyster Ann-Sofie. 1980, när SM arrangerades i hemstaden, ställde han upp i klass III, där facit blev åtta nollor och en remi. Obarmhärtiga människor reducerade hans rankingtal på 1300 med 44 poäng.

Fyra år senare hade Robert Åström, då 16 år gammal, höjt talet till 2198 och spelade i klass M.

De senaste åren har han gjort bra resultat i Sverigemästargruppen, och både 1994 och 1995 erövrades en IM-inteckning. Sådant tillhör inte vanligheterna.

Åström förnekar att han spelar särskilt flitigt och han har i motsats till många IM-kollegor aldrig gjort någon tävlingsturné utanför landets gränser. Han sysslar ändå periodvis ganska mycket med schack och med ungefär en halv miljon partier i datorn behöver han sällan sakna arbetsmaterial.

När han tävlar gör han det med besked, och han har uppenbarligen trivts som fisken i vattnet med den starkt kampbetonade atmosfär som har rått i SM-gruppen under senare år.

Mästerskapstecknet garanterar Robert Åström en plats i höstens OS-lag. Det ska bli intressant att se vad han kan åstadkomma i sin första riktigt stora tävling.

Här besvaras 23. – Dd8 med 24. Da5!, t ex 24. – Dd7 25. Sc7 b6 26. Db5!.

24. Sc7! Sxc7 25. Txc7 Df6 26. Txb7

Förbereder en tripplering på sjunde raden.

26. – Taf8 27. Tcc7 g5 28. Dxa7 Te8 29. Da4 Td8 30. Lb6 Tdf8 31. Dd7 g4

32. De6! uppgivet.

Pjäsförlust är oundviklig. På t ex 32. – Sg6 följer 33. Dxf6 Txf6 34. Tg7† och matt inom kort.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

Det har visat sig vara svårt för en regerande mästare att försvara titeln. Senast någon lyckades med detta var 1988, då Axel Ornstein i Norrköping upprepade sin seger i Stockholm året innan.

Efter en förtroendeingivande start med 2½/3 råkade Degerman ut för det ena bakslaget efter det andra och i ronderna 4–10 lyckades han bara skrapa ihop 2 poäng. Två avslutande vinster räckte inte för att han skulle säkra en plats i nästa års SM-grupp. Här är förlusten i rond 6:

SICILIANSKT PARTI (B B 66)

Jesper Hall	**Lars Degerman**
Åstorps SS	Vällingby SS

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lg5 e6 7. Dd2 a6 8. 0–0–0 h6 9. Le3 Dc7

En ovanlig fortsättning, som inbjuder till det följande pjäsoffret. Degerman spelar hårt på vinst.

10. f4 Ld7 11. h3

Förbereder både Lf1–d3 och en kommande bondestorm mot svarts försvagade kungsflygel.

11. – b5

Eller 11. – Le7 12. Ld3 b5 och vit kan välja mellan 13. Lxb5!?, som i partiet, och 13. Kb1 som Illescas Cordoba spelade mot Viktor Kortchnoi i Madrid i våras (se TfS 5/96).

12. Lxb5!

Leder forcerat till ett slutspel där vit, som har tre förbundna fribönder för pjäs, kan spela på s k bondemakt. Jämför med liknande ställningar i draken!

12. – axb5 13. Sdxb5 Db8 14. Sxd6† Lxd6 15. Dxd6 Dxd6 16. Txd6 Sa5 17. Td4!

Här besvaras 17. b3 starkt med 17. – Tc8 18. Td3 (18. Kb2? Txc3! -+) Lc6, t ex 19. Lb6 Sxe4! med fördel för svart. Tornet står bra på fjärde raden.

17. – Tc8 18. Ld2 e5

Sämre var 18. – Sc4? 19. e5 Sd5 20. Se4! med hotet 21. Txc4!.

19. fxe5 Sc6 20. Tc4 Sxe5 21. Txc8† Lxc8 22. Lf4

Efter tornbytet kan vits fribönder lättare avancera. De olikfärgade löparna spelar en viktig roll i sammanhanget.

22. – Sg6 23. Lh2

Sämre var 23. Ld6 Kd7.

23. – Lb7 24. Te1

Här fick Hall plötsligt kalla fötter och bjöd remi. Degerman avböjde!

24. – 0–0 25. a4 Te8 26. b4 Sxe4 27. a5 f5 28. b5

Tipspromenad

I samarbete med 27 affärer i Lidköping hade SM-arrangörerna ordnat en mängd rabattkuponger samt en tipspromenad med en dator som pris. Datorn lottades ut bland deltagarna och vanns av Nissim Laksman, En Passant, Svedala. Han kammade dessutom hem ett förstapris i klass III.

	Första veckan						*Andra veckan*						
1. Robert Åström	**1**	**1½**	*2*	*2½*	*2½*	*3½*	*4½*	**5½**	**6½**	**7½**	**8½**	**9½**	**10**
2. Jesper Hall	**1**	*1*	1	2	3	*4*	*4½*	**5½**	*6*	6½	7½	8½	9
3. Thomas Ernst	½	**1½**	1½	2	2½	3½	*4½*	*5*	*6*	*7*	7½	8	8½
4. Axel Ornstein	½	**1½**	*2*	**3**	**4**	**4½**	*4½*	*5*	5½	6½	7	7½	8
5. Erik Malmstig	**1**	*1*	*2*	**3**	**4**	*4*	4	*5*	5	6	6½	7½	7½
6. Christian Jepson	0	*1*	1½	*2½*	3	*4*	**5**	**5½**	**6½**	*7*	7½	7½	7½
7. Lars Degerman	½	**1½**	**2½**	*2½*	3	3	3½	3½	4½	4½	5½	6½	7
8. Krister Olsson	**1**	*1*	*2*	**3**	*3½*	*3½*	4	4	5	6	6	6	6½

Och vit har på gränsen till avgörande fördel. Hans fribönder är mycket farliga, vilket följande varianter visar:

a) 28. – Ta8 29. Sxe4 Lxe4 (29. – fxe4 30. a6) 30. a6 Tc8 31. Txe4!! fxe4 32. b6 +-;

b) 28. – Tc8 29. Sxe4 Lxe4 30. Txe4!! fxe4 31. b6 e3 37. b7 +-.

Det är tydligen att svart spelar utan Sg6.

28. – Sh4!

Aktiverar springaren.

29. a6 Lc8

Här strandade 29. – Sxg2 på 30. Txe4!! Lxe4 31. Sxe4 fxe4 32. b6 e3 33. b7 e2 34. Lg3! e1D† 35. Lxe1 Sxe1 (35. – Txe1† 36. Kb2) 36. a7 +-.

30. Sd5

Även springaren ska understödja fribönderna.

30. – Te6 31. Sc7 Sxg2 32. Td1!

Ännu kraftigare än 32. Tg1.

32. – Te7 33. Td8† Kh7 34. Txc8 Sc3 35. a7 Te1† 36. Kb2 Sa4† 37. Ka3 Se3 38. a8D Sc3 39. Kb2 uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

Detta var Halls tredje seger i rad. Mot slutet av turneringen var den 25-årige lundensaren, som numera representerar Åstorps SS, det enda hotet mot Åström. I näst sista ronden vann han med tur och skicklighet ett kampparti mot sin forne klubbkamrat Christian Jepson och på kvällen samma dag lyckades han efter 90 drag föra ett segt hängparti mot Mats Sjöberg till seger.

Dock, att som svart spela på vinst i sista ronden mot Thomas Ernst översteg hans krafter. När Hall efter 20 drag och ett par timmars spel accepterade ett remianbud kunde även Åström med lugnt samvete dela poängen med Ornstein. En ensam andraplats var ändå med utmärkt beröm godkänt för Hall i hans debut i SM-gruppen.

Thomas Ernst, som på senare år har intresserat sig mer för matematik än för schack, gjorde sin bästa turnering på länge, trots att han var inblandad i ett par av tävlingens få stormästarremier och i tredje ronden förlorade ett från början likvärdigt tornslutspel mot Jan-Olov Lind.

I näst sista ronden, då Ernst fortfarande var inblandad i tätstriden, bjöd han remi efter endast 8 drag mot Mikael Johansson, som efter många motgångar inte ansåg sig ha någon anledning att avböja. Ingen i publiken begrep hur stormästaren resonerade.

Dessförinnan hade skarpögde Peter Fransson i arrangörsstaben konstaterat att Ernst alltid vann när han hade skrudat sig i Lidköpings SS' klubbtröja. Gissa hur han var klädd i rond 6 respektive rond 7:

FRANSKT PARTI (C 11)

Thomas Ernst	**Krister Olsson**
Lidköpings SS	Sandvikens SK

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. e5 Sfd7 5. f4 c5 6. Sf3 Sc6 7. Le3 a6 8. Dd2 b5 9. Ld3!

Tidigare spelades här uteslutande 9. dxc5. Textdraget, som anges i senaste Informator, leder in spelet i nya farvatten.

9. – b4 10. Sd1 c4!?

Inledningen till ett intressant bondeoffer på damflygeln. Svart gillade inte varianten 10. – Db6 11. Df2 c4 12. Le2 c3 13. 0–0, då hans dam skulle bli deplacerad.

11. Le2 c3?!

Bättre är 11. – h5, enligt Informator.

12. bxc3 bxc3 13. Sxc3 Lb4

Med hotet 14. – Da5.

14. Dd3!

Sämre är 14. Tb1 Da5 15. Tb3 Sb6 (med hotet 16. – Sc4) 16. a3 Le7! (16. – Lxa3? 17. Sxd5 ±) och svart har kompensation.

14. – Sb6

Eller 14. – a5 15. a3 La6 16. Dd2 Lxe2 17. Kxe2 Lxc3 18. Dxc3 osv.

15. 0–0 Sc4 16. Sd1 Da5 17. Lc1

Inte 17. c3? som faller på 17. – Lxc3! 18. Sxc3 Sb4 osv med fördel för svart.

17. – Ld7 18. c3 La3 19. Lxa3 Dxa3 20. Se3 S6a5

21. f5!

Inleder en kombination som innebär ett kvalitetsoffer och samtidigt ruinerar svarts kungsställning.

21. – Sxe3 22. fxe6 Sxf1 23. exd7† Kxd7 24. Txf1 f6

Det naturliga återtåget 24. – De7 besvaras med 25. Dc2!, med hotet 26. Da4†.

25. Df5† Kc7

Eller 25. – Ke7 26. Sg5! fxg5 27. Dxg5† med snabb matt.

26. exf6 gxf6 27. Dxd5

Oskadliggör svarts viktiga centrumbonde. Hotet är 28. Df7†.

27. – The8 28. Ld3 Sc6 29. Df5 Dxc3

Leder forcerat till förlust. En annan variant som illustrerar svarts svårigheter: 29. – Tad8 30. Dxf6 Dxc3 31. Lxa6 Sxd4 32. Df7† Kb6 33. Tb1† Ka5 34. Lf1 med starka hot.

30. Df4† Kd7

På 30. – Kb6 vinner vit damen: 31. Tb1† Ka5 32. Df5† Ka4 33. Lc2† Ka3 34. Tb3† etc.

31. Lf5† Ke7 32. Tc1!

Bra var även 32. Dc7† Kf8 33. Dxh7, men textdraget vinner utan komplikationer.

32. – Db4 33. Txc6 Kf7 34. Lg6† hxg6 35. Dxf6† Kg8 36. Dxg6† Kf8 37. Df5† Ke7 38. Tc7† Kd6 och svart gav samtidigt upp.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

SICILIANSKT PARTI (B 76)

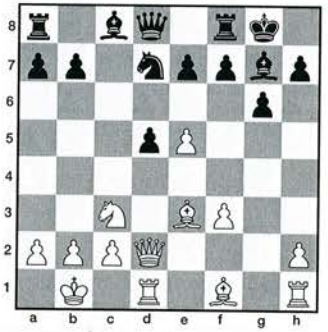
Karl Johan Moberg	**Thomas Ernst**
SS Manhem	Lidköpings SS

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 Sc6 8. Dd2 0–0 9. 0–0–0 d5 10. Kb1!

En ganska ny gambit, som rekommenderas i Nunns och Gallaghers senaste bok, *Beating The Sicilian 3*. Svarts följande drag är tvungna.

10. – Sxd4 11. e5 Sxf3 12. gxf3 Sd7

Sämre är 12. – Sh5 13. Sxd5 (med hotet 14. Sf6†) e6 14. Sf6†! Lxf6 15. exf6.

13. f4!

Detta ger vit full kompensation för bonden och svart måste anstränga sig till det yttersta för att inte bli matt. Det fanns två intressanta alternativ:

a) 13. Sxd5 Lxe5 14. Lg5 Te8 (sämre är 14. – f6? 15. Lh6 Te8 16. f4 och svarts löpare kommer på avvägar) 15. Lb5 a6 16. Lxd7 (16. La4 b5 17. Lb3 Ld6 följt av 18. – Lb7) Lxd7 17. The1 (17. Sxe7† Txe7 18. Lxe7 Dxe7 19. Dxd7 Db4! med motangrepp) Ld6 och svart håller stånd;

b) 13. Dxd5 Lxe5 14. Lb5 Lxc3! 15. bxc3 Dc7 16. Lxd7 Td8! osv.

13. – e6 14. h4 h5

Enda draget. H-linjen får inte öppnas. Under resten av partiet kretsar spelet kring vits hot att offra på g6 eller h5.

15. Ld3

Ett utmärkt drag, som siktar på g6 och som bereder plats för springaren på e2.

15. – Sb6!

Med det latenta hotet Sb6–c4.

16. Se2 Ld7 17. b3!

Parerar hotet Sb6–c4. Nu uppstår emellertid en permanent svaghet på diagonalen a1–h8, som svart kan utnyttja i fortsättningen. Alternativen var:

a) 17. Sg3 Tc8 18. b3 f5! och svart låser spelet på kungsflygeln, då 19. exf6? Dxf6 är ospelbart;

b) 17. Lc5 Te8 18. Sg3 Tc8 19. Lxb6 Dxb6 20. Dg2 Kf8 21. Tdg1 Lh8 med svart fördel.

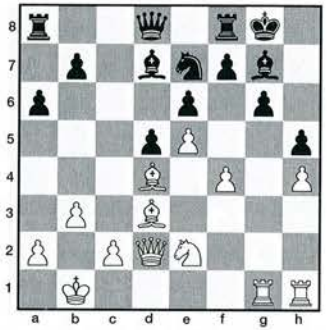
17. – Sc8

Springaren är tvungen att återvända till kungsflygeln.

18. Tdg1 Se7 19. Ld4

Svart klarar sig precis efter 19. Sg3 d4! 20. Lxd4 Lc6 21. Le4 Lxe4 22. Sxe4 Sf5! osv.

19. – a6

20. a4

Följande variant leder forcerat till remi: 20. Sg3 Lb5 21. Sxh5 Lxd3 22. Sf6† Lxf6 23. exf6 Le4! (svarts dåliga löpare har förvandlats till angreppspjäs) 24. fxe7 Dxe7 och nu:

a) 25. h5 Lxh1 26. hxg6 (26. Txh1 g5!) Dh4! 27. gxf7†† Kxf7 28. Tg7† Ke8 29. Db4 Tc8 30. Dxb7 De1† 31. Kb2 Txc2†!! 32. Kxc2 Le4† 33. Kb2 Dd2† 34. Ka3 Da5† med evig schack;

b) 25. f5 e5 26. h5 Lxf5!! (enda draget) 27. Dh6 (27. hxg6 fxg6 28. De3 Le4 29. Th6 De6! [tar rutan h3]) f6 28. hxg6 Dg7!.

20. – b5 21. a5

Svart har tillräckligt motspel efter 21. Sg3 bxa4 22. Sxh5 axb3 23. cxb3 Tb8.

21. – Sc6 22. Lb6 De7 23. Th2

Förbereder torndubblering på g-linjen. På 23. Sg3 hade svart det starka svaret 23. – f5!, t ex 24. exf6 Dxf6 25. c3 b4! osv.

23. – Tfc8 24. Sg3

Eller 24. Thg2 Le8 25. Sg3 Da3 26. Dc1 Dxc1† 27. Txc1 med liknande spel som i partiet.

24. – Da3 25. Dc1

Följande skarpa variant för åter till ungefär lika spel: 25. Sxh5 Sb4 26. Ld4 Da2† 27. Kc1 Dxb3 28. Kd1 Da3 29. Sxg7 Sxd3 30. Dxd3 Dxd3† 31. cxd3 Kxg7 32. f5 b4 =. Men det är inte heller något fel på textdraget.

25. – Dxc1† 26. Kxc1?

Bättre var 26. Txc1.

26. – Sb4?

Tidsnöden börjar spöka. Starkare var givetvis 26. – Lh6 27. Sxh5 Sxe5 28. Kb1 Sf3 med en för svart fördelaktig avveckling.

27. Kb2 Lh6 28. Se2 Le8 29. Thg2 Lf8 30. Sg3 Lh6 31. Se2 Sc6 32. Le3 Kh8 33. Lb6 Kh7 34. Tg3 Lf8 35. T3g2 Lh6 36. Tg3 Sb4 37. Ld4 Lf8 38. T3g2 Tc7 39. Lb6 Tc6 40. Sd4?

Sista draget i tidsnöden. Nu kan svart vinna med 40. – Txb6! 41. axb6 Lc5 osv.

40. – Tcc8?

41. Lxg6†!

Efter 45 minuters betänkande kommer detta högintressanta pjäsoffer. Svart hotade att få sin vitfältslöpare i spel genom 41. – Le7 42. Sf3 Sxd3† 43. cxd3 b4 osv. Detta kunde enklast pareras med 41. Lf1 Lh6 42. Tf2 Tab8 (med idén 43. – Txb6) 43. c3 och ställningen är oklar.

41. – fxg6 42. Sxe6 Lh6

Enda draget.

43. f5!?

Öppnar g-linjen.

43. – gxf5 44. Le3!

Kampens höjdpunkt. Pjäsoffret får naturligtvis inte antas på grund av 45. Sf8† Kh6 (45. – Kh8 46. Tg8† matt) 46.Tg6†. Alternativet var 44. Sg5† Kh8 45. e6 Sc6 46. Sf7† Lxf7 47. exf7 Kh7 48. Tg6 Se5 och svart parerar angreppet.

44. – Lf7!

Enda draget. Alternativen var:

a) 44. – Tc6!? 45. Lxh6 Txe6 46. Ld2! (med dubbelhot) Lg6 47. Lxb4 f4 =;

b) 44. – Sc6? 45. Lxh6! (45. Tg7†? Lxg7 46. Txg7† Kh8 47. Lg5 Sd4! -+) Kxh6 46. Sf8! Sxe5 47. Tg7 med oparerbart matthot.

45. Tg7† Lxg7 46. Txg7† Kh8 47. Txf7 Txc2† 48. Kb1

Här stupade 48. Ka3 givetvis på 48. – Sd3! med matthot. Svart har gett tillbaka sin merpjäs för en merkvalitet plus möjligheter till kungsangrepp. Vit är dessutom i svår tidsnöd.

48. – Te8!

Tvingar springaren till en förklaring.

49. Sd4

Eller 49. Tf6! Tc3 50. Lg5 Txb3† 51. Ka1 och nu besvaras 51. – Tc8 med 52. Th6† Kg8 53. Tg6† Kf7 54. Tf6† Ke7 55. Th6† Kd7?? (55. – Kf7 =) 56. Th7†! Kxe6 (56. – Ke8 57. Te7† matt) 57. Te7† matt.

Det visar sig alltså att pjäsoffret i 41:a draget var korrekt och att vits pjäskoncentration kring svarts kung garanterar lika spel.

49. – Tc3 50. Lg5 Kg8

51. Txf5?

Det avgörande felet. Men svart har stora vinstchanser efter 51. Tf6 Txe5 52. Sxf5 Txb3† 53. Kc1 Txf5 (tvunget då remischackar hotar) 54. Txf5 d4 och d-bonden är en maktfaktor.

51. – Td3

Tvingar bort springaren. Om 52. Tf4 Txe5.

52. Sf3 Td1† 53. Kb2 Tc8

Framtvingar snabb matt.

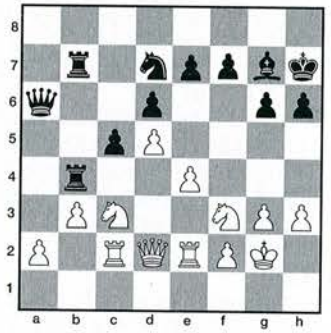
54. Ld2 Sd3† 55. uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

Endast sex av de 14 spelarna i årets SM-grupp är alltså garanterade en plats i nästa års turnering. Förutom de tre medaljörerna Åström, Hall och Ernst är således även Axel Ornstein, Erik Malmstig och Christian Jepson klara för spel.

Malmstigs kompromisslösa spel, med endast en remi, gav som tidigare antytts god utdelning, inte minst i tidsnöd. Värt att notera var också att Malmstig vann sex av sina sju vita partier. I rond 7 satsade han dock alltför hårt i en Kaijsergambit mot Åström:

Erik Malmstig
SK Rockaden, Umeå

Robert Åström
SS Luleå

22. – Td4?

Det är inte lätt att genast se varför detta är fel.

23. Sxd4 cxd4 24. Sa4 d3 25. Tc6!

Mellandraget som avgör partiet.

25. – Db5 26. Te3 Se5 27. Tc1 g5 28. Sb2 f5 29. Sxd3 Sg6 30. a4 Dd7 31. exf5 Dxf5 32. Se1 Le5 33. Dd3 Df7 34. Sf3 Lf4? 35. gxf4! uppgivet.

Gaffeln är en synvilla, springaren är spikad av damen och kan inte ta tillbaka.

I rond 7 gick Christian Jepson upp i ledningen via den här segern som han själv kommenterar:

RÉTI (A 09)

Axel Ornstein — Södra SASS

Christian Jepson — En Passant

1. Sf3 d5 2. c4 e6

På fridagen, alltså dagen före detta parti, hade jag lånat "Robocop" Åströms silikonhjärna en timme eller två. Med datorns hjälp tyckte jag mig ha funnit ett utmärkt sätt att utjämna Axels passiva varianter i början av partiet.

3. g3 c5 4. Lg2 Sc6 5. 0–0 d4

Detta spelade jag efter en stunds funderande. Jag tyckte att vit hade struntat tillräckligt länge i att flytta d-bonden. Dock inbjuder textdraget till en två tempi förstärkt Benoni, vilket Axel blixtsnabbt accepterar.

6. e3 Sf6 7. exd4 cxd4 8. d3 Le7 9. a3

Samma ruta för en annan pjäs vore också tänkbart. Vit har kanske för många möjligheter, risken är att det blir något halvdant.

9. – a5 10. Te1 Sd7!

Detta utmärkta drag är ett måste om vit inte ska få full kontroll över partiet. Om svart tillåter avbyte av sin bästa pjäs, t ex 10. – 0–0 11. Se5 Sxe5 12. Txe5 Sd7 13. Te1! skulle löparen på g2 växa flera klasser i betydelse.

11. Sbd2 0–0 12. Tb1 Te8

Spelat efter lång betänketid men ändå småslarvigt i en ställning som lyckligtvis inte är alltför tempokänslig. Varför jag inte drog 12. – Ta7 eller 12. – h6 är svårt att förklara. Textdraget har sina poänger, fast inte inom den närmaste tiden.

13. Sb3 Lf6

Kan verka underligt men d4 måste garderas utan att Sf3–e5 och avbyte tillåts. Vits nästa drag ser också konstigt ut men det kommer inte oväntat för en Benonispelare som jag själv, tvärtom är det närmast ett standarddrag.

14. g4 h6 15. Sbd2 Le7 16. Se4 Sde5 17. Sxe5 Sxe5 18. Lf4?!

Egentligen helt OK men vit hade här ett riktigt dollardrag som kunnat ge både tid, attack och ett friare spel: 18. g5!, t ex 18. – hxg5 19. Sxg5 Lxg5 20. Txe5 eller 19. – Sg6 20. Dh5. Noterbart är också att jag fallit för trycket och bytt bort Sf3. Dock, i ärlighetens namn måste sägas att g2–g4 är en fruktansvärd försvagning i nästan samtliga ställningar.

18. – Sg6 19. Lg3 Tf8

Det direkta 19. – f5 föll på 20. gxf5 exf5 21. Sd6. Efter textdraget måste vit täppa till den nyligen öppnade diagonalen.

20. f4 a4!

Svart har precis tid till att förhindra standardframstöten b2–b4, då a3 blir mycket svagt efter ett en passantslag på b3. Nu frigörs också fältet a5 för en tung pjäs.

21. Sd2 Ld6 22. Tf1 Ta5

Nödvändigt för att förhindra framstöten f4–f5.

23. Le4 Dc7 24. b4

Då springaren på g6 inte kan slås – vits f-bonde skulle falla – försöker vit utnyttja svarts underliga pjäsplaceringar.

24. – axb3 25. Sxb3 Txa3 26. Dc1

Vinner kvalitet men till priset av två bönder så svart kan känna sig tillfreds.

26. – f5! 27. gxf5 exf5 28. Ld5† Kh7

29. c5! Txb3 30. Txb3

Här vore 30. cxd6 mycket obehagligare för svart då sjunde raden efter dambyte blir ledig för penetrering. Då min klocka stod på en, alternativt två, minuter i fem kom textdraget som en frälsning.

30. – Lxc5 31. Le1 b6 32. Lb4

Nu får svart vinstspel. Nödvändigt om vit vill hålla ihop försvarstrupperna var att låta den svartfältade löjtnanten står kvar på sin tidigare plats på g3.

32. – Dd6 33. Lxc5 Dxd5!?

Att ta igen med bonden vore utmärkt men den långa diagonalen ner mot kungen såg lockande ut. Dessutom upptäckte jag en liten fälla…

34. Txb6 Sh4 35. Tf2

Ett seriöst alternativ var 35. Dc2. På ett svart damflytt till h1 uppstår inget matthot eftersom kungen kan fly via f2.

35. – Tf6?!!

Knepigt! Vit blir helt ställd och svart får en snabb seger. Poängen är att 36. Txf6 besvaras med det avgörande 36. – Lb7. Efter ett par timmar i analysrummet hittades emellertid en remivändning: 36. Dc4!.

Det rätta draget var 35. – Te8!! med vinstspel för svart även om vit kan fortsätta att kämpa.

36. Kf1? Dh1† 37. Ke2 Dxc1 38. uppgivet.

Och skåningen fick äntligen dra på sig den finaste gula tröja han hade…

(Kommentarer: Christian Jepson)

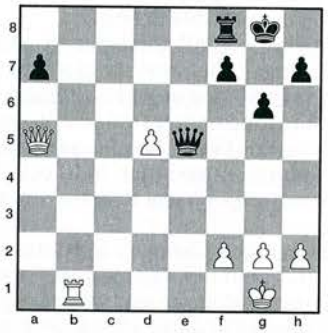
Jepson var en av de få som kunde hantera både spelet och klockan och han höll sig, till sin egen förvåning, kvar i toppen under de närmaste ronderna. Sedan mattades han märkbart och utdelningen blev mot slutet allt skralare: ½ ½ 0 0. Resultatet räckte ändå för en första inteckning i IM-titeln.

Anmärkningsvärt många partier förstördes i vanvettig tidsnöd och i rond 9 avgjordes två dueller på tid. Bland de värsta syndarna var Karl Johan Moberg och Mats Sjöberg, och det var kanske ingen tillfällighet att dessa två råkade ut för ytterligt deprimerande förlustsviter, Moberg med åtta (!) och Sjöberg med sex nollor i följd.

Sådant kan naturligtvis drabba spelare som är ur slag – men nog borde väl svenska elitspelare av internationell mästarklass ha lärt sig tidsnödsläxan för länge sen…

Följande slutspel från rond 12 ger 1996 års SM-turnering i ett nötskal:

Karl Johan Moberg
SS Manhem

Robert Åström
SS Luleå

27. – Dd6

Ungefär här bjöd Moberg, med sju nollor i ryggen, remi. Åström, med sex raka segrar, tyckte att han kunde känna på ställningen i varje fall ett tag. Och motståndaren var ju som vanligt i tidsnöd…

28. Td1 a6 29. g3 Kg7 30. h4 h5 31. Dc3† Kh7 32. Kg2 Td8 33. Td3 Td7 34. Dd4 Td8 35. Kf3! Kg8 36. Df4 Kg7 37. Dxd6 Txd6 38. Ke4 Kf6 39. Kd4 Ke7 40. Kc5

– Från början fanns det nog ingenting, sade Åström när tidskontrollen var passerad, men nu tror jag faktiskt att jag står på gränsen till vinst…

40. – Td8

Om t ex 40. – Kd7 41. Tb3 Kc7 42. Tb7† Kxb7 43. Kxd6 osv.

41. d6† Kd7 42. Tb3 Tc8† 43. Kd5 Tc2 44. Tb7† Ke8 45. Te7† Kf8 46. Te3! Td2† 47. Kc6 Tc2† 48. Kb7 Tb2† 49. Kc7 Tc2† 50. Kd8 f5 51. Te8† Kf7 52. Te7† Kf6 53. d7 Txf2 54. Ke8 Td2 55. d8D Txd8† 56. Kxd8 g5 57. hxg5† Kxg5 58. Tg7† Kf6 59. Tc7 f4 60. gxf4 Kf5 61. Tc5† uppgivet.

SM-bulletinen

En ambitiös SM-bulletin innehöll samtliga partier i SM-gruppen, Mästarelit, JSM-gruppen, kadettfinalen och Veteran Elit. Den kostade en tia per nummer, ett lågt pris.

Peter Fransson gjorde bulletinen bokstavligen med höger hand. Några dagar före tävlingsstarten råkade han ramla och skada den vänstra så allvarligt att han blev gipsad nästan ända upp till armbågen.

Damligan

20 kvinnliga spelare svarade för totalt 27 starter. De senaste åren har damernas siffror legat i ungefär den här storleksordningen.

Mest framgångsrika var Christin Andersson, Limhamns SK, som tog 5/9 i en klass M-grupp och blev åtta bland 22 startande och Susanne Ericsson, SS Manhem, som vann en av kadettgrupperna och gick till final. Stina Nyberg, HG-Schack hade det tyngre och 3½ poäng räckte inte för nytt kontrakt i klass M.

Mästarelit och JSM

De båda grupperna i Mästarelit vanns av respektive Jonas Barkhagen, SK Rockaden och Peter Laveryd, Schack 08, medan Dennis Rylander, SK Rockaden vann JSM. Av utrymmesskäl måste vi låta tabeller, partier mm vänta till nästa nummer.

STADGEÄNDRINGAR KLUBBADES
utan större diskussion av fridfull kongress

■ Betydelsefulla stadgeändringar klubbades igenom utan större diskussion vid Sveriges schackförbunds kongress i Lidköping. Ändringarna innebär att förbundet från och med årsskiftet ikläder sig en ny organisationsdräkt.

De fridfullt sinnade ombuden – för första gången på länge var samtliga 24 distrikt representerade – ansåg måhända att den viktiga frågan om förbundets organisation ventilerades tillräckligt i fjol. I varje fall bifölls propositionen redan före lunch, utan någon större palaver och praktiskt taget utan ändringar.

Naturligtvis blev det debatt ändå, men diskussionerna gällde huruvida vissa substantiv skulle stå i bestämd eller obestämd form, om uttrycket "ärenden" borde bytas ut mot "obligatoriska ärenden" samt liknande väsentligheter.

Med andra ord – det mesta var sig likt för den som bevistat senare års kongresser. Av de sju timmar som krävdes upptog själva förhandlingarna mindre än fem.

Efter välkomstord av förbundsordförande Christer Wänéus, av överledaren Ingemar Karlsson samt av kommunalrådet Kjell Hedvall – vars pappa beklädde ordförandeposten i Lidköpings SS under ett tiotal år – hölls parentation över medlemmar som gått bort under verksamhetsåret: Birger Öhman, Henry Andersson, Roland Friberg, Anton Fridh, Nils Karlén, Erik Mohlin och Renée Nilsson.

Christer Wänéus skildrade i sitt inledningsanförande förhållandena inom FIDE, som det senaste året har kännetecknats av stor turbulens. Han trodde inte att den sittande FIDE-presidenten skulle bli omvald vid kongressen i Jerevan i höst.

Regelbundet återkommande distriktsbesök, en verksamhet som kommer att fortsätta, gav honom anledning att vara förtröstansfull inför framtiden, även om arbetsfyllda år väntar. Han varnade emellertid för att lita alltför mycket på Bingolotto som troligen nått sin kulmen.

Som exempel på goda PR-satsningar nämnde Wänéus Ulf Anderssons simultanuppvisning i Älvsjömässan, invalet av Erik Penser i Schackakademin samt Tusenmannaschackets återuppståndelse våren 1997. Han avslöjade att TV i höst planerar en storsatsning på schack och sammanfattade:

– Vi är ett aktivt och starkt förbund!

Kjell Hedvall utsågs att leda förhandlingarna, en uppgift som han skilde sig från med heder. Sedan skattmästaren Sven-Olof Andersson och AK:s ordförande Göran Ohlson besvarat några frågor från Gunnar Berg rörande ekonomin var det dags för dagens huvudärende, dvs förslaget till stadgeändring.

Propositionen presenterades av Christer Wänéus och Roland Thapper och fick ett positivt mottagande. Thapper tyckte för sin del att ärendet var det bäst förberedda i mannaminne men ville ändå föreslå ytterligare förändringar rörande kommittéstrukturen mm. Ordföranden ansåg att idéerna var, som han uttryckte det, "typiska motioner" och vägrade ta upp dem till diskussion.

Kongressen biföll förslaget så gott som utan ändringar. Det innebär bl a att centralstyrelsen i framtiden utöver ordförande kommer att ha 12 ledamöter (tidigare 10) med två års mandattid. Halva antalet väljs varje år. Suppleanterna försvinner helt och hållet. Ordförande väljs liksom tidigare för ett år åt gången.

Styrelsearbetet kommer i fortsättningen att organiseras i nio olika kommittéer, men den nuvarande ungdomskommittén går i graven. Grovt förenklat är detta Schack-Sveriges svar på en klurig fråga från Statens Ungdomsstyrelse:

– Om Sveriges Schackförbund är en ungdomsorganisation, varför har man då en ungdomskommitté?

En motion från Nyköpings ASK rörande SM-spelet för deltagarna i Veteran Elit överläts till centralstyrelsen i väntan på resultatet av en enkät bland veteranerna. I en annan motion från samma klubb ville man "fridlysa" Fars dag och skyltsöndagen från allsvenskt spel. Motionen avslogs sedan AK:s ordförande, Göran Ohlson, opponerat sig.

Efter ett lunchuppehåll om en och en halv timme blev förbundets verksamhetsplan och budget föremål för dagens livligaste diskussion. Gunnar Berg var inte ensam om att anse att budgetunderskottet ingav viss oro, Lars-Göran Lantz tyckte att Tidskrift för schack borde göras till en obligatorisk medlemstidning och Erik Sommarin undrade om det förekom någon organiserad verksamhet för att få in sponsorpengar. Några yrkanden framställdes dock inte.

Sven-Olof Andersson, Ingvar Carlsson och Christer Wänéus gick i svaromål. Den sistnämnde menade att man "i princip" hade haft en balanserad budget och berättade att sponsoravtalet med Posten kommer att förlängas med minst ett år.

Förslaget att höja medlemsavgiften för seniorer till förbundet från 50 till 70 kronor bifölls efter en smärre diskussion. Junioravgiften (10 kronor) förblev oförändrad.

Som avslutning hälsade Sven-Gunnar Samuelsson välkommen till SM i Stockholm 1997. Avgående styrelseledamoten Berndt Söderborg tackade för en trevlig tid i förbundet och önskade den nya styrelsen lycka till.

■ VALEN

Valberedningens förslag togs i sin helhet enligt följande:

Ordförande: Christer Wänéus, Norrköping.

Styrelseledamöter på två år: Sven-Olof Andersson, Östersund (skattmästare), Björn Ansner, Malmö (ITK), Ingvar Carlsson, Linköping (PK), Erik Malmstig, Umeå/Uppsala, Göran Ohlson, Örebro (AK) och Sigvard Olsson, Eslöv (PUK).

Styrelseledamöter på ett år: Torleif Bengts, Horndal, Mats Eriksson, Göteborg (UK), Magnus Filipsson, Harplinge (SSK), Allan Jonasson, Norrköping (SSKK), André Nilsson, Västerås (NTK) och Jan Wikander, Stockholm (REDO).

Revisorer på ett år: Roger Björkholm, Norrköping och Sverker Thulin, Malmö.

Revisorssuppleanter på ett år: Johan Sigeman, Lund och Anders Wengholm, Alingsås.

Förkortningarna inom parentes är de kommittéer som valberedningen föreställt sig att vederbörande kan tänkas leda:

PUK = Projekt- och utvecklingskommitté;
UK = Utbildningskommitté;
REDO = Regel- och domarkommitté;
ITK = Internationelll tävlingskommitté;
NTK = Nationell tävlingskommitté;
AK = Allsvensk kommitté;
SSK = Skolschackkommitté;
PK = Publikationskommitté;
SSKK = Korrespondensschackkommitté.

Valberedning: Ove Attefall, Haparanda (sammankallande), Roland Thapper, Sten Broddefalk, David Malmgren och Roland Andersson.

■ UTMÄRKELSER

Foto: Sven-Olof Andersson

Schack-Gideon tilldelades nyblivne stormästaren Tom Wedberg. Han mottog utmärkelsen ur Christer Wäneus' hand vid en ceremoni i SM-hagen inför rond 7 (bilden).

Berndt Söderborg hyllade mecenaten Tore Rilton och berättade att Riltonfonden nu uppgår till 17–18 miljoner.

Riltonmedaljen tilldelades Roland Thappar och Lennart Pettersson (silver) samt Mats Johansson, Tore Liljegren och Alf Isaxon.

För sjunde året utdelade Ungdomskommittén stipendier. De tillföll Jens Altnäs, Falkenberg, Sten Andersson, Burgsvik, Dan Fogelberg, Falköping, Aaron Nussbaum, Stockholm och Jan van de Wie, Gällö (Jämtland).

Fotnot: Enligt medlemsregistreringen den 31 december 1995 hade Sveriges Schackförbund 18 423 medlemmar, en minskning under året med 1 694. Nästan hela minskningen, varav Stockholm och Västergötland svarade för ungefär var sin tredjedel, låg på juniorsidan.

Vädringspaus

i Lidköping vid Vänern

En klubb chartrade hotell...

Trots Elitseriestatus har Eksjö SK de senaste åren haft ett anmärkningsvärt lågt SM-deltagande. Ordet till dess ordförande Håkan Åkvist:

– I år beslutade vi oss för att göra något åt "problemet". Som ordförande gäller det att föregå med gott exempel. Därmed blev jag en av nio medlemmar som ställde upp. Vi prioriterade den sociala samvaron – en i många klubbar outnyttjad resurs – och chartade ett alldeles eget litet hotell i Lidköping. Äldst i gänget var 80-årige Algot Storm, yngst 21-årige Håkan Thörnert!

– I SM i Skellefteå 1972 åkte jag ur Sverigemästargruppen med dunder och brak. Min comeback efter 24 år var lyckosam, men då måste förstås tilläggas att jag fått "passivitetsavdrag" genom att Mästarelit införts under min bortavaro.

– I rond 4 mötte jag som svart Ulf Mårtensson, SK Kamraterna, Göteborg. Efter en oprententiös spelöppningsbehandling tappade han tålamodet och efter det svaga **17. Sc3–a4?** uppstod följande ställning:

Visserligen hotade svart det avgörande 17. – Dxf3 18. Kxf3 Sxd4† följt av 19. – Sxc2, men såväl 17. De2 som 17. Se2 hade på ett naturligt sätt avvärjt svarts hot. Möjligen har svart ändå en liten fördel genom tillgången till d4-fältet, men att omsätta den till vinstspel är naturligtvis en grannlaga uppgift. Nu demolerar svart vits kungsställning i några få drag.

17. – Sf4†! 18. gxf4 Dg4† 19. Kf1 Dxf3 20. Lxe5 Txe5! 21. fxe5 Sg4

Dam och springare mot ensam kung vinner alltid. Dessutom står samtliga vits pjäser deplacerade och utan möjlighet att hjälpa till i försvaret. Lägg märke till att vits dam måste gardera matthotet på f2 och att Te1 inte kan lämna linjen på grund av 22. – Se3† och damvinst.

22. Sc5 Lxe5

Med det råa hotet 23. – Lxa1 24. Txa1 Dh1† följt av 25. – Dxa1.

23. Tad1 Sxh2† 24. Kg1 Dg4† 25. Kh1 Sf3 26. uppgivet.

Fyra vinster och fem remier räckte till gruppseger i mästarklassen.

Om det räcker till spel i Veteran Elit år 2020 är däremot osäkert. Mycket kan ju hända på 24 år!"

SM-comeback efter 24 år – är det något slags rekord? Nej, i varje fall inte i Eksjö. Bland klubbens SM-spelare i Lidköping fanns Bernt Andersson som inte hade deltagit sedan Sundsvall 1969!

... och en tog 100 %!

Kymbo SK i Västergötland har ungefär 15 medlemmar. Fyra av dem ställde upp i Lidköping, i veteranturneringarna och i klass III. Det fanns tre chanser till gruppseger – och tre segrar blev det genom Bengt Andersson (vet elit), Levi Gransing (vet allm) och Inge Wolmebrant (III)!

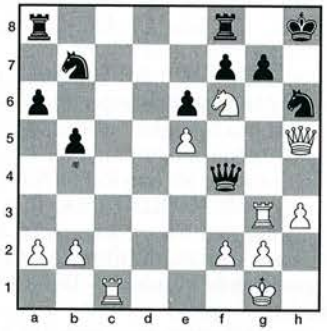
Även i fjol noterade Kymbo SK 100 %, fast då var Bengt Andersson den ende deltagaren. 1994 redovisade man fyra starter som gav två segrar av tre möjliga.

Sedan 1989 har spelare från Kymbo SK gjort 26 SM-starter vilka har resulterat i 12 förstaplatser, tre andraplaceringar och en tredjeplacering.

Vilken klubb, om någon, matchar sådana siffror?

Dramatik i klass II...

Man behöver inte gå till de högre klasserna för att finna underhållande partier och partislut. Här är en laddad historia från klass II, med Birger Karlsson, Forshaga SK (1766) som vit mot Bo Ländin, Täby SK (1833):

Vit har offrat en pjäs och fått ett angrepp som ser mycket farligt ut.

27. Tcc3 g6

På 27. – gxf6 följer 28. Tg4 Dd2 29. Te3 och damen skärs av från försvaret av springaren på h6.

28. Txg6! fxg6 29. Dxg6

Med matthot på h7.

29. – Txf6! 30. exf6

Med matthot på g7.

30. – Tg8 31. Tc8!! Dc1†!! 32. Kh2 Df4† 33. Kg1 Dc1† 34. Kh2 remi.

Svart hade kunnat fortsätta med 34. – Dc7†!!, som garderar matthotet på sjunde raden och hotar 35. – Txc8. Efter t ex 33. Txc7 Txg6 34. Txb7 Txf6 35. Tb6 har svart pjäs för två bönder men vit borde kunna kämpa ett tag till.

Som en åskådare uttryckte saken:

– Om två killar i klass II kan lira på det här sättet finns det väl gott hopp för svenskt schack...

Till historien hör att Ländin vann gruppen med 7/9, en halv poäng före Birger Karlsson.

SM-blixten

1. Robert Åström	**SS Luleå**	–	1	½	1	½	½	½	1	1	1	7
2. Bengt Lindberg	**Solna SS**	0	–	1	1	1	0	0	1	½	1	5½
3. Mikael Johansson	**Åstorps SS**	½	0	–	1	0	1	0	1	1	1	5½
4. Ari Ziegler	**SS Manhem**	0	0	0	–	1	1	½	1	1	1	5½
5. Christian Jepson	**En Passant**	½	0	1	0	–	½	1	1	0	1	5
6. Emil Hermansson	**SS Luleå**	½	1	0	0	½	–	1	1	0	1	5
7. Harry Schüssler	**Eksjö SK**	½	1	1	½	0	0	–	0	1	½	4½
8. Karl Johan Moberg	**SS Manhem**	0	0	0	0	0	0	1	–	1	½	2½
9. Jan-Olov Lind	**Ervalla SS**	0	½	0	0	1	1	0	0	–	0	2½
10. Mats Sjöberg	**SK Rockaden**	0	0	0	0	0	0	½	½	1	–	2

Som vanligt spelades SM-blixten den sista tävlingsdagen. I år var tävlingen för första gången officiell, dvs den hade av Sveriges Schackförbund förlänats "riktig" SM-status. Alltså kunde segraren Robert Åström ståta med två SM-titlar.

A-finalen var som synes starkt besatt. Den som tycker att tabellen ser lite konstig ut har rätt – det beror på att man före start sade att särspel skulle tillgripas vid lika poäng. När det kom till kritan förklarade sig emellertid spelarna på platserna 2–4 nöjda med att dela prispengarna. Jepson och Hermansson spelade däremot. Den förstnämnde vann och blev således femma.

B-finalen vanns med 6/7 av Curt Gruvæus, Örebro SS före Håkan Greiff, Rödeby SK 5 samt Lennart Liljedahl, SS Manhem 4½. I C-finalen kom tre spelare på samma poäng: Erik Taina, Stockholms SS, Bo Sundell, Fagerviks SK och Mirsad Crnic, Jönköpings SS.

Finalerna D–I hemfördes av Bengt Hammar, SS Allians, Ingvar Jiretorn, Bräkne-Hoby SK, Jimmy Lönn, Markaryds SK, Jonny Lönn, Markaryds SK. Tommy Lappalainen, Södertälje SS och Viljo Koski, Lidköpings SS medan segern i J-finalen delades av Håkan Holmström, Bodens SK och Chris Jordan, Linköpings ASS. Totalt deltog 82 spelare.

FAVORITER FÖLL I KADETTKVALET

❑ Hög ranking med åtföljande favoritskap är ingen garanti för framgång. Det fick flera av ungdomarna i kadettkvalet erfara. Tre av fyra rankingettor missade finalen!

I grupp 1 blev det hård kamp om de båda finalplatserna. Niklas Skog, Kristallens SK, Joel Eklund, En Passant och Lars Månsson, Limhamns SK inledde starkt med tre raka vinster, men sedan kom både remier och förluster.

Johan Dahlqvist, SS Manhem var gruppens stora överraskning. Under de sju första ronderna släppte han bara två remier och inför slutomgången låg han i ledningen. Då blev det emellertid förlust mot Niklas Skog.

Fem spelare hade chans till finalplats då sista ronden började, och det blev några spännande timmar innan partierna var avgjorda. Kristoffer Båsk, SS Manhem säkrade förstaplatsen genom att vinna mot Lars Månsson och Niklas Skog blev tvåa med minsta möjliga marginal – en halv kvalitetspoäng.

Resultat: 1) Kristoffer Båsk, SS Manhem 6½ (av 8), 2) Niklas Skog, Kristallens SK 6, 3) Joel Eklund, En Passant 6, 4) Johan Dahlqvist, SS Manhem 6, 5) Mats Ekström, SK Rockaden, Stockholm 5½, 6) Lars Månsson, Limhamns SK 5, 7) Tobias Adolfsson, Kristallens SK 5, 8) Emilia Horn, Kristallens SK 4½, 9) Simon Olsson, Skara SS 4½, 10) Mikael Eriksson, SS Gambit 4½, 11) Armin Namini, SK Rockaden, Stockholm 4½, 12) Karl Gezelius, Sandvikens SK 4½.

I grupp 2 höll favoriterna för trycket. Anders Olsson, SK Rockaden, Stockholm, som vid SM i Borlänge förra året spelade i JSM-gruppen, inledde med sex raka vinster. Efter remi mot Martin Gentili, Limhamns SK avslutade han med en ytterligare en seger.

Jonas Morin, Borlänge SK tog den andra finalplatsen med 1½ poängs marginal. Han förlorade i rond 3 mot Anders Olsson men i övrigt blev det idel vinster. Bland dem han besegrade fanns fjolårets kadettfinalist Jesper Celander, Kristallens SK.

Resultat: 1) Anders Olsson, SK Rockaden, Stockholm 7½, 2) Jonas Morin, Borlänge SK 7, 3) Martin Gentili, Limhamns SK 5½, 4) Jesper Celander, Kristallens SK 5, 5) Kalle Poromaa, SK Rockaden, Stockholm 5, 6) Stefan Wahlström, SK Rockaden, Stockholm 4½, 7) Daniel Wakeham, Limhamns SK 4½, 8) Robin Lindholm, SS Manhem 4½, 9) Thomas Lindgren, Kristallens SK 4½, 10) Magnus Uhlin, SS Manhem 4½, 11) Malin Franzén, Arboga SK 4½, 12) Henrik Johansson, Västerås SA 4½.

I grupp 3 blev det hård kamp om tätplatserna och många skiften i toppen. Erik Myklebust, Västerås SA inledde bäst med fyra raka vinster. Avslutningen med en förlust och tre remier innebar att han föll till fjärde plats.

Kim Nygren, Karlskoga SK förlorade i tredje ronden mot Viktor Lundgren, Kristallens SK men kom starkt tillbaka och tog 4/5 på de avslutande ronderna. Det räckte till gruppseger.

Den andra finalplatsen gick till Magnus Hernbäck, SK Rockaden, Stockholm, som var den ende att klara sig utan något förlustparti. I sviten ingick remier mot bl a topprankade Henrik Hallberg och Kim Nygren.

Resultat: 1) Kim Nygren, Karlskoga SK 6, 2) Magnus Hernbäck, SK Rockaden, Stockholm 6, 3) Viktor Lundgren, Kristallens SK 5½, 4) Erik Myklebust, Västerås SA 5½, 5) Henrik Hallberg, SK Rockaden, Stockholm, 6) Jonas Mårdell, SK Rockaden, Umeå 5, 7) Tobias Lönngren, Eskilstuna SK 5, 8) William Bacchus, Eslövs SK 5, 9) Patrick Nawrocki, SK Rockaden, Stockholm 5, 10) Amelie Payet, Fagerviks SK 4½, 11) Niklas Holmberg, SK Rockaden, Stockholm 4, 12) Peter Sandberg, SK Rockaden, Stockholm 4.

I grupp 4 delade vinnaren, Susanne Ericsson, SS Manhem sistaplatsen efter första ronden – hon hade lämnat walk over för att kunna slutföra en golftävling! Men sedan blev det sex vinster och en remi, och Susanne avslutade med att slå tvåan, trean och fyran i gruppen.

Eric Berglund, SS Gambit startade bäst med fyra raka segrar. Sedan blev det två nollor och till slut en fjärdeplats. I stället blev det Björn Alling, Linköpings ASS och Robin Rylander som kämpade om den andra finalplatsen. Björn Alling tog den tack vare högre kvalitetspoäng.

Resultat: 1) Susanne Ericsson, SS Manhem 6½, 2) Björn Alling, Linköpings ASS 6, 3) Robin Rylander, SK Rockaden, Stockholm 6, 4) Eric Berglund, SS Gambit 5, 5) Anders Nordenfelt, Linköpings ASS 5, 6) Erik Olsson, Linköpings ASS 5, 7) Robert Axelsson, Tolita SK 5, 8) Petra Ornstein, Kristallens SK 5, 9) Patrik Olsson, Skara ASS 4½, 10) Tobias Josefsson, SS Gambit 4½, 11) Henrik Nordenstedt, SK Rockaden, Stockholm 4½, 12) Thomas Hernbäck, SK Rockaden, Stockholm 4½.

112 ungdomar deltog i årets Kadett-SM. Av dessa kom 38 från SK Rockaden, Stockholm. Två bland klubbarna var SS Manhem med 13 deltagare.

Sigvard Olsson

Juniorkvalet

24 spelare kämpade om tre platser i nästa års JSM-grupp när juniorkvalet spelades under den första SM-veckan i Lidköping.

Detta har blivit en tävling där både "de bästa" och "de näst bästa" saknas. De bästa är redan i SM-final, där den sista rankingplatsen i år gick till en spelare med 2107. Ungdomar i mellanskiktet väljer som regel att tävla i olika seniorklasser och i juniorkvalet hade den högst rankade spelaren 1987.

Men det innebar inte att spelstyrkan var låg. Flera deltog även den andra veckan och ett par svarade för bra resultat i mästarklassen.

Patrick Kimari och Marcus Packalén, båda Västerås ÖSK, rivstartade med tre raka vinster. I fjärde ronden möttes de och spelade remi. Det medförde att de efter halva tävlingen delade ledningen med Michael Backman, Solna SS och Fredrik Jenestrand, SK Rockaden, Stockholm.

Kimari fortsatte starkt och tog ytterligare tre ettor i följd. Det innebar att han i praktiken hade säkrat gruppsegern före sista ronden, då han förlorade mot Robin Edlund, Eskilstuna SK.

Johan Hårdstam, Schack 08 föll i andra ronden mot Patrick Kimari men kom starkt igen och avslutade kvalspelet med fem raka vinster. Det förde honom upp på andra plats.

Marcus Packalén spurtade inte lika bra som de båda andra, men en vinst och två remier räckte för att han skulle ta tredjeplatsen. Sista rondens förlust mot Johan Hårdstam hade ingen betydelse.

Resultat: 1) Patrick Kimari, Västerås ÖSK 6½ (av 8), 2) Johan Hårdstam, Schack 08 6½, 3) Marcus Packalén, Västerås ÖSK 5½, 4) Robin Edlund, Eskilstuna SK 5½, 5) Michael Backman, Solna SS 5½, 6) Fredrik Jenestrand, SK Rockaden, Stockholm 5, 7) Andreas Kissavos, Borlänge SK 5, 8) Per Lindqvist, Limhamns SK 4½, 9) Anders Westin, Ockelbo SK, 10) Dan Schweiz, Västerås SA 4.

Sigvard Olsson

JONAS MORIN KADETTMÄSTARE

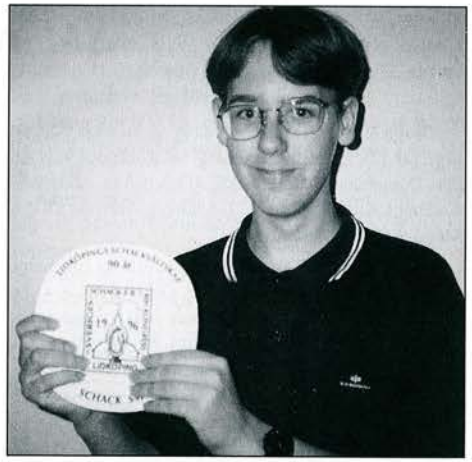
❑ – Målsättningen var att vinna hela tävlingen. Men jag var medveten om att det var ett högt mål jag hade satt…

En mycket nöjd kadettmästare, 16-årige Jonas Morin, Borlänge SK summerar två veckors spel i Lidköping. Det gav 12 vinster, två remier och en förlust – mot Anders Olsson, SK Rockaden i kvaltävlingen.

Kadetterna inledde sin finalturnering lite försiktigt. Tre av fyra partier i första ronden slutade med remi. Bl a delade Anders Olsson poängen med klubbkamraten Magnus Hernbäck. Det skulle senare visa sig vara ödesdigert för Anders.

Jonas Morin, Anders Olsson och Susanne Eicsson inledde annars bäst. I tredje ronden spelade Jonas vit mot Anders i ett parti som slutade med remi.

– Det var nog mitt bästa parti under hela SM, kommenterar Jonas.

Kadettsegraren Jonas Morin visar upp sitt pris, en Rörstrandstallrik. Foto: Sigvard Olsson. ▶

1. Jonas Morin	**Borlänge SK**	–	½	1	1	½	1	1	1	6
2. Anders Olsson	**SK Rockaden**	½	–	1	½	1	1	1	1	6
3. Niklas Skog	**Kristallens SK**	0	0	–	½	1	½	1	1	4
4. Magnus Hernbäck	**SK Rockaden**	0	½	½	–	1	½	0	1	3½
5. Kim Nygren	**Karlskoga SK**	½	0	0	0	–	½	½	1	2½
6. Kristoffer Båsk	**SS Manhem**	0	0	½	½	½	–	½	½	2½
7. Susanne Ericsson	**SS Manhem**	0	0	0	1	½	½	–	½	2½
8. Björn Alling	**Linköpings ASS**	0	0	0	0	0	½	½	–	1

FRANSKT PARTI (C 02)

Jonas Morin Borlänge SK – **Anders Olsson** SK Rockaden

1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Db6 5. Sf3 Sc6 6. Ld3 cxd4 7. cxd4 Ld7 8. 0–0 Sxd4 9. Sxd4 Dxd4 10. Sc3 a6 11. De2 Se7 12. Kh1 Db6 13. f4 g6 14. Le3 Dd8 15. Df2 Lc6 16. Lb6 Dd7 17. Tac1 h5 18. Se2 Lh6 19. Sd4 0–0 20. g4 hxg4 21. Dh4 Lg7 22. Dxg4 Tfc8 23. h4 Lb5 24. Sxb5 axb5 25. a3 Txc1 26. Txc1 Tc8 27. Tg1 d4 28. h5 Dc6† 29. Kh2 Dxb6 30. hxg6 fxg6 remi.

Fortsättningen av finalen blev en kamp mellan dessa två. I fjärde ronden tog Jonas en snabb vinst sedan Susanne spelat fel i öppningen. Samtidigt vann Anders över Niklas Skog, Kristallens SK.

Båda spelarna avslutade med tre raka vinster och gick i mål på 6 poäng. Eftersom det inbördes mötet slutat med remi blev resultaten mot övriga motståndare avgörande. Båda hade slagit trean Niklas Skog, så Jonas Morin blev mästare tack vare vinst mot fyran Magnus Hernbäck.

Årets kadettmästare lärde sig pjäsernas gång för sex år sedan.

– Morfar och pappa spelade schack och jag satt bredvid och tittade på, berättar Jonas. Det var så intresset väcktes. Jag har ingen direkt favoritöppning men under SM har det gått bra när jag har spelat Italienskt.

– Detta är min klart största framgång, förklarar han. Tidigare har jag vunnit en del i Dalarna och Gästrikland. Ett år var jag nära att ta en andraplats i Skol-SM, men förlorade i sista ronden och blev elva. Jag har svårare att spela när det är kort betänketid.

Jonas är ordinarie i Borlänge SK:s förstalag, som spelar i division II.

Ett intresse vid sidan om schacket är innebandy.

– Nu ska jag ta det lugnt och njuta av sommarlovet, säger Jonas Morin avslutningsvis. Det ska bli kul att spela i JSM-gruppen nästa år!

Sigvard Olsson

SM-resultat

■ KLASS M

Grupp 1 (Berger): 1) Per Hultin, SS Gambit, Norrtälje 9½ (av 12), 2) Fredrik Hallberg, SK Rockaden 9, 3) Anders Danielsson, Schack 08 8½, 4) Kjell-Åke Andersson, Karlstads ASS 8, 5) Mikael Johansson, Alingsås SS 7, 6) Mathias Eklund, Solna SS 6½.

Grupp 2: 1) Josef Ask, Schack 08 9, 2) Toni Johansson, SK Passanten 9, 3) Roger Sjöberg, Ockelbo SK 8, 4) Per Christensen, Njudungs SK, Vetlanda 8, 5) Kristian Eriksson, Lundby SS, Göteborg, 6) Bertil Westin, Alingsås SS 7, 7) Hans Svedberg, SK Kamraterna, Göteborg 6½.

Grupp 1v1: 1) Lars Persson, Ockelbo SK 7 (av 9), 2) Frank Svensson, Schack 08 6½, 3) Dan Ljungström, SA Fenix, Borås 6½, 4) Niclas Johansson, Linde SK 5½, 5) Jonas Eriksson, Västerås ÖSK 5½, 6) Lennarth Eriksson, Järfälla SS 5½, 7) Alexander Brontz, Åstorps SS 5, 8) Leif Svensson, SK Kamraterna, Göteborg 5, 9) Jan Bengtsson, Åstorps SS 5, 10) Mats Borg, Södertälje SS 5, 11) Kristian Evertsson, Örebro SS 5 (27 deltagare).

Grupp 1v2: 1) Lennart Pettersson, Vallentuna SK 7, 2) Rickard Dahlström, Skara SS 6½, 3) Lennart Wahlström, Varbergs SK 5½, 4) Marcus Packalén, Västerås SA 5½, 5) Janne Paaso, Västerås SA 5, 6) Carl Johan Nilsson, SK Kamraterna, Trollhättan 5, 7) Gunnar Andersson, Nyköpings ASK 5, 8) Jörgen Svenningsson, Uddebo SK 5, 9) Joel Eklund, En Passant, Svedala 5, 10) Björn Johnson, Lunds ASK 5, 11) Håkan Knutsson, SA Fenix 5 (20 delt).

Grupp 2v2: 1) Håkan Åkvist, Eksjö SK 6½, 2) Jonas Olsson, En Passant 6, 3) Åke Hellström, Hofors SK 6, 4) Patrick Kimari, Västerås ÖSK 6, 5) Henrik Lindberg, Horndals SK 5½, 6) Bengt Lindgren, Horndals SK 5½, 7) Lars Blomström, Karlskoga SK 5, 8) Christin Andersson, Limhamns SK 5, 9) Krister Jönsson, Örebro SS 5 (22 delt).

■ KLASS I

Grupp 1:10v1: 1) Håkan Knutsson, SA Fenix 7½ (av 9), 2) Jesper Ampiainen, SK Kamraterna, Göteborg 6, 3) Sture Eriksson, Skellefteå SK 5½.

Grupp 2:10v1: 1) Fredrik Andersson, Majornas SS 6 (av 8), 2) Sören Sahlholm, Hallstahammars SK 5½, 3) Börje Persson, SA Fenix 5.

Grupp 1:8v1: 1) Joel Åkesson, SS Manhem 6 (av 7), 2) Ulf Sjödell, Västerås ÖSK 4½, 3) Hans Thorén, Majornas SS 4.

Grupp 2:8v1: 1) Magnus Hellström, SK Rockaden, Umeå 5½, 2) Ulf Hammarström, Borlänge SK 5, 3) Fredrik Sassenberg, SK Rockaden 4.

Grupp 3:8v1: 1) Jonas Olsson, En Passant 6, 2) Niklas Damberg, Kristallens SK 5½, 3) Kenneth Wiman, Skövde SS 3½.

Grupp 4:8v1: 1) Pontus Carlsson, Linköpings ASS 5½, 2) Lars Bergström, SS Manhem 5, 3) Mats Berglund, Borlänge SK 4.

Grupp 5:8v1: 1) Gunnar Bergqvist, Alliance SK, Söderhamn 5½, 2) Tomas Kvarnström, SK Rockaden, Umeå 4½, 3) Nils-Johan Ohlzon, KH-Alliansen -72 4.

Grupp 1:10v2: 1) Håkan Winfridsson, Uddebo SK 6½ (av 8), 2) Sverker Sundås, Tanums SS 6, 3) Peter Jönsson, Bodens SK 5.

Grupp 2:10v2: 1) Göran Thuresson, Strömstads SK 7 (av 9), 2) Per-Olov Nordström, Eksjö SK 5½, 3) Tommy Lappalainen, Södertälje SS 5½.

Grupp 3:10v2: 1) Bo Olsson, Majornas SS 7, 2) Jimmy Lönn, Markaryds SK 6, 3) David Fendrich, SS Manhem 5½.

Grupp 1:8v2: 1) Michael Rygaard, Täby SK 5½ (av 7), 2) Magnus Karlsson, Varbergs SK 5, 3) Fredrik Sassenberg, SK Rockaden 5.

Grupp 2:8v2: 1) Conny Olsson, Linköpings ASS 4 (av 6), 2) Lars Persson, Uddevalla SS 4, 3) Henrik Hallberg, SK Rockaden 3½.

Grupp 3:8v2: 1) Fredrik Jenestrand, SK Rockaden 5, 2) Jimmy Mårdell, SK Rockaden, Umeå 5, 3) Andreas Lindström, Heby SS 3.

Grupp 4:8v2: 1) Lars Bergström, SS Manhem 6 (av 7), 2) Daniel Berglund, SK Rockaden 5½, 3) Andreas Bylund, SK Rockaden 4.

Grupp 5:8v2: 1) Erik Mohlin, Heby SS 4½ (av 6), 2) Andreas Kissavos, Borlänge SK 4½, 3) Roy Johansson, Uddevalla SS 3½.

■ KLASS II

Grupp 1:10v1: 1) Nicklas Marklund, Skellefteå SK 5½ (av 8), 2) Yngve Lind, Tanums SS 4½, 3) Tobias Sundqvist, SK Rockaden, Umeå 4½.

Grupp 2:10v1: 1) Richard Nilsson, Bollebygds SK 7½, 2) Sten Rydh, Bengtsfors SK 7, 3) Ivan Erben, Solna SS 5.

Grupp 1:8v1: 1) Tobias Bende, Skövde SS 6½ (av 7), 2) Anders Wallgren, Gävle SA 4½, 3) Pekka Penttilä, Skärblacka SK 4½.

Grupp 2:8v1: 1) Görgen Andersson, KH-Alliansen -72 5½, 2) Rolf Barkman, Hjo SK 5, 3) Johan Bryngelsson, Örebro SS 4.

Grupp 3:8v1: 1) Olle Schröder, Smedjebackens SK 5, 2) Peder Gedda, Järvsö SK 4½, 3) Kenneth Holm, Limhamns SK 4½.

Grupp 4:8v1: 1) Ola Grimsholm, Falkenbergs SK 5 (av 6), 2) Sven Sandberg, Västerås ÖSK 4, 3) Olof Magelius, Harplinge SS 3½.

Grupp 5:8v1: 1) Andreas Isberg, Örebro SS 5½ (av 7), 2) Conny Thörn, Farsta SK 5, 3) Fredrik Elb, Linköpings ASS 4½.

Grupp 6:8v1: 1) Fredrik Hylander, Vanneberga SK 4½ (av 6), 2) Dennis Frykberg, Alliance SK 4, 3) Asim Bratic, Skövde SS 3½.

Grupp 7:8v1: 1) Bertram Anderson, KH-Alliansen -72 4, 2) Patric Larsson, Olofströms SK 3½, 3) Peter Sundström, Schack 08 3½.

Grupp 8:8v1: 1) Daniel Berglund, SK Rockaden 6½ (av 7), 2) Juan Dalmau, Solna SS 4, 3) Hans Nyman, Oskarshamns SS 3½.

Grupp 1:10v2: 1) Bo Ländin, Täby SK 7 (av 9), 2) Birger Karlsson, Forshaga SK 6½, 3) Johan Larsson, Skellefteå SK 6½.

Grupp 2:10v2: 1) Jesper Celander, Kristallens SK 7½, 2) Per Gylle, Eksjö SK 6, 3) Anders Paulsson, Wasa SK 6.

Grupp 3:10v2: 1) Erik Carlsson, Örebro SS 7, 2) Johan Hahnes, Hägerstens SK 6½, 3) Daniel Berggren, Bollmora SK 6.

Grupp 4:10v2: 1) Kalle Vestergren, Bollmora SK 8½, 2) Jan Andersson, HG-Schack, Helsingborg 6½, 3) Lars Borgström, SS Manhem 6½.

Grupp 1:8v2: 1) Staffan Ribeck, Göteborgs SS/Poseidon 6 (av 7), 2) Tommy Hinks, SK Rockaden 4½, 3) Karl-Axel Pettersson, Heby SS 4½.

Grupp 2:8v2: 1) Urban Ericsson, Horndals SK 4½ (av 6), 2) Ola Hultquist, Farsta SK 4, 3) P-O Persson-Lilja, Vara SS 3½.

Grupp 3:8v2: 1) Leif Bohman, Vänersborgs SS 4½, 2) Ingvar Svensson, Ölands SS 3½, 3) Anders Nordenfelt, Linköpings ASS 3½.

Grupp 4:8v2: 1) Kristian Friebe, Linköpings ASS 5, 2) Jonas Mårdell, SK Rockaden, Umeå 3½, 3) Roland Lindahl, Uddevalla SS 3.

Grupp 5:8v2: 1) Conny Thörn, Farsta SK 4½, 2) Sixten Salomonsson, HG-Schack 4, 3) Jonas Burman, SK Rockaden, Umeå 3½.

Grupp 6:8v2: 1) Daniel Wimert, Varbergs SK 4½, 2) Ingemar Gustavsson, Falköpings SS 4½, 3) Tore Andersson, Markaryds SK 3½.

Grupp 7:8v2: 1) Gilbert Jansson, SS Gambit 5½ (av 7),

2) Tobias Sundqvist, SK Rockaden, Umeå 5½, 3) Kurt Ahlgren, HG-Schack 5.

■ KLASS III

Grupp 1:10v1: 1) Fredrik Åkerlund, Ockelbo SK 8 (av 9), 2) Håkan Tiselius, Stockholms SS 6, 3) Christian Grosse, Helsingborgs SS 5½.

Grupp 2:10v1: 1) Einar Kvarnström, Hallstahammars SK 7½, 2) Einar Wennick, Helsingborgs SS 6½, 3) Esko Kallio, Finspångs SK 6.

Grupp 3:10v1: 1) Andreas Persson, Bräkne-Hoby SK 6½ (av 8), 2) Erik Lundberg, Västerås SA 6½, 3) Bo Stenmark, Skellefteå SK 5½.

Grupp 1:8v1: 1) Kent Lindgren, Oskarshamns SS 5½ (av 7), 2) Yngve Andersson, Heby SS 4½, 3) Patrik Jämtbo, Skövde SS 4½.

Grupp 2:8v1: 1) Anders Bojmar, SS Allians, Skänninge 4½. 2) Tore Skogebo, Nynäshamns SK 4, 3) Göte Karlsson, Vimmerby SS 3½.

Grupp 3:8v1: 1) Joakim Bengtsson, Falkenbergs SK 5½, 2) Björn Ottosson, Växjö SK 5½, 3) Mikael Eklund, SK Rockaden 4.

Grupp 4:8v1: 1) Joel Ottosson, Vanneberga SK 6, 2) Benton Wolgers, Sandvikens SK 4½, 3) Harald Eriksson, Lundby SS 4.

Grupp 5:8v1: 1) Jari Tuomainen, Bollmora SK 5, 2) Rolf Malkusson, Lidköpings SS 4, 3) Torbjörn Ahlgren, Njudungs SK 4.

Grupp 6:8v1: 1) Andreas Nilsson, Ockelbo SK 5½, 2) Simon Ottosson, Vanneberga SK 4½, 3) Alexander Engström, SS Gambit 4½.

Grupp 7:8v1: 1) Jonas Larsson Häller, Skåre SK, Karlstad 6½, 2) Thomas Rosenbaum, SK Rockaden 5, 3) Jan Falk, Götaverkens SK, Göteborg 4½.

Grupp 8:8v1: 1) Gert D Nilsson, Götaverkens SK 5, 2) Ulf Johansson, Ervalla SS 4½, 3) Marinko Lipovac, Söderhamns SS 4½.

Grupp 1:10v2: 1) Hans Svedbark, Täby SK 7½ (av 9), 2) Jimmy Kristoffersson, Tolita SK, Kil 7½, Thomas Rosenbaum, SK Rockaden 7.

Grupp 2:10v2: 1) Esko Kallio, Finspångs SK 7, 2) Inge Bhatt, Täby SK 6½, 3) Thomas Hernbäck, SK Rockaden 6.

Grupp 3:10v2: 1) Fredrik Holmberg, SK Rockaden 7½, 2) Andreas Söderström, Markaryds SK 7, 3) Anders Östlund, Gnesta SK 5½.

Grupp 4:10v2: 1) Frans Johanson, Örebro SS 6½ (av 9), 2) Daniel Johansson, Tolita SK 5, 3) Mikael Eklund, SK Rockaden 5.

Grupp 5:10v2: 1) Åke Larsson, Göteborgs SS/Poseidon 6½ (av 9), 2) Allan Johansson, Kalmar SK 6, 3) Bo Lindberg, Kristallens SK 5½.

Grupp 6:10v2: 1) Nissim Laksman, En Passant 6½, 2) Armin Namini, SK Rockaden 6½, 3) Jonatan Rajala, SK Rockaden 5½.

Grupp 1:8v2: 1) Rickard Sassenberg, SK Rockaden 5½ (av 7), 2) Niklas Holmberg, SK Rockaden 5, 3) Simon Olsson, Skara SS 5.

Grupp 2:8v2: 1) Lennart Steinvall, SK Rockaden, Umeå 6½, 2) Håkan Pettersson, Norrtälje SK 6, 3) Arne Karlsson, SK Rockaden 4½.

Grupp 3:8v2: 1) Johan Almer, Olofströms SK 6, 2) Stig Konradsson, Siljansnäs SK 4½, 3) Sven-Arne Persson, Östersunds SS 3½.

Grupp 4:8v2: 1) Mikael Eriksson, SS Gambit 6, 2) Anders Brissman, Tibro SK 5, 3) Hans Karlsson, SK Rockaden 5.

Grupp 5:8v2: 1) Inge Wolmebrant, Kymbo SK 4½ (av 6), 2) Gunnar Axelsson, Värnamo SS 4, 3) Tobias Josefsson, SS Gambit 4.

Grupp 6:8v2: 1) Zaiko Bjelonja, Skara SS 5, 2) Gunnar Nordahl, SK Rockaden, Umeå 5, 3) Anders Öhnedal, SK S:t Erik, Stockholm 4.

Grupp 7:8v2: 1) Johan Sundeby, Värnamo SS 5½ (av 7), 2) Christer Nilsson, Schack 08 4½, 3) Rolf Andersson, Varbergs SK 4.

Grupp 8:8v2: 1) Eric Berglund, SS Gambit 6, 2) Fredrik Wikström, SK Rockaden 4½, 3) Per Gustavsson, Vara SS 4½.

Grupp 9:8v2: 1) Roger Jonsson, Västerås ÖSK 6, 2) Tomas Björklund, Alingsås SS 4½, 3) Daniel Rönnblom, SK Rockaden 3½.

Grupp 10:8v2: 1) Helge Lund, SK Gaffeln, Sandviken 6, 2) Patrik Karmzon, Varbergs SK 5, 3) Lennart Bäckström, Skara SS 5.

Vet Allm, v1: 1) 1) Carl-Olov Wiman, Majornas SS 5 (av 7), 2) Valde Skalin, Herrljunga SS 5, 3) Allan Petersson, SK Vi-Mo, Falkenberg 4½ (10 deltagare).

Vet Allm, v2: 1) Levi Gransing, Kymbo SK 6, 2) Olle V Svensson, Göteborgs SS 5, 3) Kenneth Hedin, Göteborgs SS 5, 4) Bo Hegg, SS Manhem 5, 5) Erik Johansson, Vara SS 4, 6) Harry Larsson, Uddevalla SS 4, 7) Jean Persson, Göteborgs SS 4 (21 deltagare).

Klubb-SM

SK Rockaden, Stockholm blev för elfte året i följd bästa klubb.

Resultat: 1) SK Rockaden, Stockholm 55, 2) SK Rockaden, Umeå 18, 3) SS Manhem, Göteborg 17, 4) Schack 08, Norrköping och Västerås ÖSK 15, 6) SS Gambit, Norrtälje 14, 7) Linköpings ASS 13, 8) Täby SK 11, 9) Kristallens SK, Stockholm, Majornas SS, Göteborg, Ockelbo SK, Örebro SS och Borlänge SK 10.

94 klubbar erövrade medaljpoäng.

Förbundsaktuellt

CENTRALSTYRELSEN

❑ Centralstyrelsens presidium har efter kongressen i Lidköping följande utseende: Ordförande: Christer Wänéus, Norrköping, 1:e vice ordf: Allan Jonasson, Norrköping, 2:e vice ordf: Göran Ohlson, Örebro, skattmästare: Sven-Olof Andersson, Östersund.

❑ Arbetsutskott (AU): Christer Wänéus, Göran Ohlson, Sven-Olof Andersson, Björn Ansner samt Ingemar Erikson (adjungerad).

❑ Kommittéer: Fram till årsskiftet har AK, UK, REDO, TfS-kommittén samt SSKK samma utseende som tidigare.

❑ 1998 års SM spelas på Ronneby Brunn i Blekinge.

ALLSVENSKA KOMMITTÉN

❑ Fortfarande finns några vakanser i division IV.

Blankett för lagledaruppgift har skickats ut till korresponderande i klubbarna, som måste returnera den, ifylld, före den 1 september. Inga lagledaruppgifter på små lappar utan utsänd blankett ska användas.

I september skickas tävlingsbestämmelserna ut till lagledarna.

❑ Fortfarande saknas några arrangörer till cupen. Meddela kansliet om intresse finns.

Anmälan till cupen kan göras genom att anmälningsavgiften – 300 kronor – insättes på SSF:s postgiro 65 22-7.

UNGDOMSKOMMITTÉN

Ungdomsledarkurs och Tränarskola steg 1 arrangeras i Nässjö 13–15 september.

KANSLIET

❑ Nästa Förbundsaktuellt beräknas komma ut i början av oktober.

❑ Adresslistan ska uppdateras och jag har skickat ut korrektur för justering till distriktsledarna.

❑ Klassregistret är uppdaterat och DL har fått en kopia på hur det ser ut idag. Eventuella ändringar emotses till kansliet.

❑ Sveriges Schackförbund har nu egen hemsida på Internet, som du kan nå på:
http://gotland.luma.com/schack.html

Ingemar Eriksson

Tävlingskalendern

30 aug–1 sep: Hallstahammar Open – se annons i TfS nr 5!
31 aug–1 sep: BT-Cupen, Borås. Inf: Leif Svensson, tel 033-41 18 23.
8 sep: Christian IV Open, Kristianstad – se annons i TfS nr 5!
15 sep: Tranemo Open – se annons i TfS nr 4!
21 sep: 38:an & 56:an, Falkenberg – se annons i detta nr!
27–29 sep: Skol-SM, Örebro.
28–29 sep: Haninge Open – se annons i detta nr!
5–6 okt: Björkstadsschacket, Umeå – se annons i detta nr!
11–13 okt: Travcupen, regionfinaler.
20–22 okt: Fyrnationers, pojkar och flickor.
26–27 okt: Allsvenskan, rond 1.
16–17 nov: Allsvenskan, rond 2.

FIDE-kongressen

FIDE håller kongress i anslutning till schackolympiaden i Jerevan. Man kan vänta strid om bl a presidentposten, som för närvarande upprätthålls av Kirzan Iljumzjinov, i vardagslag president i den autonoma ryska republiken Kalmuckien.

Iljumzjinov kan räkna med minst en motkandidat, nämligen den brasilianske stormästaren Jaime Sunye Neto, 39, som lanseras av en europeisk–amerikansk koalition. Som vicepresident i Sunye Netos "lag" lanseras Einar S Einarsson, Island.

VM för döva

VM för döva har för elfte gången spelats i Holland. S Svalov, Ryssland segrade på 9½ poäng före V Georgiev, Bulgarien 9 samt V Grechihin, Ryssland 8. 21-årige Oskar Andersson, Örebro erövrade 5½ poäng och kom på trettonde plats.

Anatolij Karpov	**Ryssland**	**g**	**2770**	**1**	**0**	**½**	**1**	**½**	**1**	**1**	**½**	**1**	**0**	**½**	**½**	**½**	**1**	**½**	**0**	**½**	**½**	**10½**
Gata Kamsky	**USA**	**g**	**2735**	**0**	**1**	**½**	**0**	**½**	**0**	**0**	**½**	**0**	**1**	**½**	**½**	**½**	**0**	**½**	**1**	**½**	**½**	**7½**

KARPOV FÖRSVARADE VM-TITELN

Nu väntar vi på matchen mot Kasparov...

■ FIDE:s världsmästare Anatolij Karpov försvarade till synes utan större besvär sin titel mot utmanaren Gata Kamsky i Kalmuckiens huvudstad Elista. Nu väntar schackvärlden på en sjätte match mot PCA-världsmästaren Garri Kasparov...

Fortfarande är alltså Gata Kamsky ett litet "k" vid sidan av K & K även om han gjorde bra motstånd och tvingade tidernas mest erfarne matchspelare att utkämpa 18 av de planerade 20 partierna. Kamsky hade hoppats på mer, det framgick med all önskvärd tydlighet på presskonferensen omedelbart efter det artonde partiet då han vägrade svara på några frågor.

Karpov var desto språksammare. Han öste beröm över utmanaren som enligt hans mening hade visat stora kvaliteter och uppträtt föredömligt sportsligt. Kamsky hade, ansåg han, verkligen förtjänat att få en titelmatch.

Kampen avgjordes emellertid redan under machens första hälft, då Karpov i partierna 4–9 redovisade 5–1 och endast gav ifrån sig två remier. Han förlorade sedan två partier och vann bara ett men marginalen var sådan att han aldrig svävade i fara.

Extra tändvätska fick han förmodligen av ett uttalande från Garri Kasparov som ansåg att Karpov var rädd för honom.

Nu spelade man varannan dag, och vilodagen måste ofta användas för att analysera hängpartier. Möjligheten att begära uppskov var borttagen. Detta nya system måste vara ytterligt kraftödande särskilt för Karpov (45) som ju är dubbelt så gammal som Kamsky (22). Mot den bakgrunden är spelarna värda en eloge – några snabbremier förekom inte.

Efter en VM-match har Kasparov brukat ta en längre paus för att vila upp sig och samla nya krafter. Karpov däremot for nästan direkt till Schweiz där han kopplade av med att vinna en kategori XVI-turnering...

Nu väntar schackvärlden på en sjätte match mellan Karpov och Kasparov. Båda har förklarat sig vara villiga att ställa upp men det blir kanske inte så lätt att komma överens om villkoren. Tidigare har Kasparov sagt att om en sådan match slutar oavgjort ska han behålla titeln, ett villkor som Karpov knappast accepterar utan vidare.

På sätt och vis har båda rätt. Kasparov har aldrig blivit besegrad men Karpov är FIDE:s officielle titelhållare. Hur man än vänder och vrider på saken kommer man inte ifrån det faktum att den som vill bli allmänt erkänd som världsmästare måste ta sig förbi även Kasparov.

Den nuvarande situationen med dubbla titlar är olycklig, men det är inte troligt att något händer förrän FIDE-kongressen i Jerevan har avverkats.

I en färsk intervju med den schweiziska tidningen *Tages-Anzeiger* har Karpov hävdat att en eventuell match mot Kasparov blir aktuell tidigast i början av 1997. FIDE-världsmästaren kan tänka sig 16 eller 20 partier, gärna med avbrott, eftersom detta enligt hans åsikt höjer spelkvaliteten. Han anser emellertid att Fischers idé med tidstillägg för varje utfört drag är smart och om den tillämpas kan hängpartierna elimineras.

I TfS nr 5 publicerades de två första partierna från Elista. Här följer partierna 3–13 med kommentarer av Kjell Krantz och Richard Wessman. Resterande fem partier kommenteras i nästa nummer av Thomas Ernst.

TREDJE MATCHPARTIET
DAMINDISKT FÖRSVAR (E 15)

Anatolij Karpov — Ryssland
Gata Kamsky — USA

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 La6 5. b3 Lb4† 6. Ld2 Le7 7. Lg2 c6 8. Lc3 d5 9. Se5 Sfd7 10. Sxd7 Sxd7 11. Sd2 0–0 12. 0–0

12. – Tb8

Inte lika frekvent som 12. – Tc8/b5. Karpov tycks något konfunderad och undviker, efter 35 minuters funderande, den troligen bästa fortsättningen 13. e4 b5 14. Te1, t ex 14. – dxc4 15. bxc4 bxc4 16. Lf1 Sb6 17. a4 och vit anses stå bättre.

13. Te1 b5 14. c5?!

Bättre alltså 14. e4!.

14. – e5! 15. dxe5 Sxc5 16. a3 Se6

Efter 61 minuter!

17. b4 d4 18. Lb2 c5 19. bxc5 Lxc5

Sämre vore säkert 19. – Sxc5 20. Sf3 d3 21. Sd4.

20. Se4 Le7 21. e3

Leder till remispel. Intressant var 21. f4!?.

21. – dxe3 22. Txe3 Dxd1† 23. Txd1 Lb7!?

Även 23. – Tfd8 bör räcka, t ex 24. Ted3 (ännu bättre är kanske 24. Sd6) Txd3 25. Txd3 b4.

24. Td7 Lxe4 25. Txe7

Eller 25. Lxe4 Lc5 25. Ted3 Lb6 jämte 26. – Sc5.

25. – Lxg2 26. Kxg2 a5 27. Ta7

Om 27. Td3 b4 =.

27. – Ta8 28. Txa8 Txa8 29. Tb3 Tb8 30. Lc3 a4 31. Tb1 Tc8 32. La5 Tc5 33. f4 f6 34. exf6

Om 34. f5 Sd4.

34. – gxf6 35. Td1 Kf7 36. Td7† Kg6 37. Kf3 Tc4 38. Ke3

Inget vinstförsök från Karpovs sida. Lite farligt vore sålunda 38. Td5 Sd4† 39. Kg4 h5†!? och nu är 40. Kh3 tvunget varvid kungen kommer offside. Om i stället 40. Txh5? f5†.

38. – Sc5 39. Td5 Kf7 40. Lb6 Tc3†! 41. Kd4 Tc4† remi.

Efter denna proffsigt genomförda remi hade Kamsky sitt enda lilla övertag i matchen, serverätten i nästa parti. Det är då Karpov slår till!

(Kommentarer: Kjell Krantz)

FJÄRDE MATCHPARTIET
CARO-KANN (B 14)

Gata Kamsky — USA
Anatolij Karpov — Ryssland

1. e4 c6 2. d4 d5 3. exd5 cxd5 4. c4 Sf6 5. Sc3 e6 6. Sf3 Lb4 7. cxd5 Sxd5 8. Ld2

Annars hade man väntat sig 8. Dc2, som är populärt i USA.

8. – Sc6 9. Ld3 0–0 10. 0–0 Le7 11. De2 Sf6 12. Se4

Karpovs drag i denna ställning (identisk med mp 2) är en smärre sensation. Det tycks inte tidigare ha prövats, vare sig här eller i den snarlika D 42.

12. – Db6 (!) 13. a3 Ld7

Knappast tillrådligt vore bonderovet 13. – Sxd4 14. Sxd4 Dxd4 15. Lc3 etc.

14. Tfd1?!

Kamsky hittar ingen framgångsrik fortsättning. Vassare är obestridligen 14. Se5 (!) med grundidén 14. – Sxd4? 15. Sxf6† Lxf6 16. De4. Om i stället 14. – Le8 så kan 15. Sxf6† Lxf6 16. Lc3 tänkas, t ex 16. – Sxd4 17. De4 Sf5 18. Lb4 (18. g4 Lxe5).

14. – Tad8 15. Sxf6†?

Ett med rätta kritiserat nedbyte. Efter 15. Le3/Lc3 var spelet fortfarande ganska öppet.

15. – Lxf6 16. De4 g6 17. Le3 Se7!

En fin omgruppering. Springaren verkar både i försvar och anfall på f5.

18. Se5

Ingenting ger 18. h4 Lc6 19. Dg4 Lxf3 20. Dxf3 Lxd4 med klar bondeövervikt.

18. – Sf5 19. Sc4 Da6!

Åter en instruktiv manöver. Om nu 20. Se5 Lb5.

20. a4 Lc6 21. Df4 Ld5 22. Se5

Lite bättre var kanske 22. b3, men vit kan ändå inte expandera.

22. – Db6 23. Lxf5

Härefter får svart strax ett positionellt vunnet spel. Men vad skulle Kamsky ha gjort i stället? Om 23. g4? g5 -+ respektive 23. Td2 g5! 24. Dg4 Sxe3 25. fxe3 Lxe5 etc.

23. – exf5 24. Td2 Lg7 25. h4 Tfe8 26. Dg3 Tc8

Karpovs ställning är överlägsen. Kamskys följande springarmanöver underlättar vinstföringen. Segare var 27. h5.

27. Sd7 (?) Dc6 28. Sc5 b6 29. Sd3 Dd7 30. a5

Eller 30. Se5 Db7.

30. – Te4!

Hotar 31. – Tg4.

31. Sf4 b5 32. Tdd1 Lc4 33. Tac1 h6!

Säkrar kungsflygeln. Om nu 34. h5 g5.

34. Tc3 b4 35. Tc2 Tc6 36. Tdc1 Lb5 37. Kh2 Kh7 38. Txc6 Lxc6 39. Tc4 Lf8 40. Sd3

Ett sista trix, 40. – Tg4? 41. Se5.

40. – De6?!

Svart vinner direkt efter 40. – Dd5!, t ex 41. Se5 Txe5 42. Txc6 Txe3 eller 41. Tc1 Txh4† 42. Kg1 Ld6.

41. d5 Lxd5 42. Txe4 Lxe4 43. Lxa7 Ld6

Löparen på plats och svarts pjäser står optimalt. Om nu 44. f4 Dd7! 45. Lf2 Lxd3 -+.

44. Sf4 De5 45. Sh3

Fel förstås, men ändå likgiltigt. Svart hotade ju även två bönder.

45. – De7 46. uppgivet.

Mycket gediget spel av Karpov. Kamsky agerade blekt.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

FEMTE MATCHPARTIET
GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 97)

Anatolij Karpov — Ryssland
Gata Kamsky — USA

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. Sf3 Lg7 5. Db3 dxc4 6. Dxc4 0–0 7. e4 a6

Grünfeld igen som i mp 1. Nu en dust i det ungerska systemet.

8. e5 b5 9. Db3 Sfd7

I variantens barndom spelades mest 9. – Sg4, men då är 10. h3 Sh6 11. Ld3/Lf4 bra för vit. En tidig upptäckt var också finessen 9. – Le6?! 10. exf6! och vit får tre lätta pjäser för damen.

10. e6?!

Intressantare är 10. Le3/h4.

10. – fxe6 11. Dxe6† Kh8 12. De4

Ofarligt är 12. Sg5, som kan besvaras med 12. – Se5/De8.

12. – Sb6 13. Dh4 Sc6 14. Ld3

Eller 14. Le3 Sb4. Efter textdraget får svart en kontringschans…

14. – Txf3! 15. gxf3

Eller 15. Lxg6 Dg8!.

15. – Sxd4 16. Le4 Lf5!

Kamsky på bettet så långt. Om nu 17. 0–0 b4 med farligt initiativ.

17. Le3 c5 18. Lxd4

Alternativen var 18. Td1/0–0–0.

18. – cxd4 19. Td1

Tråkigt nog börjar Kamsky spela snålt. Förutom 19. – e6 var även 19. – Df8 spännande.

19. – Tc8 20. Tg1

Det är möjligt att Kamskys följande dragupprepning är objektivt korrekt och i så måtto oklanderlig. Men 20. – Df8!? var mycket intressant och värt ett test.

Vit kan knappast fortsätta med 21. Txg6?! dxc3 22. Txb6 på grund av 22. – c2 23. Tc1 Lxb2 etc.

20. – Lf6 21. Dh6 Lg7 22. Dh4 Lf6 23. Dh6 Lg7 remi.

Jag tror Karpov var mycket tillfreds med denna remi.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

SJÄTTE MATCHPARTIET
RYSKT FÖRSVAR (C 43)

Gata Kamsky — USA
Anatolij Karpov — Ryssland

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. d4 Sxe4 4. Ld3 d5 5. Sxe5 Sd7 6. Sxd7 Lxd7 7. 0–0 Ld6 8. Sc3!?

Ett av flera udda drag i denna variant. Ett annat sådant är 8. Sd2!?. Standarddraget är ju sedan länge 8. c4. Karpov offrade 45 minuter på sitt svar.

8. – Dh4 9. g3 Sxc3 10. bxc3 Dg4 11. Te1† Kd8!

Onekligen en ovanlighet i VM-sammanhang med så tidigt kungsflytt. Nu har svart lite problem med Ta8 men det löser sig ganska enkelt så småningom.

12. Le2 Df5 13. Tb1 b6 14. c4 dxc4 15. Lxc4 Te8 16. Le3 Lc6 17. d5 Ld7 18. Lf1 h6

Konstigt att svart hinner med så pass lugna drag, men hans ställning är faktiskt rätt solid trots kungsplaceringen.

19. c4 Te7 20. Ld3

Kanske var 20. Ld4 chansrikare.

20. – Df6 21. Kg2

Som bättre har angetts 21. Dc2 med idén 22. c5. Efter 21. – Lh3 22. c5 Df3 23. Lf1 Lf5 har dock svart inga problem.

21. – Ke8 22. Lc2?!

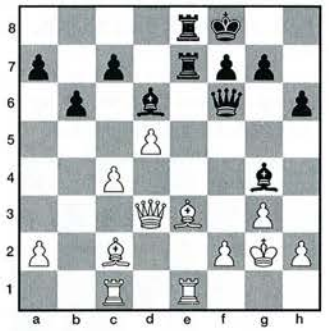
Ingen bra placering. Bättre var 22. Dc2.

22. – Dc3 23. Lb3?!

Vit har knappast någon fördel. Därför var 23. Ld4 enklare, t ex 23. – Txe1 (23. – Dxc4 24. Lxg7) 24. Dxe1† Dxe1 25. Txe1† Kf8 med remispel.

23. – Kf8 24. Tc1 Df6 25. Lc2 Tae8 (Sic!) **26. Dd3 Lg4**

Vits nästa drag kommer att gå till VM-historiens kabinett för klantdrag. En möjlig förklaring är att Kamsky hade överskattat 27. Dh7 som besvaras med 27. – Lf3† 28. Kg1 g5!, t ex 29. h4? Lxg3!. Relativt bäst var nog 27. f4, varefter svart kan remisera med 27. – Lf5 om han så önskar.

27. Ld2?? Te2 (-+) **28. Txe2**

Eller 28. Tf1 Txd2!.

28. – Txe2 29. Tf1

Eller 29. Le1 Lc5.

29. – Txd2! 30. uppgivet.

Det följer 30. Dxd2 Df3† 31. Kg1 Lh3 32. Le4 Dxe4 33. f3 Dxc4 -+.

Kamsky är nu klart matchgroggy. Det är inte bara pappa som kan boxas!

(Kommentarer: Kjell Krantz)

SJUNDE MATCHPARTIET
KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 97)

Anatolij Karpov — Ryssland
Gata Kamsky — USA

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Sf3 0–0 6. Le2 e5 7. 0–0 Sc6 8. d5 Se7 9. b4 Sh5 10. Te1 (!)

Den här uppställningen har gett vit flera framgångar på sista tiden. Särskilt kan nämnas två segrar av Ivan Sokolov i förra årets holländska mästerskap. Annars tycks den österrikiske titellöse spelaren Wolfgang Liedl ha varit först. Nu väntar vi på Garri för att se hur han agerar.

10. – h6?!

Kanske för långsamt. Andra möjligheter är 10. – f5/Sf4/a5.

11. Sd2 Sf4 12. Lf1 a5

Alternativet 12. – f5 gav vit bra spel i partiet Sokolov – van Wely, holländska mästerskapet 1995: 13. c5 g5 14. cxd6 cxd6 15. Sc4 g4 16. b5 Tf6 17. Db3 etc.

13. bxa5! Txa5 14. Sb3 Ta8 15. c5

Kom väldigt snabbt. Strax skaffar sig Karpov ett finfint inbrytningsfält på b6, ett resultat av svarts a7–a5.

15. – f5 16. cxd6 cxd6 17. Sd2 g5 18. Tb1 g4 19. Db3 fxe4

Bättre troligen 19. – Sh5/Sfg6.

20. Sdxe4 Kh8 21. Le3 Sf5 22. Lb6 De7 23. Db4 Tf7 24. a4 Lf8 25. Le3 Sh5 26. Tbc1 Sf6 27. Lb6 h5

Äntligen framåt, men svart är för sent ute.

28. Sxf6 Dxf6 29. Se4 Dg6 30. a5 Sg7 31. Lb5 Lf5 32. Sg3 Lc8 33. Tc3 h4 34. Ld3

Lite sömnigt alltihop. Båda spelarna tycks befinna sig i dvala, varför det följande dubbelfelet inte är så konstigt…

34. – Sf5? 35. Sxf5?

En "normal" Karpov missar inte 35. Txc8! +-.

35. – Lxf5 36. Lxf5 Dxf5 37. Tc4

Vit har fortfarande klar fördel, men Kamsky spjärnar emot riktigt duktigt.

37. – Tg7 38. Db1 Dh5 39. Dd1 h3 40. Tee4 hxg2 41. Txg4

Vit har nu i praktiken en merbonde.

41. – Th7 42. h4 Le7 43. f3 Tg8 44. Lf2 Thg7 45. De2 Ld8 46. Le1 Df7 47. Dd3 Dh5 48. De4 Dh6 49. Df5 (?)

Som sagt, det var lite sömnigt i det här partiet. Nu vaknar Gata…

49. – Lxa5! 50. Txg7!

Båda klarvakna. Efter 50. Lxa5 De3† 51. Kxg2 De2† kan kungen inte gå till g-linjen för 52. – Dxc4. Tyvärr räcker denna finess inte för svart.

50. – Lb6† 51. Kxg2 Dxg7†

Bättre kanske att slå med tornet.

52. Tg4 De7 53. Dh5† Dh7 54. Txg8† Kxg8 55. De8† Kg7 56. De7† Kh8 57. Dxd6

Här avbröts partiet. Det ansågs att Kamsky hade förseglat fel och skulle haft remichanser med 57. – Dc2†. Jag känner inte till dessa analyser, men nog verkar vit vinna komfortabelt efter 58. Kg3, t ex 58. – De2 59. Db8† etc.

57. – Dg7† (?) 58. Lg3 Lc7 59. De6 Kh7 60. d6 Ld8 61. Df5† Kh6

Om 61. – Kg8 62. Kh3.

62. Kh3 Df6

Eller 62. – Lf6 63. d7.

63. Dxf6† Lxf6 64. Kg4 b5 65. Kf5 Ld8 66. Kxe5 Kg6 67. Kd5 b4 68. Kc4 La5 69. Kb3 Kf5 70. Ka4 Ke6 71. h5 uppgivet.

Med tre poäng i baken har naturligtvis Kamsky en hopplös uppgift framför sig.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

ÅTTONDE MATCHPARTIET

CARO-KANN (B 17)

Gata Kamsky USA — **Anatolij Karpov** Ryssland

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sd2

Därmed erkänner Kamsky sin miss i Panovvarianten, mp 4.

3. – dxe4 4. Sxe4 Sd7 5. Sg5

Uppfunnet av Igor Zaitsev kring år 1980.

5. – Sgf6 6. Ld3 e6 7. S1f3 Ld6 8. De2 h6 9. Se4 Sxe4 10. Dxe4 Sf6 11. De2

I ett tidigare parti mannarna emellan, Dortmund 1993, spelades 11. Dh4 Ke7 12. Se5!?. Karpov synade bondeoffret med 12. – Lxe5 13. dxe5 Da5† 14. c3 Dxe5† och vann senare.

11. – Dc7

Förmodligen exaktare än 11. – b6 12. Ld2 Lb7 (?) då vit kan spela 13. Se5 Dc7 14. f4! (Tiviakov).

12. Ld2 b6 13. 0–0–0 Lb7 14. Se5

Om 14. c4 0–0–0 respektive 14. Kb1 Td8 15. c4 0–0 16. Lc3 Tfe8!? (Karpov).

14. – c5 15. Lb5† Ke7

Som synes är Karpov inte särskilt ortodox när det gäller att flytta kungen i ett tidigt läge.

16. dxc5 Dxc5

En känd fälla är 16. – Lxe5? 17. cxb6 Dc5 18. Dxe5! Dxe5 19. Lb4† med vinst.

17. a3

Här kan 17. Lc6 besvaras med antingen 17. – Tac8 eller 17. – Lxc6 18. Lb4 Dxe5 19. Dxe5 Lxb4 20. Dc7† Ld7 etc.

17. – Dc7

Karpov har också testat 17. – a5.

18. Lf4 Sd5 19. Lg3 Thd8 20. Td4 Kf8 21. Kb1 a6?

En liten taktisk miss som bringar svart i svårigheter. Bäst var troligen 21. – Dc5.

22. Tc4! De7 23. Sc6!?

Även 23. Lc6 torde vara bra.

23. – Lxc6 24. Lxc6 Ta7

Annars kommer a6-bonden att hänga.

25. Lxd5 exd5 26. Lxd6 Dxd6 27. Td4

Dylika ställningar vinner Karpov som vit och håller remi i som svart! Det är väl ungefär skillnaden mellan våra mannar i ett nötskal.

27. – b5 28. Dd3 Kg8 29. g3 De6 30. Td1 Tad7 31. h4!

Ska vit vinna måste han skapa möjligheter på kungsflygeln. Det kruxet klarar inte Kamsky.

31. – Td6 32. Td2?!

Han vill ha f2-bonden garderad innan ytterligare stötar sätts in, men 32. g4 Df6 33. Dg3 var bra.

32. – De1† 33. Ka2 De7 34. Df3?!

Nu ska han ha e-linjen. Det leder bara till nedbyte!

34. – De6 35. Te2 Dc8 36. Dd3 Tc6 37. Kb1 Te6!

Karpov avvaktar skickligt. Nu byter han strax ett torn och lättar på trycket.

38. Te3 Dc6 39. Dd2 Txe3 40. Dxe3 De6 41. Dd2 Td6 42. g4

Bästa chansen men inte längre med full kraft.

42. – Df6 43. g5 Df3! 44. Ka2 Df5 45. c3

Intressant var 45. gxh6!? som tycks tvinga svart att slå igen med g-bonden. Idén är 45. – Txh6 46. Txd5 De6 47. b3 Txh4 48. Txb5! axb5 49. Dd8†.

45. – Df3?!

Lite obetänksamt. Enklare var 45. – De6.

46. Tf4! Dh3 47. gxh6 De6!

Skadan reparerad. Nu hotar 48. – d4†.

48. Dd4 Dxh6 49. Tf5 De6 50. Te5 Dd7 51. Ka1

Om 51. h5 f6.

51. – f6 52. Te3 Tc6 53. h5 Tc4 54. Db6 d4!

Därmed upplöses isolanin och partiet får klar remikaraktär.

55. Td3 Df5 56. Txd4 Txd4

Avbrott och försegling.

57. cxd4 Dxf2 58. De6†

Eller 58. Dxa6 Df1† med remi.

58. – Kf8 59. Dd6† Kf7 60. Dd7† Kf8 61. Dd6† remi.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

NIONDE MATCHPARTIET

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 97)

Anatolij Karpov Ryssland — **Gata Kamsky** USA

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. Sf3 Lg7 5. Db3 dxc4 6. Dxc4 0–0 7. e4 a6 8. e5 b5 9. Db3 Sfd7 10. Le3!

En förstärkning jämfört med 10. e6?! fxe6 11. Dxe6† Kh8 12. De4 Sb6 13. Dh4 Sc6 14. Ld3 Txf3! i mp 5. Löparen garderar d4, som kan bli svagt efter framstöten e5–e6.

OS-återbud från Degerman

Lars Degerman har lämnat återbud till OS i Jerevan, Armenien 15 september – 2 oktober. Trolig ersättare: Lars Karlsson. Förbundskapten Björn Ansner har fått förhinder på grund av sitt arbete och tidigare kaptenen Håkan Åkvist träder in som vikarie.

Då anmälningstiden utgick var 113 lag från 111 nationer noterade i herrklassen samt 81 lag i damklassen. Siffrorna är något lägre än i rekordolympiaden i Moskva för två år sedan då 124 lag från 122 nationer ställde upp.

10. – c5?

Förmodligen är detta orsaken till svarts svårigheter. Om varianten ska räddas krävs det något annat redan här.

11. e6!

Idén är naturligtvis att försvaga svarts kungsställning. Det tama 11. dxc5 Sxe5 12. Sxe5 Lxe5 13. Td1 Da5 gav svart utjämning i partiet Moskalenko – Zakic, Budapest 1991.

11. – c4 12. exf7† Txf7 13. Dd1 Sb6 14. Se5 Tf8 15. a4!

I sina förberedelser har Karpov hittat ett sätt att utnyttja svarts optimistiska spel på damflygeln. Kantbondens framryckning är tematisk och stark. När Kamsky inte kan hålla ihop sin bondekedja (a6, b5 och c4) står han plötsligt dåligt på båda flyglarna. Det är typiskt att vits stöt kommer just där svart har spelat aktivt, det är nämligen där han är försvagad.

Svarts plan med 10. – c5 och 11. – c4, som måste ha varit förberedd då Kamsky valde den efter bara några minuters betänketid, kan verkligen ifrågasättas.

I partifortsättningen tvingas Kamsky ge damen, men det är inte lätt att hitta ett vettigt alternativ. Efter t ex 15. – Sd5 16. axb5 Sxe3 17. fxe3 Lxe5 18. dxe5 (18. Lxc4†?? e6! 19. dxe5 Dh4† och 20. – Dxc4) Le6 (18. – Dc7 19. Dd5† Kh8 20. Dxa8 Lb7 21. Da7) 19. Dxd8 Txd8 20. Le2! (svart har förmodligen tillräckligt motspel för remi efter 20. bxa6 Txa6 21. Txa6 Sxa6) har vit en solid merbonde.

Slutsatsen är densamma efter 15. – Lb7 16. axb5 axb5 17. Txa8 Lxa8 18. Sxb5 S8d7 19. Sxc4 Sd5 20. Le2! Sxe3 21. Sxe3 Da5† 22. Sc3 Db4 23. 0–0 Dxb2 24. Lc4† Kh8 25. Dd3 osv.

15. – b4 16. a5! bxc3 17. axb6 cxb2 18. Lxc4† Kh8 19. Tb1 Dxb6 20. Dd2 Sd7 21. Txb2

Svart har bra kompensation för kvaliteten efter 21. Sf7†? Txf7 22. Lxf7 Tb8, med den farliga idén att rusa fram med a-bonden.

21. – Sxe5

Damoffret ger visserligen inte svart tillräcklig kompensation, men 21. – Df6 är på gränsen till ospelbart. Vits kontroll över e5 ger ett förkrossande positionellt övertag efter 22. f4.

22. Txb6 Sxc4 23. Db4 Sxb6 24. Dxb6 a5 25. 0–0 a4 26. Ta1 Lf5 27. h4 e6 28. Lf4 Le4 29. Ld6 Tfc8 30. Db5 Lc6 31. Db4 Kg8 32. Ta3 Ta6?

Kamsky sätter bort en bonde. I det långa loppet var hans ställning ändå förlorad.

33. Dc4 Tca8 34. Dxe6† Kh8 35. Le5 Lxe5 36. Dxe5† Kg8 37. h5! Le8 38. h6 T6a7 39. d5 Tb7 40. d6 Td8 41. Tf3 uppgivet.

Mot hotet 42. Dh8†! Kxh8 43. Tf8† matt finns inget försvar: 41. – Tf7 42. Txf7 Kxf7 43. De7† eller 41. – Lc6 42. De6† Kh8 43. Df6†.

(Kommentarer: Richard Wessman)

TIONDE MATCHPARTIET
DAMINDISKT FÖRSVAR (E 12)

Gata Kamsky	**Anatolij Karpov**
USA	Ryssland

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. a3 Lb7 5. Sc3 d5 6. cxd5 Sxd5 7. Ld2 Sd7 8. Dc2 c5 9. Sxd5 exd5

Ett viktigt beslut. Karpov väljer en ställning med s k hängande bönder. Han har enorm erfarenhet av sådana. Under sin 30 år långa karriär i världstoppen har han otaliga gånger försvarat sig aktivt med "stark-svaga" bönder på c5 och d5. Ställningstypen uppkommer främst ur Damgambit och Damindiskt.

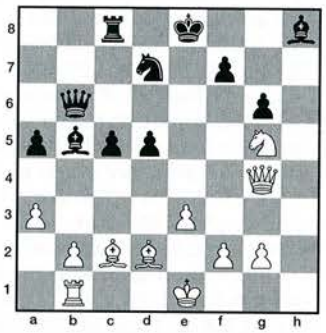
10. dxc5 bxc5 11. e3 Le7 12. Ld3 g6 13. h4!? Db6 14. h5 Lf6 15. Tb1 Tc8 16. Da4 Lc6!

Kritiserades efter partiet, men jag tror inte att detta naturliga löpardrag är upprinnelsen till Karpovs svårigheter. Som alternativ har 16. – c4 angetts. Draget skär visserligen av den vita damens väg till kungsflygeln men positionellt är det svårt att förstå. Vit får kontroll över de svarta fälten (särskilt d4) och svarts löpare på b7 kan lätt bli dålig, t ex i ett slutspel med en springare på d4.

17. Dg4 Lb5 18. Lc2 a5!

Ett utmärkt preventivt drag. Det förhindrar vits plan med b2–b4: 19. b4 cxb4 20. axb4 a4 och svart får en farlig fribonde på a-linjen samtidigt som löparen på b5 blir en stark blockadpjäs. Textdraget får vits torn och löpare att se en smula vilsna ut på damflygeln.

19. hxg6 hxg6 20. Txh8† Lxh8 21. Sg5

Ett kritiskt läge. Tills nu har Karpov enligt min mening spelat starkt. Han har såväl aktiva pjäser som kontroll över centrum. Det behövs bara ett säkringsdrag för att neutralisera vits initiativ och behålla en viss positionell fördel, grundad på den utrymmesfördel i centrum som bönderna på c5 och d5 ger.

Men här verkar Karpov slappna av. Vit har ett "dolt" hot i ställningen. Enda möjligheten att aktivera torn och löpare är att spela på e3–e4, som öppnar e-linjen för tornet och diagonalen c1–h6 för svartfältslöparen. För att göra detta möjligt måste emellertid vits kung flyttas från e1 och detta hindrar svarts löpare på b5. Hur ska den jagas bort? Svaret kommer i vits nästa drag. Efter 22. a4! går inte 22. – La6 på grund av 23. Sxf7! Kxf7 24. Dxd7†.

Med det preventiva 21. – Td8!, som garderar d7 och samtidigt frigör springaren (det hänger inte längre på c8), hade Karpov kunnat låsa fast vits kung på e1. Därmed hade vits torn och löpare fått stå kvar och trampa varandra på tårna. Efter 21. – Td8! hotar svart dessutom att över initiativet med drag som Lh8–g7, Ke8–f8 och Sd7–e5. En tänkbar fortsättning hade varit 21. – Td8! 22. f4 (tar kontroll över e5 och ger vits kung ett fält på f2) Lg7 23. Kf2 Sf6 24. Df3 Kf8 med en liten fördel för svart, som kan spela mot b2 och e3.

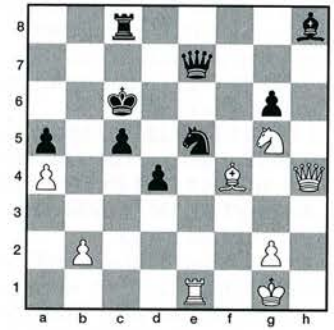
21. – Lf6? 22. a4! Lc6 23. Kf1 Ke7 24. e4 Da6†

Till råga på allt hade Karpov här bara en kvart kvar för 16 drag, Kamsky nästan en halvtimme.

25. Kg1 Se5 26. Df4 d4 27. Sh7 Lh8 28. Dh4† f6 29. f4 Sd7 30. Te1 Dc4 31. Lb1 Kd6 32. e5†!? fxe5 33. fxe5† Sxe5?

Nödvändigt var 33. – Lxe5 och svart kan kämpa vidare trots kungens utsatta läge. Karpov hade under alla omständigheter fått svårt att försvara sig i tidsnöden. Efter textdraget vinner vit enkelt.

34. Lf4 Dd5 35. Le4 De6 36. Sg5 De7 37. Lxc6 Kxc6

38. Lxe5?

I ömsesidig tidsnöd missar Kamsky det enkla 38. Dg3 Te8 39. Sf3! Sxf3† 40. Dxf3†.

38. – Lxe5 39. De4† Kd6 40. Dxg6† Kc7 41. Se6† Kd6 42. Sf4† Df6 43. Dxf6† Lxf6 44. Te6† Kd7 45. Txf6

Karpov hade kunnat ge upp redan här.

45. – Tb8 46. Sd3 c4 47. Se5† Ke7 48. Tf4 Txb2 49. Sxc4 Tb4 50. Txd4 Txa4 51. Kf2 Ta2† 52. Kf3 a4 53. Se3 Ke6 54. Ke4 Ta1 55. g4 Ke7 56. Td5 Kf6 57. Ta5 Kg6 58. Kf4 Kf7 59. Ta6 uppgivet.

(Kommentarer: Richard Wessman)

ELFTE MATCHPARTIET
DAMGAMBIT (D 45)

Anatolij Karpov	**Gata Kamsky**
Ryssland	USA

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 e6 5. e3 Sbd7 6. Dc2 Ld6 7. Le2 0–0 8. 0–0 Te8 9. Td1 De7 10. a3 b6 11. e4 Sxe4 12. Sxe4 dxe4 13. Dxe4 Lb7 14. Lf4 Lxf4 15. Dxf4 c5 16. Dc7 Tab8

Meranervarianten är väl utforskad och efter 16 drag befinner sig spelarna fortfarande inom ramen för den spelöppningsteoretiska utvecklingen. Varianten med Lc1–f4 ger vit en liten men säker fördel. Karpov var väl också – med tanke på matchläget – nöjd med att pressa i en något bättre ställning. Nu ger 17. Se5, som har prövats av den ryske stormästaren Dochoian, vit en dubbelbonde efter 17. – Sxe5 18. Dxe7 Sf3†!. Textdraget verkar starkare.

17. b4! Tec8 18. Df4 Lxf3 19. Lxf3 cxd4 20. Dxd4

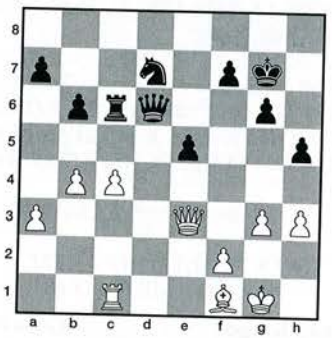
En typställning som också kan uppkomma

ur Engelskt. Den öppna d-linjen och möjligheten att skapa en fribonde på damflygeln ger vit en liten fördel. Det är även möjligt att löparen är något bättre än springaren. Svarts trumf ligger i den halvöppna c-linjen, där tornen kan pressa mot c4. Även bonden på e6, som ibland kan avancera till e5 eller e4 och ge svart kontroll över viktiga centrumfält, är en faktor att räkna med.

20. – Tc7 21. Le2 Tbc8 22. Ta2 h6 23. Tad2 Sf6 24. De5 Td7 25. Txd7 Sxd7 26. Dd4 Sf6 27. h3 Kf8 28. Tc1 Sd7 29. Lf3 e5 30. Dd3 g6 31. Td1 Tc7 32. Le2 Kg7 33. Dc3 Sf6 34. De3 h5 35. Lf1 Tc6 36. Tc1 Dd6 37. g3

Vit står visserligen bättre efter 37. c5 bxc5 38. Lb5 Tc7 39. bxc5 De7? 40. c6 (med idéer som a3–a4 och Tc1–c5 eller De3–c5), men svart håller emot med det aktivare 39. – Dd4 och de slutspel som följer ser ut att vara remi.

37. – Sd7

Karpov, som ända hit har manövrerat mycket försiktigt, tappar här tålamodet. Om han hade varit tvungen att spela på vinst hade den följande förenklingen förmodligen aldrig sett dagens ljus.

Intressant, och positionellt riktigt, är 38. h4!?, som ställer ytterligare en bonde på ett svart fält (dvs motsatt färg som löparen) och öppnar för ett eventuellt Lf1–h3 senare i partiet. Vits fördel är under alla omständigheter inte självklar, svart har alltid kontringschanser. Delvis är det en fråga om tycke och smak.

Vissa föredrar den flexibla springaren i den här typen av ställningar. Kasparov lär dock på skämt ha sagt att "även den sämsta löpare är bättre än en springare", vilket indikerar en viss förkärlek för löparen. Ulf Andersson, å andra sidan, är känd för att alltid spela starkt med springaren. Ett objektivt omdöme är väl trots allt att vit står något bättre. Nyckeln till hans spel är framstöten c4–c5, ett drag som dock måste komma i rätt ögonblick.

Efter 38. h4!? f5? (försvagar både svarts kungsställning och fältet e5) 39. c5! bxc5 40. Lb5 Tc7 41. Lxd7 Txd7 42. Txc5 står vit klart bättre jämfört med partifortsättningen. Försvarsdraget f7–f6 finns inte och vits tunga pjäser kan snabbt riktas in mot svarts kung, t ex 42. – e4 43. Dc3† Kh7 44. Tc8 Td8 45. Dc7† och bonden på a7 går förlorad.

En tänkbar fortsättning hade varit 38. h4!? Tc7 (38. – Sf8!?, med idén Sf8–e6–d4, kan kanske bemötas med 39. Lg2 Tc7 40. c5!? bxc5 41. bxc5 Dd4 42. Dxd4 exd4 43. Kf1 Se6 44. c6 Kf6 45. Ke2 Ke5 46. Kd3 och vit står något bättre då bonden på d4 är svagare än den på c6) 39. Le2 Tc6 (39. – Sf8 40. c5!?; 39. – f5 40. Td1 De7 41. f4!) 40. Td1 De7 41. c5!, med idén 41. – bxc5 42. Lb5 Tc7 43. Lxd7 cxb4 (43. – Txd7 44. Txd7 Dxd7 45. Dxe5† följt av slag på c5) 44. Lb5 och svart har inte tillräcklig kompensation för pjäsen. Efter t ex 44. – Tc3 45. De2 Txa3 46. Td7 De6 47. Dc4 Dxc4 48. Lxc4 kan svart inte hindra slag på f7 följt av Tf7–b7.

38. c5 bxc5 39. Lb5 Tc7 40. Lxd7 Txd7 41. Txc5 f6 42. h4

Vit har fortfarande viss fördel på grund av sin bättre kungsställning och möjligheten att skapa en fribonde på damflygeln. Remin är dock inte långt borta.

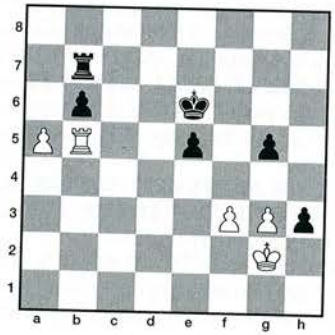
42. – De6 43. Kh2 Da6 44. Df3 Df1 45. Tc6 Tf7 46. De3 Db5 47. Dc5 Dxc5 48. Txc5 g5

Svart, som kämpar för remi, försöker byta så många bönder som möjligt.

49. hxg5 fxg5 50. Kg2 Kf6 51. b5 Kf5 52. a4 h4 53. a5 Tb7?

Kamsky borde ha fortsatt att byta bönder med det naturliga 53. – hxg3.

54. f3 Ke6 55. b6 axb6 56. Tb5 h3†

57. Kxh3?

Jag förstår inte varför Karpov frivilligt släpper sin press mot b6. Efter 57. Kh2! hotar 58. Txb6†. På 57. – g4 ser såväl 58. Txb6† Txb6 59. axb6 gxf3 60. Kxh3 Kd6 61. g4 e4 62. Kg3 som det enkla 58. fxg4 ut att vinna och efter 57. – e4 58. fxe4 g4 59. Txb6† Txb6 60. axb6 Kd6 vinner 61. e5†. Hopplöst verkar 57. – Kf5 58. axb6.

Missade Karpov en enkel vinst här? Kanske kan någon av TfS' läsare sprida klarhet...

57. – Th7† 58. Kg4 bxa5 59. Txa5 Tb7!

Kamskys aktiva och starka förseglingsdrag.

60. Ta6† Ke7 61. Kxg5 Tb3 62. Kg4 Kf7 63. Th6 Ta3 64. Th5 Kf6 65. Tf5† Ke6 66. Kg5 e4 remi.

(Kommentarer: Richard Wessman)

TOLFTE MATCHPARTIET
CARO-KANN (B 17)

Gata Kamsky USA — **Anatolij Karpov** Ryssland

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sd2 dxe4 4. Sxe4 Sd7 5. Sg5 Sgf6 6. Ld3 e6 7. S1f3 Ld6 8. De2 h6 9. Se4 Sxe4 10. Dxe4 Sf6 11. De2 Dc7 12. Ld2 b6 13. 0–0–0 Lb7 14. The1

Kamsky avviker från det åttonde matchpartiet, där 14. Se5 följde. En solid fortsättning är nu 14. The1 0–0–0, som jag själv har spelat mot Ernst. Trots klar ledning i matchen väljer emellertid Karpov att rockera kort, vilket leder till en mycket skarp ställning med kungarna på olika flyglar.

En förklaring är säkert att Karpov i sina förberedelser analyserat ställningen noga och kommit fram till att svarts kung kan värja sig mot vits attackförsök. I så fall är den korta rockaden kanske att föredra, eftersom varianten med 14. 0–0–0 ger vit en liten fördel.

14. – 0–0 15. g4 c5 16. g5 hxg5 17. Sxg5 Lf4

Det naturligaste draget är väl 18. Tg1, med den logiska idén att angripa på g-linjen. Man brukar säga att det är viktigt att snabbt komma till angrepp när kungarna har rockerat åt olika håll.

Om svart spelar oförsiktigt efter 18. Tg1 kan snabbt gå illa: 18. – Tad8? 19. Sh7! Sxh7 20. Lxh7† Kxh7 21. Dh5† Kg8 (21. – Lh6 22. Txg7†) 22. Txg7† Kxg7 23. Tg1† Kf6 24. Dh4† Kf5 25. Dg4† Ke4 26. Te1† Kd5 27. Lxf4 De7 28. Df3† och vit vinner. Naturligtvis är vits attack mycket farlig även efter 18. – Lxh2?! 19. Sh7!, med samma idé som i den föregående varianten.

Efter 18. Tg1 Tfd8!, som ger kungen ett flyktfält på f8, är det emellertid inte så lätt att hitta en fortsättning på vits angrepp, t ex 19. Sh7 Sxh7 20. Lxh7† Kxh7 21. Dh5† Kg8 22. Txg7† Kxg7 och svart räddar sig med 23. – Kf8 efter både 22. Dg4† och 22. Tg1†. Inte heller 19. Sh3?! Lxd2† 20. Dxd2 Txd4 21. Dh6 Se8 ser övertygande ut, och detsamma gäller 19. dxc5 bxc5 20. Lxf4 Dxf4† 21. Kb1 Ld5! 22. c4 Lb7 och offer på e6 fungerar inte när vits löpare saknar fältet c4.

Mer oklart i denna variant är 21. – Tab8 (i stället för 21. – Ld5!) 22. Sxe6!? fxe6 23. Dxe6† Kh8 (inte 24. – Kf8? 25. Lc4 Dc7 25. Dh3! med hotet 26. Dh8†) 24. Tg3 Txd3! 25. Tgxd3 Le4 och svart har en lustig men effektiv "borg" efter 26. Dh3† Lh7 27. Td8† Txd8 28. Txd8† Sg8.

När det gäller ställningar med kungarna på olika flyglar är det är viktigt att finna ut när man ska fortsätta sitt eget angrepp och när man ska bromsa motståndarens planer. Det är alltså nödvändigt att varva angrepp med försvar.

En kritisk variant från diagramställningen inleds med det "defensiva" 18. Kb1! (kungen går ur diagonalen f4–c1) Tad8 (en liten poäng med 18. Kb1 syns efter 18. – Tfd8 19. Lxf4 Dxf4 20. Sxf7 Kxf7 21. Dxe6† Kf8 22. De7† Kg8 23. Dxb7) 19. dxc5 bxc5 20. Tg1! (försvar kombineras med attack) Lxd2 (vit vinner vackert efter 20. – c4 21. Sh7! Sxh7 22. Lxh7† Kxh7 23. Dh5† Kg8 24. Txg7† Kxg7 25. Tg1† Kf6 26. Dh4† Kf5 27. Dg4† jämte 28. Lxf4 med avgörande angrepp) 21. Dxd2 med idén 21. – c4 (21. – Dxh2 torde vara alltför riskabelt) 22. Dc3! och vits dam har ett öga på c4 och ett på f6.

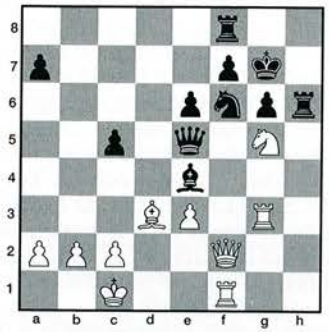
Någon exakt värdering av diagramställningen vågar jag mig inte på, därtill är ställ-

ningen alltför komplicerad. Men jag tror i alla fall att vits nästa drag – som varken förstärker vits kungsställning eller sätter fart på attacken mot svarts kung – är felaktigt.

18. h4 Tad8 19. dxc5 bxc5 20. Le3 Td4 21. Tg1 Lxe3† 22. fxe3 Txh4 23. Tdf1 De5 24. Df2 Th6

En ovanlig men stark tornplacering. Fel vore däremot 24. – Tg4? 25. Sxf7! Txf7 26. Txg4. Vit, som inte riktigt har kompensation för bonden, hittar ett sätt att avveckla till ett slutspel i vilket han bara står något sämre.

25. Tg3 Le4 26. Tfg1 g6 27. Tf1 Kg7

28. Dxf6†! Dxf6 29. Txf6 Lxd3 30. Txf7† Txf7 31. Sxf7 Th1† 32. Kd2 Lxc2 33. Sd8 Th2†

Vit bör hålla remi i tornslutspelet efter 33. – Td1† 34. Kxc2 Txd8. Svarts bönder på c5 och a7 är alltför svaga och fribonden på g-linjen är långt från mål.

34. Kc3 Kf6 35. Sb7 Lf5 36. Sxc5 Tc2† 37. Kd4 Td2† 38. Kc3 Tc2† 39. Kd4 e5†

Ett försiktigt vinstförsök.

40. Kd5 Td2† 41. Kc4 g5

Vit får motspel mot bonden på e5 efter 41. – Txb2 42. e4 Lc8 43. Kd5.

God jakt för Tiger!

Tiger Hillarp Persson, Kirsebergs SK gjorde en utomordentlig insats i Copenhagen Open i Köpenhamn där han delade andra plats med flera stormästare, en halv poäng efter segraren Viktor Kortchnoi. IM-normer noterades för både Tiger (hans andra) och Johan Furhoff, Södra SASS (hans första).

Omedelbart därefter segrade Tiger i Täby Open, där han endast gav ifrån sig två remier.

Referat och partier från båda tävlingarna följer i nästa nummer!

42. e4 Lc8

Vissa kommentatorer har pekat på möjligheten 42. – Td4† 43. Kb5 Lxe4 44. Ka6. Svart står dock bättre efter 44. – Ld5, så jag anade att Karpov hade sett något annat. Rätt som det var slog det mig: 42. – Td4† 43. Kc3! Lxe4 44. Tg4 Kf5 45. Txg5†!! Kxg5 46. Se6† med remi. Det bör uppmärksammas att svarts löpare och a-bonde inte kan vinna mot ensam kung (dvs om vits kung når a1).

43. Kc3 Td1 44. Tf3† Kg7 45. Sd3 g4 46. Tg3 Kf6 47. Sf2 Tc1† 48. Kd2 Ta1 49. Sxg4† Lxg4 50. Txg4 Txa2 51. Kc3 Ta4 52. b4 remi.

(Kommentarer: Richard Wessman)

TRETTONDE MATCHPARTIET
DAMINDISKT FÖRSVAR (E 15)

Anatolij Karpov Ryssland — **Gata Kamsky** USA

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 La6 5. b3 Lb4† 6. Ld2 Le7 7. Lg2 c6 8. Lc3 d5 9. Se5 Sfd7 10. Sxd7 Sxd7 11. Sd2 0–0 12. 0–0 Tb8 13. Lb2

Karpov avviker från det tredje matchpartiet, i vilket han valde 13. Te1.

13. – b5 14. c5 e5 15. dxe5 Sxc5 16. a3 Lb7 17. b4 Sa4 18. Ld4 a5 19. Db3 Sb6

Ett intressant alternativ är 19. – c5 20. bxc5 Sxc5 21. Lxc5 (21. Dxb5?? La8) Lxc5 22. Dxb5 Ld4 23. Tab1 Lxe5 och löparparet ger viss kompensation för den isolerade bonden på d5, t ex 24. Sb3 Lc7 25. Sc5 La8 26. Dd3 Ld6 med lika chanser.

20. Dc3 Sa4 21. Db3 Sb6 22. Tfd1 Sc4 23. Dc3 Ta8 24. Sb3 Dc7 25. Sc5 Lc8 26. h3 Td8 27. g4

Vits chanser ligger på kungsflygeln, där Karpov har fem bönder mot tre. På sikt är planen att ta terräng med f2–f4–f5.

27. – axb4 28. axb4 Txa1 29. Txa1 Lxc5 30. bxc5

Kamsky väljer en passiv avvecklingsplan med byte av torn och dam på a-linjen. En aktivare fortsättning var 30. – Ld7!?, med idén att ställa tornet bakom fribonden med Td8–b8. Efter 30. – Ld7!? 31. f4 (svart kan bemöta 31. e6 med såväl 31. – fxe6 32. Lxg7 e5 som 31. – b4 32. Dxb4 fxe6) Tb8 32. Tb1 Ta8 kan svarts torn störa vit på a-linjen, t ex 33. e4? dxe4 34. Lxe4 Ta3 jämte 35. – Txh3.

30. – Lb7?! 31. e3 Ta8 32. Lf1 Txa1 33. Dxa1 Da5 34. Dxa5 Sxa5 35. Ld3 b4 36. f4 Sc4 37. Lc2 Lc8 38. f5 Sd2 39. La4 Ld7 40. Kf2 g6 41. Kg3 Kf8

Trots kraftigt reducerat material har vit vinstchanser efter 41. – gxf5 42. gxf5 Lxf5 43. Lxc6 b3 44. La4 Se4† 45. Kf4 Sxc5 46. Lxb3 Sxb3 47. Kxf5. Vit hotar att gå med kungen mot d5 efter framstöten e5–e6. Svart måste i varje fall spela varsamt för att hålla remi. Såväl ett passivt försvar med 47. – Sd2 48. e6 Kf8 som ett aktivt med 47. – Sd2 48. e6 fxe6† 49. Kxe6 Sf3 50. Kxd5 Kf7 är möjligt.

42. Kf4 Ke7

Karpov, som partiet igenom har haft den något bättre ställningen, försätter sig här i förlustfara. Efter det normala 43. h4 Se4 (med idén 44. h5 b3!? och 45. Lxb3 strandar på 45. – g5† 46. Kf3 Sd2†) 44. Lc2 bör partiet sluta med remi.

43. e6?

Efter 41 minuter.

43. – fxe6 44. f6† Kf7 45. Lc2 h6!

Förmodligen underskattade Karpov svarts motspel med h7–h6 och g6–g5† när han offrade bonden i 43:e draget. Den enkla idén är att locka vits kung till e5 eller g5 för att följa upp med Sd2–f3†, som öppnar för Sf3xd4 och e6–e5. Om vit förlorar sin svartfältslöpare, som håller fältet b2, växer svarts fribonde i styrka.

46. h4 b3 47. Ld3 g5† 48. hxg5 hxg5† 49. Kg3

Det är möjligt att Karpov har missat varianten 49. Kxg5 Sf3† 50. Kf4 Sxd4 51. exd4 Kxf6 52. g5† Kg7 53. Ke5 Le8! med hotet 54. – Lg6 (efter löparbyte kan svarts fribonde inte stoppas). Även efter 49. Ke5 Sf3† 50. Kd6 Sxd4 51. exd4 Le8! är svarts fribonde farlig.

49. – b2 50. Lxb2 Sb3 51. Lc2 Sxc5 52. e4!

Strax före tidskontrollen tar sig Karpov samman och hittar det bästa försvaret. Efter textdraget, som splittrar svarts bönder, har vit utmärkta remichanser.

52. – dxe4 53. Kf2 Lc8 54. Ke3 Sd7 55. Lxe4 c5 56. Lf3 La6

Avbrottsställningen. Karpov förseglade sitt 57:e drag efter 34 minuter.

57. La3 Lb5 58. Kf2 Lc4 59. Lc6 Se5 60. Lf3 Ld5 61. Le2 Sd7 62. Ke3 Lc6 63. Ld3 Kxf6 64. Ke2

Trots två merbönder är svarts vinstchanser mycket små, på grund av löparparets styrka och det reducerade materialet.

64. – Kf7 65. Lc1 Se5 66. Lxg5 Sxg4 67. Kd2 Ld5 68. Kc3 e5 69. Lf5 Sf6 70. Lh4 Se8 71. Lf2 Sd6 72. Ld3 c4 73. Lh7 Kg7 74. Lc2 Kf6 75. Kb4 Ke6 76. Lc5 Sb7 77. Lf2 Sd6 78. Lc5 Sf7 79. Le3 Kf6 80. Ld1 e4 81. Le2 Se5 82. Kc5 Lf7 83. Kd4 Kf5

Slutfasen är symptomatisk för matchen i dess helhet. Frustrerat kämpar Kamsky till det bittra slutet, medan en supersolid och rutinerad Karpov, som stundtals tar i lite extra, går gäspande i mål.

Det påminner om matchen mellan Anand och Kasparov, där den senare vaknade till först när han hamnat i underläge. Efter aggressivt och initiativrikt spel – som gav fyra vinster på fem partier och i praktiken säkrade matchsegern – återgick Kasparov till att spela mindre energiskt.

Vad visar detta? Jo, att Kasparov och Karpov förmodligen fortfarande är världens starkaste spelare…

84. Kc3 Ld5 85. Kd4 Ke6 86. Kc3 Kf5 87. Kd4 Lf7 88. Kc3 Sg4 89. Lxg4† Kxg4 90. Kd2 remi.

(Kommentarer: Richard Wessman)

Delat i Dortmund

Vladimir Kramnik och Viswanathan Anand delade med 7/9 segern i en kategori XVIII-turnering i Dortmund. Kjell Krantz kommenterar i nästa nummer!

ANTON FRIDH IN MEMORIAM

Som tidigare meddelats avled Anton Fridh den 9 juni 1996. Dödsorsaken var lungcancer. Begravningen ägde rum i Malmö den 17 juni. Gunnar Hedin, Farsta SK, tecknar följande rader till minnet av sin svärfar.

*

Med Anton Fridh, född den 20 december 1919, är den siste aktive elitspelaren i en hel generation borta. En lysande rad av svenska mästare föddes åren 1904–1922. De därpå följande tre decennierna uppvisar märkligt nog få stora namn.

Det unika med Anton var att han så länge kunde göra sig gällande mot betydligt yngre motståndare. Prestationen att kvalificera sig till SM-gruppen vid nästan 66 års ålder är naturligtvis svenskt rekord.

Jag började lära känna Anton Fridh (och Ylva, hans yngsta dotter) 1983. Som stockholmare hade jag inga närmare kunskaper om hans antecedentia men fick snart nog klart för mig att han var något av en levande legend i Skåne. Det som vitsordades var inte så mycket hans resultat ur rent matematisk synvinkel – Anton blev faktiskt aldrig Sverigemästare, fast det var nära 1957 – utan det var den kompromisslöse fightern som fängslade schackspelarna. Jag frågade Anton i fjor om han någonsin hade bjudit remi.

– Hur gör man? var hans svar.

Jag förundrades över hans bohemiska leverne under schacktävlingar. Vid några SM-turneringar lät han inkvartera sig i gymnastiksalar, bredvid horder av juniorer. På 60-talet hände det att han tältade. Det var aldrig tal om att preparera sig inför kommande motståndare eller att fila på varianter. Nej, han gav sig ut på stan för att lära känna omgivningarna. Han kunde alltid i detalj berätta hur det hade sett ut i de städer han spelat i.

Som bekant var Anton en utpräglad taktiker med en enorm idérikedom. Lägg därtill god beräkningsförmåga och en arsenal av taktiska tricks. I komplicerade ställningar med ömsesidiga hot var han som bäst.

Å andra sidan kunde han emellanåt glida in i strategiskt förlorade ställningar, eftersom han var rätt ointresserad av strategi och långsamt manövrerande. Härtill bidrog en häpnadsväckande lättsinnig inställning till öppningsteorin.

Redan Ståhlberg häpnade över Antons "hemgjorda" öppningsbehandling. Det var ömsom rena kunskapsluckor, ömsom väldiga experiment, farligare för honom själv än för motståndaren! Man kommer osökt att tänka på barn som leker med fyrverkeripjäser…

Orsaken till denna ignorans kan vara att Anton aldrig fick tid att bedriva schackstudier under sina mest formativa år på 40-talet. Det vore dock en lögn att påstå att Anton aldrig öppnade en teoribok. Han bläddrade faktiskt ibland i en Pachman från 1956.

Favoriten var, naturligt nog, Gösta Stoltz. Blööks bok om honom är den enda schackbok jag vågar påstå att Anton läste. Han var speciellt fascinerad av det femte matchpartiet Spielmann – Stoltz, Stockholm 1932. På senare år följde Anton med stort intresse Jonny Hectors utveckling.

Det har påstått att Anton oftast lyckades lura in motståndarna i sådana ställningar där han själv trivdes. Detta är, enligt min mening, en romantiserad och därtill falsk historieskrivning. I själva verket var de bristande teorikunskaperna en hämsko. Han fick i princip slita från första draget och jag fick ibland intrycket att Anton inte ens "kommit in i" några av de partier han förlorade.

Den gamla latmask-tesen om att kunskaper tränger ut kreativiteten hör nog till avdelningen folkskrock. Möjligtvis kan man hävda att den som alltid står dåligt i början vet att inte kasta yxan i sjön, får hårdare schackhud.

Sant är att Anton aldrig köpte schackböcker. Han hade några prisböcker, på slutet tio stycken…

Anton Fridh var förvisso ingen spelevink med stora åthåvor. Jag har aldrig träffat en mer anspråkslös person, så fri från manér och choser. Det var omöjligt att spåra äregirighet eller symtom på eljest så vanliga schackneuroser.

Jag skulle vilja karaktärisera Anton som en i grunden optimistisk och generös människa, en utomordentligt lycklig schackspelare! Han citerade ibland ur *Tiggarstudenten* ("mitt glada lynne satt mig bi" osv), vilka verser han utan större framgång försökte lära undertecknad.

Gideon Ståhlberg litade blint på Anton Fridh, vilket följande episod belyser. Under schackolympiaden i Tel Aviv 1964 hade Ståhlberg transporterat upp en gigantisk vinflaska till sitt hotellrum. Men förvaringen hade sina risker. Hur gömma undan denna kompromitterande, men ack så värdefulla, pjäs för törstiga mästare och journalister? För en tänkare av Ståhlbergs kaliber låg lösningen i öppen dag: flaskan deponerades hos Anton, där den fick stå i frid!

Aldrig hörde vi Anton bekymra sig om rankingtal, upp- och nedflyttningar, priser och annat utanverk. Sällan tycktes motståndaren kunna störa hans sinneslugn. Men detta räcker inte för att förklara den egenskap som han ägde i större mått än någon annan: *koncentrationsförmågan*. Så länge spelet pågick var allt annat icke-existerande.

Koncentrationen var väl delvis medfödd, men jag tror att det även handlar om Antons besatthet av problemlösning. Han tillhörde de fantaster som utan att tveka ger sig på att knäcka problem i alla former: matematiska, tekniska (Anton ritade ubåtar på Kockums), korsord mm.

Jag kommer aldrig att glömma hur han en dag slog upp morgontidningen och fick syn på ett schackproblem, en "tiodragare". Den knäcktes, praktiskt nog, innan kaffet hunnit kallna. De allra svåraste problemen tog han med sig i sömnen, och han hade lösningen på hjärnkontoret nästa morgon.

Om de grå cellerna var i topptrim så var det desto sämre bevänt med övrig fysisk aktivitet. Detta förhållande blev i kombination med långvarig rökning förödande för hans hälsa. Antons kondition de sista 15 åren var i själva verket så dålig att hans många goda resultat ännu under 80-talet är ofattbara. Trötthet och tidsnöd kostade ju massor av poäng. I november 1991 drabbades Anton av en propp i hjärnan som delvis förlamade honom fysiskt. "Schackmusklerna" var lyckligtvis intakta, men krafterna återvanns aldrig.

Anton Fridh hörde i hög grad till dem som satte sin prägel på SM-tävlingarna (eller kongresserna, som man sade förr i tiden). Han deltog i sammanlagt 39 SM, det första i Göteborg 1941 och det sista i Helsingborg 1991. I högsta klassen blev det 17 starter, vilket är betydligt mer än vad de flesta Sverigemästare orkat med. Rökförbudet blev naturligtvis ett handikapp, då Anton måste ta sig ut ur spellokalen för att få tända sin kära pipa.

En typisk scen från ett SM på 80-talet var följande: Anton har just utfört sitt drag. Han samlar ihop sitt rökverk och tar sig långsamt bort till utgången – han jäktade aldrig – samtidigt som motståndaren ser sin chans och snabbt utför svarsdraget innan Anton hunnit halvvägs ut. Så går 5–10 minuter av betänketiden bokstavligen upp i rök! Detta upprepas tre eller fyra gånger under partiet…

Till sist en bild från Linköping 1984. Efter en usel start lyckades Anton i alla fall dela andra pris i en mästargrupp och kunde inkassera 530 kronor. På kvällen bjöd han Ylva och mig på Frimurarehotellets restaurang. Notan slutade på 513 kronor.

Anton såg ögonblickligen chansen till en "avgörande" kombination. Han drog långsamt, långsamt fram priskuvertet ur innerfickan och överlämnade det – obrutet – till servitrisen. En mer tappad haka har vi aldrig sett…

Gunnar Hedin

Birger Öhman död

Förre överdirektören Birger Öhman, 85, Nyhamnsläge har avlidit. Han tjänstgjorde som ordförande i Sveriges Schackförbund åren 1969–77.

Öhman var född i Nyköping men kom i unga år till Stockholm. Med juristutbildning som grund tjänstgjorde han vid både finansdepartementet och ecklesiastikdepartementet, där han arbetade tillsammans med b l a Tage Erlander. 1956 utsågs han till överdirektör vid KÖY, kungliga överstyrelsen för

yrkesutbildning, som senare slogs samman med skolöverstyrelsen.

Birger Öhman ansågs på sin tid vara en av landets mest kompetenta ämbetsmän och han anlitades som expert i en mängd olika sammanhang både hemma och utomlands. Det råder knappast någon tvekan om att hans engagemang i SSF gav schacket ökad status, och hans år som ordförande sammanföll med en ovanligt dynamisk period i förbundets historia.

En rad unga och talangfulla spelare, med Ulf Andersson i spetsen, gjorde entré, damschacket upplevde ett uppsving, den moderna allsvenskan permanentades, det s k LASK-systemet för ranking infördes, Öppna SM förvandlades till en öppen turnering osv.

Hösten 1976 exploderade en förskingringsaffär inom förbundet. Den dåvarande styrelsen, med Öhman i spetsen, utsattes för skarp kritik då det visade sig att man känt till saken en längre tid. Kongressen i Motala hade emellertid inte informerats och det restes nu krav på en extra kongress.

Öhman var som schackspelare en entusiastisk amatör. Han var en vänlig och konciliant man som ogärna brukade större våld än nöden krävde. I det tysta hade han arbetat på att få igen det förskingrade beloppet, en jämfört med dagens svindlande affärer låg summa, och hans främsta mål var att inte skada svenskt schack. Då det i den allmänt upphetsade atmosfären insinuerades att han själv skulle ha gjort sig skyldig till oegentligheter tog han mycket illa vid sig, och inför extrakongressen i Karlstad i januari 1977 avgick han som ordförande efter en skriftlig avsägelse.

Vid kongressen i Linköping 1984 tilldelades Birger Öhman Collijnplaketten i guld. Det var ett senkommet men välförtjänt erkännande av de tjänster som han gjort svenskt schack.

Fred Johannesson död

Fred Johannesson, 80, Älmhult har avlidit. Han representerade sedan många år Hässleholms SK.

Johannesson var en av Nordskånes genom tiderna mest namnkunniga spelare med bl a sex DM-segrar åren 1947–69 på meritlistan. Den siffran överträffas endast av Knut Arnstam.

Född och uppvuxen i Bjärnum samt verksam i träbranschen – han var från början möbelsnickare men arbetade sedan bl a som tidsstudieman – kom Johannesson att vara bosatt på olika orter i gränsbygden och under sin karriär spelade han för flera numera nedlagda klubbar inom distriktet.

Johannesson SM-debuterade i Östersund 1942 med att vinna en klass II-grupp. Det blev ytterligare ett dussin SM-starter med 1960-talet som den mest framgångsrika perioden. I Avesta 1961 segrade han i klass I och de närmaste åren tävlade han i klass M.

Fred Johannesson behöll en ansenlig spelstyrka långt upp i åren. Ända in på 90-talet var han en pålitlig poängplockare i seriematcherna och så sent som i våras var han med om att vinna Allsvenskan division III.

Torsten Lindh död

SS Manhems hedersledamot Torsten Lindh har avlidit i en ålder av 81 år. Han hade varit medlem i 30 år när han 1979, vid pensioneringen som försäkringsman, valdes till klubbens ordförande. Med ett par års uppehåll skulle han komma att hålla i klubban i ett decennium.

Torsten Lindh föddes i Katrineholm, som han efter en kortare tid i Stockholm återkom till. Under 1930-talets arbetslöshet lärde han sig schack på fiket och kunde ägna mycket tid åt spelet. Han gjorde snabba framsteg, var snart klubbens starkaste spelare och även dess ordförande innan flyttningen till Göteborg ägde rum i mitten av 1940-talet.

Torsen var en optimist, på och vid sidan av brädet, och en handlingsmänniska som ständigt hade Manhem i tankarna. Som ordförande för klubben i ett expansivt skede var han städse beredd att ta nya initiativ och pröva nya idéer. Hans positiva människosyn gjorde att medarbetarna alltid kände att de hade hans förtroende.

Under denna tid föddes en mängd initiativ, t ex klubbens årliga schackdagar på Nordstadstorget med succégäster som Erik Lundin och Pia Cramling, lönsamt medlemskap i bingoallians och, i samarbete med Karl-Erik Åberg, Windsor-Manhem Mixed Cup, en tävlingsidé som var åtminstone tio år före sin tid.

Trots att de sista åren förmörkades av sjukdom behöll Torsten in i det sista sitt intresse för vad som hände i klubben. Vi minns honom med saknad.

Mats Eriksson

ICCF:s nya rankinglista

❑ ICCF:s (Internationella Korrschackförbundet) nya rankinglista, som gäller från den 1 juli, innehåller totalt 5 924 namn. På Sverigelistan, med drygt 240 spelare, har Jonny Hector gått in på tredje plats. Nu väntar vi bara på Ulf Andersson, som av allt att döma kommer att lägga sig i toppen. De främsta:

1. Manne Joffe	**m**	**2645**
2. Mats Lindgren	**m**	**2620**
3. Jonny Hector	**m**	**2615**
4. Ulf Svenson	**m**	**2585**
5. Rolf Lekander	**g**	**2575**
6. Matti Svenn		**2560**
7. Rune Holmberg		**2555**
Ralf Åkesson	**m**	**2555**
9. Göran Andersson	**g**	**2545**
10. Kjell Krantz	**m**	**2540**
Robert Callergård		**2540**
12. Jan Ohlin	**g**	**2535**
Franko Lukez		**2535**
14. Ingemar Johansson (Nybro)	**m**	**2525**
Eric Arnlind	**g**	**2525**
16. Bo Hjort	**m**	**2515**
Anders Nilsson (Lund)		**2515**
18. Bengt Hammar		**2505**
Anders Eriksson (Västerås)	**m**	**2505**
20. Stig Lundholm	**m**	**2500**
21. Jan-Olof Forsberg	**m**	**2495**
22. Ingvar Carlsson	**m**	**2490**
Arne Bjuhr		**2490**
24. Stefan Winge		**2485**
Sven-Åke Kronberg	**m**	**2485**
26. Dan Olofson		**2480**
Max Hansson		**2480**
28. Lennart Nåmark	**m**	**2470**
29. Dick Allberg		**2465**
Christer Andersson		**2465**
31. Lennart Rydholm	**m**	**2460**
Sture Olsson		**2460**
Göthe Gustafsson	**m**	**2460**
Christer Hult		**2460**
35. Sune Hjorth	**m**	**2455**
36. Lars Enterfeldt	**m**	**2450**
Bengt-Olof Dovrinder		**2450**
Erik Diderholm		**2450**
39. Bo Sjögren		**2445**
40. Gunnar Hjorth	**m**	**2440**
Tage Isaksson		**2440**
Per Näsman		**2440**
Lars Degerman		**2440**
44. Arne Qwint		**2435**
Thomas Welin	**m**	**2435**
46. Martin Johansson (Skellefteå)	**m**	**2430**
47. Kim Beijar		**2425**
48. Kjell Wiiala		**2420**
Sven Asker		**2420**
Kenneth Leander		**2420**
Mikael Sennerström		**2420**
Arne Hågestad		**2420**
53. Johnny Becker		**2415**
Per Söderberg		**2415**
Jörgen Nilsson		**2415**
Jonas Dahlgren		**2415**
57. Eric Nordström	**m**	**2410**
Allan Hagström		**2410**
Kenneth Josefsson	**m**	**2410**
Bo Plato		**2410**
Anders Wengholm		**2410**
62. Walter All	**m**	**2405**
Börje Jansson (Uppsala)		**2405**
Sören Hellström		**2405**
Juhani Karasalo		**2405**
Hans Nilsson (Malmö)		**2405**
67. Lars Forslöf		**2400**

Endast tre damer finns med på listan: Disa Nilsson 2120, Kerstin Bergh 1905, Ingeborg Pettersson 1640.

Världstoppen:

1. Gert Jan Timmerman, Holland	**g**	**2725**
2. Jonathan Penrose, England	**g**	**2710**
3. Michail Umanskij, Ryssland	**g**	**2700**
Joachim Neumann, Tyskland	**m**	**2700**
5. Luís Santos, Portugal	**g**	**2680**
6. Erik Bang, Danmark	**g**	**2575**
7. Georgij Popov, Bulgarien	**g**	**2670**
8. Vladimir Jarkov, Ryssland		**2665**
9. Hans-Marcus Elwert, Tyskland	**m**	**2655**
Joop van Oosterom, Holland	**g**	**2655**
Simon Webb, England	**g**	**2655**
12. Wolfgang Hässler, Tyskland	**m**	**2650**
Auvo Kujala, Finland	**g**	**2650**
14. Dmitrij Barasj, Ryssand	**g**	**2645**
Dick Dan van Geet, Holland	**g**	**2645**
Manne Joffe, Sverige	**m**	**2645**

Damlistan, med 222 spelare, toppas av Olita Rause, Lettland med 2585 före Nieves García Vicente, Spanien 2460. Rause är gift med stormästaren (i närschack) Igors Rausis.

1. Viktor Kortchnoi	**Schweiz**	**g**	**2645**	**–**	**½**	**1**	**1**	**½**	**½**	**1**	**1**	**1**	**1**	**7½**
2. Anthony Miles	**England**	**g**	**2635**	**½**	**–**	**½**	**0**	**1**	**1**	**1**	**1**	**½**	**1**	**6½**
3. Curt Hansen	**Danmark**	**g**	**2615**	**0**	**½**	**–**	**1**	**1**	**1**	**½**	**1**	**½**	**½**	**6**
4. Pia Cramling	**Sverige**	**g**	**2525**	**0**	**1**	**0**	**–**	**½**	**1**	**1**	**0**	**½**	**½**	**4½**
5. Juan Bellon	**Spanien**	**g**	**2505**	**½**	**0**	**0**	**½**	**–**	**0**	**1**	**1**	**1**	**0**	**4**
6. Jevgenij Agrest	**Ryssland**	**m**	**2485**	**½**	**0**	**0**	**0**	**1**	**–**	**1**	**0**	**½**	**½**	**3½**
7. Jonny Hector	**Sverige**	**g**	**2520**	**0**	**0**	**½**	**0**	**0**	**0**	**–**	**1**	**1**	**1**	**3½**
8. Johan Hellsten	**Sverige**	**m**	**2475**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**1**	**0**	**–**	**1**	**½**	**3½**
9. Robert Bator	**Sverige**	**m**	**2435**	**0**	**½**	**½**	**½**	**0**	**½**	**0**	**0**	**–**	**1**	**3**
10. Ari Ziegler	**Sverige**		**2440**	**0**	**0**	**½**	**½**	**1**	**½**	**0**	**½**	**0**	**–**	**3**

Fjärde Sigeman Wernbro-turneringen: KORTCHNOI SUVERÄN I MALMÖ

■ Den fjärde upplagan av Sigeman Wernbro-turneringen i Malmö i juni vanns, som TfS tidigare meddelat, av förre VM-utmanaren Viktor Kortchnoi före Anthony Miles. Bäst av de svenska deltagarna klarade sig Pia Cramling som blev fyra efter att ha slagit bl a Miles.

Årets turnering blev den kanske mest lyckade av de tävlingar som fått namn efter huvudsponsorn, advokatfirman Sigeman Wernbro & Co i Malmö. Arrangerande Limhamns SK, med Johan Berntsen som spindeln i nätet, hade lyckats med nästan allt:

En glansfull invigning med tal av bl a Schackakademins preses Erik Penser samt musik ur *Chess* av en kvartett från Det Kongelige i Köpenhamn, attraktiv spelarbesättning, spännande och intressanta partier, för övrigt utmärkt kommenterade av Sverigemästaren Stellan Brynell och bulletinredaktören Dan Östergaard, bra mediabevakning samt en åskådartillströmning som fick en att längta efter rymligare lokaler än vad anrika Savoy Hotel kunde erbjuda.

Det enda som fattades var en svensk spelare i den absoluta toppstriden. Ett annat smolk i glädjebägaren var ett ganska sent återbud från Ulf Andersson, som dock hjälpte till att skaffa fram en fullgod ersättare i form av Anthony Miles. Sedan ställde Ulf upp i en likvärdig turnering i Prag, som spelades samtidigt. Detta orsakade, förståeligt nog, ett och annat höjt ögonbryn. En retorisk fråga i sammanhanget:

– Vad är det för mening med att försöka arrangera turneringar i Sverige om våra bästa spelare först tackar ja men sedan lämnar återbud för att i stället tävla utomlands?

Turneringen var av kategori XII, vilket innebar 5½ för en GM-norm och 4 för en IM-dito. På jakt efter den förstnämnda siffran var Johan Hellsten och Robert Bator samt Jevgenij Agrest, Sollentunas import som här tävlade för Ryssland. Ingen av dem lyckades över hövan och Bator hade det tvivelaktiga nöjet att befinna sig på den förlorande sidan i ett par miniatyrer.

Den ende titellöse deltagaren Ari Ziegler delade jumboplatsen med Bator. Ändå var Ziegler det kanske största svenska glädjeämnet, och hans omsorgsfulla partianläggningar var värda en bättre utdelning. Den 30-årige manhemiten har en IM-norm – vårt tips är att de övriga inte dröjer särskilt länge.

Stormästarna Jonny Hector och Pia Cramling hade man nog hoppats lite mer av. Båda började skapligt, Jonny med 1½/2 och Pia med 2½/3. I mitten av tävlingen hamnade de i otäcka svackor – Hector förlorade fyra partier i rad i ronderna 3–6 och Cramling tog bara en halv poäng i ronderna 4–7.

Av de spelstarka utländska gästerna fick Pias sambo, den spanske stormästaren Juan Bellon, en olycklig start med endast en halv poäng på de tre första ronderna och han nådde inte 50 procent.

Danmarksettan Curt Hansen förlorade bara ett parti – mot Kortchnoi – men spelade lite för många remier för att kunna slåss om förstaplatsen.

Miles och Kortchnoi stod i en klass för sig

Viktor Kortchnoi (t v) och Ari Ziegler i analystagen efter ett spännande parti i näst sista ronden. I mitten stormästaren Harry Schüssler. Foto: Bo Plato.

och till och med sjunde ronden hade de endast tappat vardera två halvor. I den åttonde och näst sista omgången avgjordes turneringen i och med att Miles förlorade mot Cramling samtidigt som Kortchnoi tog sin femte raka seger genom att vända en dålig ställning mot Ziegler till vinst.

Man kan för övrigt undra vad som driver den vid det här laget 65-årige Kortchnoi till att hasta från den ena turneringen till den andra. Att han älskar schack och den kamp som utspelar sig på brädet vet väl alla vid det här laget. På en presskonferens före första ronden kompletterade han bilden:

– Vi har ju bara en pension i familjen…

I sista ronden var Miles tvungen att som svart spela på vinst mot den förre VM-utmanaren. Engelsmannen avböjde ett tidigt remianbud och försökte. Poängen delades dock efter nära fyra timmars kamp i en ställning med endast ett antal bönder kvar på vardera sidan. Miles hade en fribonde som dock inte gick att forcera.

Redan i inledningsronden visade det sig vilka som hade flyt och vilka som inte hade det:

Curt Hansen

Jonny Hector

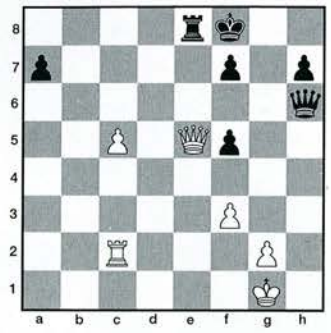
49. Th8?

Det rätta var: 49. b7! Tb5 50. Lc7 Sxb7 51. Kc4! Sd6† 52. Lxd6 varpå vit vinner pjäs och parti.

49. – g4 50. Th6† Kd7 51. Th7† Kc8 52. Th8† remi.

Bellon och Kortchnoi hade ett hårt parti:

Viktor Kortchnoi

Juan Bellon

40. Dd6†?

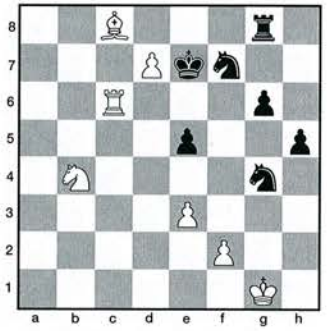
I sista draget före tidskontrollen missar den spanske stormästaren en enkel tornvinst: 41. Dh8†! Ke7 41. Te2†.

40. – Kg7 41. Dxh6† Kxh6 42. c6 och svart räddade en halva efter ytterligare drygt 20 drag.

– Ett mycket dåligt parti, tyckte Kortchnoi efteråt.

I andra ronden svarade Pia Cramling för en av de snyggaste avslutningarna under hela turneringen:

Jevgenij Agrest

Pia Cramling

De senaste 20 dragen har vit förgäves försökt lotsa ner bonden på d7. Svarts senaste drag, **58. – Sd6–f7,** ger henne chansen:

59. Te6†!! Kd8

Om 59. – Kxe6 60. d8D†.

60. Te8†!! uppgivet.

På 60. – Txe8 följer 61. Sc6† Kc7 62. dxe8D.

Kortchnoi slog Bator i bara 19 drag medan Miles tog ännu en etta mot sin önskemotståndare Bellon. Som vit i totalt åtta partier mot spanjoren har Miles bara gett ifrån sig en halv poäng!

På morgonen den tredje dagen hamnade en del hjärtan nästan bokstavligt i halsgropen:

Miles blev tvungen att uppsöka sjukhus för just hjärtbesvär, som han haft känning av på senare år. Läkarna hittade inget fel och arrangörerna drog en suck av lättnad när det visade sig att han kunde fortsätta tävlingen.

Pia Cramling tog revansch mot Hector för nederlaget i TV-cupens final härom året. Ziegler skrällde genom att slå Bellon och Bator fick en halva efter solitt spel mot Miles, som ändå gick upp ledningen. Agrest och Kortchnoi delade nämligen poängen efter 22 snabba drag, varpå de tycktes ha stort utbyte av ett par timmars ryskspråkiga analyser.

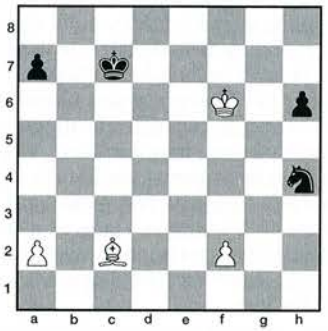
I rond 4 förlorade Cramling mot Hansen och Hector mot Kortchnoi. Miles slog Agrest som efter fyra ronder bara hade lyckats få ihop en halv poäng.

Väldig kamp på alla bräden kännetecknade rond 5 och ingen remi noterades. Resultaten: Bator – Ziegler 1–0, Agrest – Bellon 1–0, Hector – Miles 0–1, Hansen – Kortchnoi 0–1, Hellsten – Cramling 1–0.

Därmed såg läget rätt ljust ut för Hellsten, som på grund av tentamensläsning inte hunnit förbereda sig på bästa sätt. I rond 6 skulle han upp till bevis mot Kortchnoi men hamnade snabbt på defensiven. I våldsam tidsnöd med 19 drag att göra på 12 minuter var han ändå på vippen att reda upp situationen.

Stellan Brynell tar oss in i handlingen då vit just har slagit en bonde på f6:

Johan Hellsten

Viktor Kortchnoi

Efter ömsesidig tidsnöd har ett intressant slutspel uppkommit. Att vit har fördel är ställt utom allt tvivel. Löparen är starkare än springaren och framför allt är vits kung långt mer aktiv än svarts. Man lägger också märke till att svart inte kan offra på f-bonden, eftersom löparen går på vita fält och alltså behärskar a8.

Svarts problem är inte att han riskerar att förlora h-bonden utan hur han ska få stopp på f-bonden. För detta krävs blockad på en svart ruta framför bonden men detta är mycket svårt att uppnå. Sålunda är t ex 42. – Kd8 43. f4 Ke8 44. Kg7 helt hopplöst.

En annan idé skulle kunna vara 42. – Sg2 för att tvinga vits kung att "hämta" f-bonden och därigenom ge svarts kung möjlighet att smita in framför bonden, men efter 43. Ke5 Kd7 44. Le4 dominerar löparen.

Hellsten väljer i stället att manövrera springaren till g3 där den kan understödja h-bonden och ge svart motspel. Kortchnoi kan ändå föra partiet till vinst efter exakt spel:

42. – Sf3 43. Ld1 Sd2 44. Ke6 Kd8 45. Lh5!

Skär av vägen för kungen samtidigt som h-bonden blockeras.

45. – Se4 46. f4 Sg3 47. Lg6 Se2

Hopplöst för svart är 47. – h5 48. f5.

48. f5 Sf4† 49. Kf7 h5 50. f6 h4 51. Lf5!

Vit kontrollerar både e6 och g6 och hindrar därmed springaren från att nå fältet f8. Den här fortsättningen kräver exakta beräkningar eftersom svart tillåts ta ny dam.

51. – h3 52. Kg8 h2 53. f7 h1D 54. f8D† Kc7 55. De7†!

Nu faller antingen springaren med schack eller också får vit in en mördande löparschack. Mycket elegant!

55. – Kb8

Eller 55. – Kb6 56. Db4†.

56. Db4† uppgivet.

(Kommentarer: Stellan Brynell)

Härefter förlorade Hellsten ytterligare två partier och var ute ur sagan.

I rond 6 gav vann Bellon ett teoretiskt intressant parti mot Hector. Han kommenterar själv:

DAMGAMBIT (D 44)

Juan Bellon	**Jonny Hector**
Spanien	Sverige

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 e6 5. Lg5 dxc4 6. e4 b5 7. e5 h6 8. Lh4 g5 9. exf6 gxh4 10. Se5 Dxf6

Samma ställning uppkom i vårt parti i Rilton Cup i julas. Då spelade jag 11. Le2, varpå min motståndare visade att han kände till varianten bättre än jag. Svart tog hela poängen efter ett komplicerat och intressant parti.

11. a4 c5!?

Mest känt är 11. – Lb4/Lb7. Textdraget, som det har experimenterats med i år, kräver precist spel av båda. De ställningar som uppkommer är mycket komplicerade, men det trivs, tror jag, både Hector och jag med.

12. Le2 cxd4 13. Dxd4 Sd7 14. De4 Tb8 15. Sc6 Sc5

Praktiskt taget det enda, eftersom 15. – Lb7 16. Sd5 vinner. På 15. – Tb7 kan vit spela det lugna 16. axb5 med fördel eller 16. Sd5 Dg6 (16. – Dxb2? 17. Dxe6†! fxe6 18. Lh5† matt) 17. Dxg6 fxg6 18. Sf4 som också ger fördel.

16. De3!

Jag tror att vit efter det här draget (efteråt berättade Hector att han inte kände till det) har stor fördel. Fel vore däremot 16. Sd5 på grund av 16. – Dxf2†!! (men inte 16. – Sxe4 17. Sxf6† Sxf6 18. Sxb8 med ganska oklar ställning även om vit har de bättre chanserna) 17. Kxf2 Sxe4† 18. Ke3 exd5 19. Sxb8 Lc5† 20. Kf3 (20. Kf4 Ld6† med vinstspel för svart) och svart har många bra drag att välja mellan. Mest energiskt verkar 20. – Tg8 med massor av hot.

Vit kan spela mer försiktigt, t ex 18. Kf1 (i stället för 18. Ke3) men svart gör lugnt 18. – Tb7 utan att offra något eller 18. – exd5 19. Sxb8 med kompensation för det offrade materialet.

16. – Tb6?

Möjligen var 16. – Tb7 bättre. Då försva-

ras c7 och svart har möjlighet att spela Tb7–d7 vid ett eventuellt matthot på d8.

17. axb5!

Under partiet trodde jag inte att 17. Sd5 skulle fungera på grund av 17. – Dxb2 (det enda). Ett par dagar senare kom jag till slutsatsen att svart har allvarliga problem efter 18. 0–0 Txc6 19. Tfb1 Dc2 20. axb5 Td6 21. Dxc5. Det är möjligt att svart måste offra damen något drag tidigare men jag tror inte han får tillräcklig kompensation.

17. – Dg5

Inte 17. – Df5 18. Dd4 med dubbelhot mot d8 och h8.

18. f4! Dxg2 19. 0–0–0

Med förmodligen avgörande fördel. Fel vore däremot 19. Tg1 på grund av 19. – Sd3† 20. Lxd3 (annars befriar sig svart med 20. – Lc5 eller 20. Df2) Dxb2!.

19. – Txc6

Trist men tvunget. Andra alternativ förlorar snabbt:

a) 19. – Le7? 20. Dxc5! Lxc5 21. Td8† matt;

b) 19. – Ld7 20. Txd7! Kxd7 (20. – Sxd7 21. Dxe6†! fxe6 22. Lh5†) 21. Td1† Kc8 (21. – Ld6? 22. Dxc5; 21. – Sd3†? 22. Lxd3; 21. – Kc7 22. De5† Kb7 23. Db8† matt) 22. Td8† Kb7 23. De5;

c) 19. – Sb3† 20. Kb1 Txc6 21. Lf3 Lc5 22. Lxc6† Dxc6 23. De5;

d) 19. – Sd7? 20. Dxe6!.

20. Lf3! Sb3†

Efter 20. – Dg6 hotar svart sätta matt (21. – Sb3†) men vit vinner med 21. Lxc6† Ld7 22. Txd7! Sxd7 (22. – Sb3† 23. Kd1) 23. Dxa7 Dd3 24. Td1. På 20. – Sd3†? finns 21. Txd3.

21. Kb1 Dg6†

Eller 21. – Lc5 22. Lxc6† Dxc6 23. De5 och vit vinner.

22. Le4 Lc5 23. De2 Sd4

Efter 23. – f5 24. Lxc6† Kf7 25. Dxc4 faller ytterligare en pjäs.

24. Txd4 Lxd4 25. Lxg6 Tc5

Här hade svart lugnt kunnat ge upp men han hoppas på ett mirakel.

26. Dd2 Lg7 27. De3! Tc7 28. Sd5 Tb7

Om 28. – Td7? 29. Dxe6† Kd8 (29. – Kf8 30. Lxf7) 30. Lxf7 Tf8 31. Lg6 osv.

29. Dc5!

Tvingar svart att spela med kungen i centrum.

29. – Kd8 30. Sb4! fxg6

Enda sättet att fortsätta partiet är att ta pjäsen och hoppas att vit har räknat fel.

31. Td1† Ld7

Det blir matt efter 31. – Td7? 32. Sc6† Ke8 33. Txd7 Lxd7 34. De7†.

32. Sc6† Kc8

Eller 32. – Kc7? 33. De7.

33. Sxa7†† Kb8 34. Dd6† Ka8

Det går inte att slå springaren på grund av 35. Kc2 följt av 36. Ta1† med matt.

35. Sc6

Med hotet 36. Da3†.

35. – Lxc6

På 35. – Lf8 följer 36. Kc2! Lxd6 37. Ta1† Ta7 38. Txa7† matt.

36. Dxc6 Kb8 37. Td7 uppgivet.

(Kommentarer: Juan Bellon)

Huvudnumret i rond 7 var mötet Cramling – Kortchoi. Senast de möttes, i Polkaturneringen i Prag i fjol, tog Pia 1½ poäng, ett utfall som hennes motståndare inte alls var belåten med. Till start kom båda spelarna mycket laddade:

DAMINDISKT FÖRSVAR (E 14)

Pia Cramling Sverige — **Viktor Kortchnoi** Schweiz

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 Lb4†

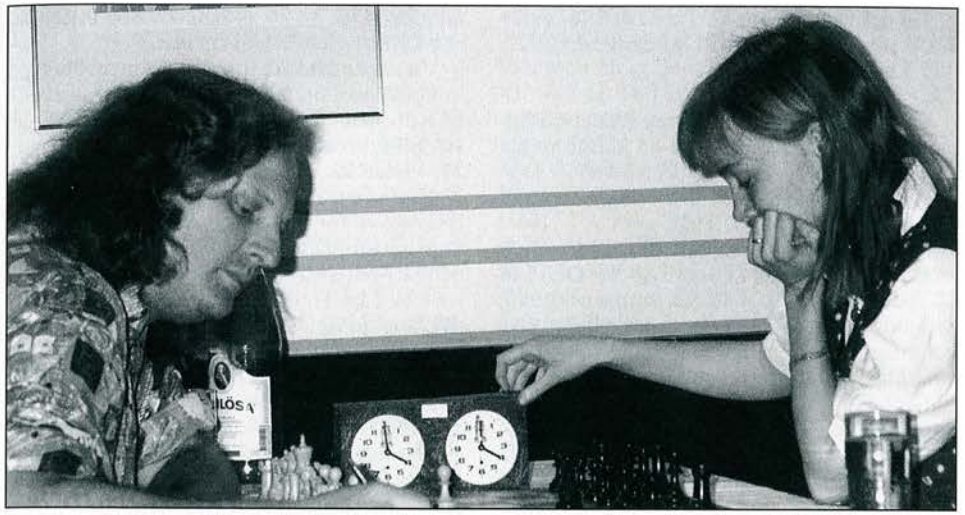
På sistone har Kortchnoi gärna spelat Bogoindiskt.

4. Sbd2 b6 5. e3 0–0

Svart har andra planer än de vanliga för sin vitfältslöpare.

6. Ld3 d5 7. 0–0 La6 8. Dc2?!

Ingen bra ruta för damen. Idén med draget var att svart måste hålla ett öga på h7-bonden men när c-linjen öppnas hamnar damen i skottlinjen för ett torn på c8. Bättre var därför 8. De2. Efter 8. – c5 9. dxc5 Lxc5 skulle vit ha kunnat spela 10. e4. I partiet är det sämre.

Anthony Miles och Pia Cramling inleder sitt parti i rond 8. Foto: Bo Plato.

Även 8. b3!? var ett alternativ men knappast 8. a3, som svart besvarar med 8. – Lxd2 9. Sxd2 Sbd7 och, om vit tillåter, 10. – e5.

8. – c5

Svart måste handla snabbt. På 8. – Sbd7 skulle vit haft tid till 9. e4 då 9. – Lxd2 besvaras med 10. Sxd2.

9. dxc5

Nu var 9. e4? Lxd2 10. Sxd2 (10. Lxd2 dxc4 11. Lxc4 Lxc4 12. Dxc4 Sxe4 förlorar bonde) Sc6! inte att tänka på.

9. – Lxc5

Med 9. – bxc5 tillåts 10. e4! och efter 10. – Lxd2 11. Lxd2 dxe4 12. Lxe4 Sxe4 13. Dxe4 Sd7 14. Lc3 föredrar jag vits ställning.

10. a3

Vit vill gärna genomföra e3–e4 men här ser man nackdelen med att damen står på c2 i stället för på e2. På 10. e4 kan svart exempelvis spela 10. – Sc6 11. a3 Tc8!? för att på 12. b4 fortsätta med 12. – Sd4!.

Även 12. cxd5 kan besvaras med 12. – Sd4 (12. – Sb4 13. axb4 Lxf2† 14. Txf2 Txc2 15. Lxc2 ger vit alltför många pjäser för damen) då 13. Sxd4 Lxd4 14. Db1 Lxd3 15. Dxd3 Lc5 inte är sämre för svart.

10. – Sbd7 11. b4 Ld6

Håller i fältet e5 och kastar en lång blick mot h2.

12. Lb2 Tc8 13. Db3

Damen var tvungen att gå ur tornlinjen. Men hon står fortfarande trångt.

13. – Lb7

Inte 13. – De7?? 14. c5! med pjäsförlust.

14. Tac1

Här hade 14. Tfd1!? förhindrat det kommande textdraget, då 14. – Se4? 15. Lxe4 dxe4 16. Sxe4 Lxh2† 17. Sxh2 Lxe4 18. Dc3 vinner material: 18. – f6 19. Dd4 Lc6 20. b5; 18. – e5 19. Txd7 Dxd7 20. Dxe5; 18. – Dg5 19. f3 Lc6 20. b5. Men svart spelar bättre 14. – De7.

14. – Se4!?

Nu gav 14. – e5?! ingenting, eftersom vit har 15. cxd5 Lxd5 16. Txc8! Dxc8 17. Lc4. Däremot var 14. – De7!? tänkbart.

15. cxd5

Vit kunde ha behållit spänningen i centrum med 15. Tfd1!?.

15. – Sxd2 16. Sxd2 Lxd5

17. Lc4

Vit fick se upp. Om 17. Txc8 Dh4! 18. Txf8† Kxf8 19. Sf3 Lxf3 20. h3 Dg5 21. g3 Lxg3 22. Tc1 Lh2†! hade satt matt.

17. – Dg5?!

Ger vit de bättre chanserna. På det närliggande 17. – Txc4!? 18. Sxc4 b5 klarar vit sig bra med 19. Dc3. En poäng är att 19. – Dg5 20. Dxg7†! ger vit fördel: 20. – Dxg7 21. Lxg7 Lxc4 22. Lxf8 Kxf8 23. Tfd1.

Svart har dock ett starkare drag i 18. – Dg5! och efter 19. e4 Lxe4 20. f3 Ld5 21. Dd3 Lf4 22. Tc2 (det är viktigt att Sc4 garderas) b5 23. Sa5 a6!? är det inte lätt för vit att dra nytta av sitt materiella överläge. Svart har en angenäm ställning medan vit måste vara försiktig. Dåligt är t ex 23. Lc1? på grund av 24. – Lxc1 25. Tcxc1 Se5 26. Dd1 Sxf3†.

18. Lxd5 Dxd5

Här hade 18. – exd5?! 19. Sf3 Dh5 (19. – Df5 20. Tfd1) 20. Tcd1 gett vit bekvämt spel.

19. Dxd5 exd5 20. Sf3

Jag ville kontrollera e5-rutan – så att svart inte kunde spela Le5/Se5 – och samtidigt lämna d-linjen fri för ett torn på d1 att angripa d5-bonden. Flexiblare var emellertid 20. Tfd1 eftersom vits springare är närmare damflygeln om svart rör a- eller b-bonden, t ex 20. – b5 21. Sb3 Sb6 22. Ld4 med fördel för vit. Sämre för svart är 20. – a5 21. Sc4!.

Alternativet 20. – Le5 21. Lxe5 Sxe5 22. Kf1 är lite trevligare för vit eftersom svart måste dras med sin isolerade d-bonde. Bättre är 20. – Se5 då 21. Lxe5 Lxe5 22. Sf3 Txc1!? 23. Txc1 Lb2 24. Tb1 Lf6! ser ut att väga jämnt. Däremot skulle 24. – Lxa3 25. Tb3 Lc1 26. b5 följt av Kg1–f1–e2–d1 vara bra för vit.

20. – a5

B-bondeflytt ger vit de bättre utsikterna: 20. – b5 21. Ld4 a6 22. Tfd1, t ex 22. – Tc4 23. Sd2.

21. bxa5

Efter partiet menade Kortchnoi att 20. Tcd1 axb4 21. Txd5 bxa3 22. Txd6 (22. La1? Tc6 23. Tfd1 Tfc8 24. Sd4 Sf6! vinner ingen pjäs) axb2 23. Txd7 Tc1 24. Sd2! var bättre för vit men svart kunde nog hålla remi med 24. – Tfc8 25. Sb1 f6 26. Tdd1 Txd1 27. Txd1 Tc1 28. Tf1 Kf7 29. f3 Ke6.

Men jag anser att svart snarare står bättre med 25. – Kf8 26. Tdd1 Txd1 27. Txd1 Tc1 28. Tf1 Ke7 eftersom vits pjäser är så passiva. Efter t ex 29. f3 Kd6 30. Kf2 Kc5 31. Ke2 Kb4 32. Td1 Kb3 33. Kd2 kan svart till och med spela 33. – Txd1† 34. Kxd1 b5 och kapplöpningen 35. e4 b4 36. f4 Ka2 37. Sd2 b1D† 38. Sxb1 Kxb1 vinner svart precis.

Vit måste försöka utnyttja sin merbonde på kungsflygeln men det är inte så lätt, t ex 29. e4 Kd6 30. f4 Kc5 31. e5 Kd4 32. Kf2 Ke4 och vits pjäser förblir passiva.

21. – bxa5 22. a4?!

Bättre var 22. Sd4 (med idén Sd4–f5), som tycks ge vit fördel. 22. – Le5 besvaras med 23. Lc3 och efter 23. – Tc5 (23. – Lxd4?! 24. Lxd4 och Sd7 har svårt att komma med i spelet; 23. – a4 24. Lb4 Tfe8 25. Sf5, också med stor fördel) spelar vit 24. Se2. Nu är 24. – Tfc8?! ett misstag på grund av 25. Lxa5 Txc1 26. Txc1 Txc1† 27. Sxc1 Lb2 28. Se2 Lxa3 29. Sc3 Sf6 30. Ld8 och d-bonden faller.

22. – f6!?

Ger luft åt kungen som snabbt kan aktiveras via f7. Svart kunde ha angripit a-bonden: 22. – Sb6 (på 22. – Sc5 har vit 23. La3) men vit ser ut att hålla jämvikten med 23. Ta1 Tc4 24. La3! Lxa3 25. Txa3 Txa4 (25. – Tfc8 26. g3) 26. Txa4 Sxa4 27. Ta1 Tb8 28. g3 Tb4 29. Sd4 och svart kan inte hålla a-bonden.

23. Sd4 Sb6 24. Lc3 La3 25. Tc2

Normaldraget. Däremot skulle 25. Tb1?! Txc3 26. Txb6 Tfc8 ha varit obehagligt för vit, som i längden inte kan hålla a4.

25. – Lc5

26. Lxa5?

Precis vad svart hade hoppats på. Det slutspel som uppkommer är mycket angenämt för svart, eftersom vits löpare blir dålig med bonden på d4 som dessutom är svag. Det fanns två bra alternativ:

a) 26. Sb3 Lb4 27. Lxb4 axb4 (27. – Txc2 28. Lxf8 Kxf8 29. Sxa5) 28. Txc8 Txc8 29. a5 och vit har inga problem. Dessutom måste svart undvika 29. – Sc4?! eftersom vit vinner d-bonden med 30. Td1 (30. – Td8 31. e4) Sb2 31. Txd5 Tc3 32. a6 Sc4 33. a7 Sb6 34. Tb5 Txb3 35. g4 och får fyra bönder mot tre i tornslutspelet;

b) 26. Tfc1. Svart vinner visserligen en bonde men efter 26. – Lxd4 (26. – La3 27. Ta1!?; 26. – Sxa4? 27. Lxa5 och löparen är bunden) 27. Lxd4 Txc2 (27. – Sc4? 28. e4) 28. Txc2 Sxa4 eller 26. – Lxd4 27. Lxd4 Txc2 28. Txc2 Sxa4 (28. – Sc4 29. e4 Sa3 30. Tc1! dxe4 31. Lc5 och vit vinner pjäs) 29. g4 Tb8 30. Tc7 ger vits aktiva pjäser god kompensation för bonden.

26. – Lxd4 27. Txc8 Txc8 28. exd4 Sxa4 29. Td1?

Skänker bort ett tempo och underlättar för svart. Vit kunde ha satsat på aktivt motspel med 29. h4 Tc4 30. Tb1. Efter 30. – h5 31. Tb4 håller vit i d-bonden och 30. – Txd4 31. Tb8† Kf7 32. Tb7† Ke6 (32. – Kg6 33. h5†) 33. Txg7 ger vit chanser. Kanske ska svart satsa på sin fribonde på d-linjen med 33. – Sc5 eftersom 33. – Txh4 33. g4! ställer tornet passivt.

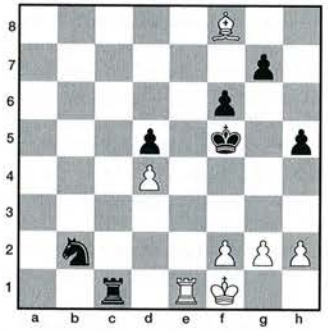
Vit kan även gardera d-bonden med 30. Td1 Sb2 31. Td2 och efter 31. – Tc1† 32. Kh2 Sc4 33. Ta2 Td1 söka motspel med 34. Lb4 Txd4 35. Ta8† Kf7 36. Ta7† Ke6 37. Txg7 Txh4† 38. Kg3 Th1 39. Kf4.

29. – Sb2 30. Tb1 Tc2 31. Kf1?

Där står kungen inte bra. Bättre var 31. h4.

31. – h5 32. Lc3 Sc4 33. Lb4 Kf7 34. Ke1 Sb2 35. Kf1 Ke6 36. Te1† Kf5 37. Te3 Tc4 38. Lf8 Tc1† 39. Te1?

Passiviserar tornet i onödan. Att föredra var 39. Ke2.

39. – Tc8! 40. Ld6

På 40. Lxg7 Kg6 faller löparen men det hade inte fungerat med tornet på tredje raden, och på 40. Lc5 Sd3 41. Td1 Sxc5 42. Tc1 Ke4 43. dxc5 Tc6 får svart ett mycket gynnsamt tornslutspel.

40. – Tc4 41. Te7

Vit blir desperat och försöker aktivera tornet, men nu är det för sent.

41. – g5 42. Lc5 Sd3

Med springaren på f4 får svart mattspel och vinner lätt.

43. Td7 Sf4 44. f3 Tc1† 45. Kf2 Tc2† 46. Kf1 Sxg2 47. Txd5† Kf4 48. Ld6† Kxf3 49. Tf5† Ke4!

Med idén 50. Txf6 Se3† 51. Ke1 (51. Kg1 Tc1† 52. Kf2 Sg4†) Kd3!. Om hotet 52. – Te2† matt pareras med 52. Tf2 följer i stället 52. – Tc1† matt.

50. uppgivet.

(Kommentarer: Pia Cramling)

Kortchnoi var märkbart upprymd efter denna urladdning. Han och Miles delade nu ledningen på 6 poäng, 1½ före Curt Hansen som i sin tur var 1½ poäng före Ziegler och Cramling.

Ziegler hade vit mot Kortchnoi men skulle naturligtvis inte ha någon chans. Åtminstone var det var de flesta trodde. Men svensken presterade än en gång en utmärkt partianläggning och när den första tidskontrollen närmade sig såg brädet ut så här:

Viktor Kortchnoi

Ari Ziegler

33. Txa5?? bxa5 och svart vann, även om det tog honom 68 drag att realisera fördelen.

Efteråt visade Kortchnoi sin motståndare hur han borde ha spelat: 33. c5!. Om nu 33. – Sb3 34. Te5! och vit behåller merbonden.

Pia Cramling hade svart mot Miles som hade remiserat mot Hansen i rond 6 men i övrigt gjort ett väl så imponerande intryck som Kortchnoi. Så här gick det:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 94)

Anthony Miles England — **Pia Cramling** Sverige

1. d4 Sf6 2. Sf3

Miles' öppningsregister är brett och det är inte lätt att veta vad han tänker spela. Men engelsmannen trivs både med och mot Kungsindiskt, så öppningsvalet kom inte som någon direkt överraskning.

2. – g6 3. c4 Lg7 4. Sc3 0–0 5. e4 d6 6. Le2 e5 7. 0–0 Sa6

Jag var nyfiken på vad min motståndare skulle ha för recept mot min gamla favoritvariant, där springaren ställs på kanten. Miles har själv spelat den här fortsättningen vid ett par tillfällen.

8. Te1

De flesta väljer 8. Le3, som kommit på modet, men textdraget är kanske sundare.

8. – c6 9. Lf1 Lg4

Svart vill egentligen inte byta av sin bästa löpare. Vit tvingas emellertid att låsa centrum eftersom 10. Le3 Lxf3!? 11. Dxf3 Sg4 12. Dxg4 exd4 knappast ger honom någon fördel.

Textdraget är en mera positionell fortsättning än 9. – exd4 10. Sxd4 Sg4 11. h3 Db6 som jag spelade i mitt allra första parti med den här varianten, mot polacken Schmidt i OS i Novi Sad 1990.

10. d5 c5 11. h3 Ld7 12. Lg5!

Vits framtidsutsikter finns på damflygeln men innan han avancerar där vill han provocera fram en försvagning av svarts kungsställning, t ex 12. – h6 13. Lh4 g5 14. Lg3 Sh5!? 15. Sxe5 Sxg3 16. Sxd7 Dxd7 17. fxg3. Under partiet var jag inte orolig för detta, eftersom svart kan fortsätta med 17. – De7 följt av Sa6 –b8–d7–e5.

Starkare för vit är 13. Ld2, t ex 13. – Se8 14. g3!? f5 15. Sh4 Df6 16. exf5 gxf5 17. f4 och svarts attack på kungsflygeln fångas upp. Detta var nog vad Miles hade väntat sig, och eftersom jag inte ville spela honom i händerna bestämde jag mig för en annan plan.

12. – Kh8!? 13. a3

Förbereder b2–b4 men bondedraget har även ett annat syfte – att förhindra Sa6–b4.

13. – Db8

Inget vackert drag men konsekvent för att att kunna spela Sf6–g8 utan att behöva försvaga kungsställningen. Mer naturligt verkar 13. – De8 men då kan vit irritera med 14. Sb5.

I stället för att snabbt öppna damflygeln med 14. Tb1 jämte b2–b4 väljer Miles att rikta sina pjäser mot kungsflygeln och förbereder sig inför framstöten f7–f5.

14. Dc2 Sg8 15. Ld3 f6!?

Här tilltalades jag inte av 15. – f5 16. exf5 gxf5 17. Sh4!?. Dåligt är nu 17. – Dc8? 18. Sb5 men 17. – Lh6 håller i f-bonden. Vit har dock de bättre utsikterna efter t ex 18. Lxh6 Sxh6 19. f4.

16. Lh4

Vit hade knappast något val. Efter 16. Ld2 Lh6 får svart byta bort sin dåliga löpare.

16. – Sh6

Springaren ska till f7 där den håller d6 och e5 under uppsikt. Inte heller här lockades jag av 16. – f5, som vit kan besvara med 17. exf5 gxf5 18. Sg5!? jämte 19. f4. Däremot var det tänkbart att utnyttja de svarta fälten med 16. – Lh6 17. Se2 Lf4!? som kan följas upp med g6–g5 och Sg8–e7–g6.

17. Tf1 Dd8 18. Sd2 Sf7 19. Lg3 Lh6 20. Se2

Annars spelar svart 20. – Lf4.

20. – De7

Här var 20. – f5 – innan vit hinner ställa ett torn på e-linjen – en möjlighet. Efter 21. f4 (21. exf5? gxf5 och vit har inte tid till 22. f4 på grund av pjäsförlusten 22. – e4, och 22. Lxf5 Lxf5 23. Dxf5 Lxd2 går naturligtvis inte) exf4 22. Sxf4 (22. Lxf4 g5 23. Le3 f4 24. Lf2 Se5 är trevligt för svart) g5 23. Se6 Lxe6 24. dxe6 f4 25. exf7 fxg3 ser oklart ut. På 26. e5 dxe5 27. Lxh7 har svart 27. – g4! och även 26. Tf5 kan besvaras med 26. – g4!?.

21. Tae1

Vit fortsätter att ladda upp på kungsflygeln. Med damen i skottlinjen för tornet är nu f6–f5 förhindrat. Svarts nästa drag är onödigt eftersom tornet inte gör någon nytta på e-linjen. Kanske kunde 21. – Lxd2 ha spelats men Miles menade att f6 då – utan svartfältslöparen – skulle vara en allvarlig försvagning.

21. – Tae8?! 22. Sb1

Springaren manövreras till ett aktivare fält.

22. – Sg5

Svart siktar in sig på försvagningen h3 men än så länge är det mest ett skrämskott.

23. Sbc3 Sc7

För att hindra Sc3–b5. Tänkbart var kanske 23. – Sxh3† 24. gxh3 Lxh3 då svart utöver tornet får två bönder för de lätta pjäserna.

24. Dd1

Öppnar vägen för löparen till damflygeln. Även svart avvaktar genom att placera tornen på g- och f-linjerna.

24. – Tg8 25. Kh1

Ett profylaxdrag. Miles vill inte ha kungen på samma linje som tornet. Samtidigt tas udden ur ett pjäsoffer på h3.

25. – Tef8 26. b4 b6 27. Lc2 De8

Förhindrar för tillfället 28. La4 då 28. – Lxa4 29. Sxa4 vinner en bonde: 29. – Sxe4.

28. Sc1 Dc8

Damen kastar blickar åt flera håll. Ett pjäsoffer på h3 hänger i luften och samtidigt bör vit se upp för 29. – cxb4 30. axb4 Sa6. Vits nästa drag, som är det första avslaget i partiet, undviker den sistnämnda möjligheten.

29. bxc5 bxc5

30. f4?

Vit har för bråttom. Kanske blev Miles stressad av svarts pjäser som riktats mot h3. På 30. Sd3 är 30. – Da6 irriterande för vit och 31. f4 besvaras med 31. – Sf7. Inte heller 30. La4 var något som lockade eftersom svart om hon vill har remischackar efter 30. – Lxa4 31. Sxa4 Sxh3 32. gxh3 Dxh3† 33. Kg1 (33. Lh2? Lf4) f5 (hotar f5–f4–f3) 34. Lh2 Lxc1 35. Dxc1 Dg4† 36. Kh1 Df3†.

Med 30. Lh2 undviker vit att svart offrar på h3 och om damen angriper damflygeln tar vit initiativet: 30. – Da6 31. Dd3!? Dxa3 32. Sb3 Db4 33. Ta1 Db7 34. Sa5 Dc8 35. Sc6. Men svart kan besvara 30. Lh2 med 30. – Sf7 med idén 31. – Lf4. Om vit spelar 31. Sd3 följer åter 31. – Da6 och 32. La4? Lxa4 33. Dxa4 Ld2 vinner för svart.

30. – Sf7! 31. Lh4?

Positionellt men svart har en taktisk resurs som Miles underskattat. Nu gick inte 31. f5 gxf5 och 31. Sd3 exf4 32. Lxf4 Lxf4 33. Txf4 (eller 33. Sxf4 Se5) ger svart möjligheten 33. – Lxh3. Efter 34. gxh3 Dxh3† 35. Kg1 Dg3† 36. Kh1 Se5 har svart kompensation för pjäsen och 34. Txf6 Lxg2†! 35. Kxg2 Sg5 vinner: 36. Txf8 Dh3† 37. Kg1 Txf8 38. Tf1 Sf3† 39. Txf3 Txf3.

31. – g5 32. fxg5 fxg5 33. Lg3 Lxh3! 34. Ld3

Det gick inte att straffa svarts bonderov: 34. gxh3 Dxh3† 35. Lh2 g4 (eller 35. – Dxc3) är utmärkt för svart. Inte heller 34. Txf7 Txf7 35. Dh5 fungerar då svart har 35. – Df8! 36. gxh3 Tf1† 37. Kg2 Txe1 38. Lxe1 g4. Springaren på c1 hänger, och 39. S1e2 gxh3†† lämnar kungen naken att angripas av svarts dam och torn: 40. Kh2 Df1 41. Dxh3 Dxe1 42. Dxh6 Df2† med snabb matt.

34. – Ld7 35. Dh5?!

Där hamnar damen trångt.

35. – Lg4 36. Dh2 Tg6 37. Lf2 Lg7 38. Kg1 Sh6

Det var nog bättre att aktivera den andra springaren med Sc7–e8–f6.

39. Le3 Ld7 40. Dh5 Lg4

En dragupprepning för att passera tidskontrollen.

41. Dh2 Ld7 42. Dh5 Dd8

Det kändes onödigt att spela taktiskt med 42. – Sg4. Efter 43. Lxg5 Tg8 44. Dh4 såg jag inget direkt för svart men 44. – De8 följt av 45. – Lh6 är besvärligt att bemöta.

43. Le2 g4

För att ge mer svängrum åt svarts pjäser som står klumpigt. Idén är 44. – g3 följt av Sh6 –g4, vilket vit stoppar med sitt nästa drag.

44. g3 Se8

Äntligen inträder springaren på kanten i spelet.

45. Txf8† Lxf8 46. Tf1 Lg7 47. Sb3 Sf6 48. Dh2 Sf7 49. Ld1 Lh6 50. Lxh6

På 50. Dd2 följer 50. – Sg5.

50. – Txh6 51. Dd2 Dg8 52. De3 Dg6 53. Le2 Sg5 54. Sd2

54. – Th3

Sakta men säkert har svarts positioner flyttats fram. Torndraget förbereder en bonde-

attack h7–h5–h4 och öppnar också möjligheten Sf6–h5–f4 eftersom g-bonden är bunden.

Det fanns dock en mer direkt angreppsmetod: 54. – Sh3†! (som hindrar kungen att krypa ut via f2–e1) 55. Kg2 Dh5 med matthot. På 56. Tc1 (garderar Sc3; om 56. Tb1 Sf4† 57. gxf4 Dh2† 58. Kf1 exf4 59. Df2 Dh1† 60. Dg1 Dh3† och springaren faller) följer 56. – Sf4† 57. gxf4 Dh2† 58. Kf1 g3 59. Sf3 (59. Lf3 Lh3† 60. Ke1 g2 eller 59. Ke1 Dh1† 60. Lf1 g2) Sg4! 60. Dg1 g2† 61. Ke1 Dg3† 62. Kd2 Th1 och svart vinner.

55. Kf2 h5 56. Tg1 h4 57. Lf1 Th2† 58. Tg2 hxg3† 59. Ke1

Det såg ut som om vit kunde ha spelat 59. Dxg3 Th3 60. Th2 men svart har 60. – Sh5!. På t ex 61. Txh3 Sxh3† faller damen.

59. – Sh5 60. Se2 Dh6

Hotar en avdragare.

61. Kd1 Kg7 62. Db3

Bättre var 62. Sxg3 Sxg3 63. Txg3 (63. Dxg3 Th3) även om svart står mycket bra efter t ex 63. – Df6 64. Le2 Df4.

62. – Df6 63. Sxg3

Om 63. Db7 Df7.

63. – Sxg3 64. Dxg3

Vit hade inget val: 64. Txh2 Sxf1 förlorar material liksom 64. Txg3 Txd2† 65. Kxd2 Df2†!? 66. Le2 Dxg3 67. Dxg3 Sxe4†. Svart tar nu en andra bonde samtidigt som vits kung hamnar i farozonen.

64. – Th3 65. De1 Txa3 66. Kc2 Dd8 67. Tg3 Ta2† 68. Kc1 Da5 69. De3

69. – Dxd2†! 70. uppgivet.

(Kommentarer: Pia Cramling)

Inför sista ronden ledde alltså Kortchnoi med en poäng och det försprånget behöll han som tidigare nämnts in i mål.

Paret Cramling – Bellon spelade avslutningsvis en förutsägbar remi. Ziegler behövde en seger för att ta en IM-norm men blev överkörd av Hector, som för en gångs skull fick spelet att stämma. Curt Hansen vann tämligen enkelt mot Agrest medan Hellsten efter tre nollor i följd kom starkt tillbaka mot Robert Bator:

SICILIANSKT PARTI (B 50)

Johan Hellsten Sverige — **Robert Bator** Sverige

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. c3 Sf6 4. Le2 Sc6 5. d4 cxd4 6. cxd4 Sxe4 7. d5 Da5† 8. Sc3 Sxc3 9. bxc3 Se5 10. Sxe5 dxe5 11. Tb1 a6 12. 0–0 e6 13. Lf3 Lc5 14. d6 Ta7 15. Le3 b6 16. Db3 0–0 17. Lxc5 bxc5 18. Tfd1 c4

Om 18. – Ld7 19. Db8!!.

19. Db8 Dc5

På 19. – Td7 kan följa t ex 20. Lc6 Tdd8 21. Da7! Dxc3 22. d7 osv.

20. Tb6! Td7 21. Tc6! uppgivet.

En trevlig slutvinjett!

Ulf vann i Prag

Med fyra vinster och sex remier segrade topprankade Ulf Andersson i juni i en dubbelrondig kategori XII-turnering i Prag. Den arrangerades till minnet av den Tjeckienfödde, nyligen bortgångne mästaren Cenek Kottnauer och gav följande resultat: Andersson 7 (av 10), Igor Stohl, Slovakien 6½, Jan Smejkal och Pavel Blatny, båda Tjeckien, 5, Beat Züger, Schweiz 4, Vlastimil Hort, Tyskland 2½.

En damturnering till minnet av världsmästarinnan Vera Menchik vanns av Nana Ioseliani, Georgien.

Vi måste behålla Schackfyrans riksfinal!

❑ Först ett tack till Göran Malmsten för att du har utvecklat Schackfyran!

Jag är övertygad om att det finns många ledare inom schacket som vill behålla en riksfinal. Tävlingen har kanske inte så stort värde i sig själv, men, som vi har formulerat det i ett informationsblad, "med Schackfyrantävlingarna som mål är det lätt att skapa bra fritidsaktiviteter". Framför allt för oss ledare som inte är så schackligt kunniga.

När jag nu flyttar till Stockholm, för att hjälpa till med Schackfyran där, skulle det kännas tungt att inte ha en riksfinal att se fram emot.

Läsarbrev

Visst finns det fortfarande funktionärer i Västmanland, som på ett elegant och proffsigt sätt kan genomföra en riksfinal. Där är det status att vara funktionär i distriktsfinal och riksfinal. U-Schack borde kanske i större utsträckning utnyttja detta faktum till att i första hand erbjuda funktionärsplatser till dem som varit aktiva ledare under säsongen.

Riksfinalen har en naturlig plats i Västmanland. Schackfyran föddes ju där. Dessutom är tävlingen så speciell och genomförs så friktionsfritt av U-Schacks funktionärer att det är en fröjd att se.

Nu tycker jag att alla som vill att riksfinalen ska fortsätta ber U-Schack att åta sig detta förnämliga arrangemang även i fortsättningen. Så ekonomiskt kännbart har det mig veterligt inte varit. Första riksfinalen bjöd U-Schack på ur egen ficka. Det var ett kalkylerat åtagande, och jag har inte hört någon i distriktet klaga över dessa för svenskt schack väl placerade pengar. Tack för det, U-Schack! Riksfinal 2 och 3 bekostades av Sveriges Schackförbund och Posten.

Emellertid får man förstå att U-Schack drar sig för att engagera sig på nytt, om distriktet därmed tar en betydande ekonomisk risk. Men vi som vill ha Schackfyrans riksfinal kvar kan hjälpa till. Säkert finns det många som har erfarenhet av sponsring. Vad ställer t ex riksförbundet upp med? Schackfyran har väl hjälpt till att bredda schacket och därmed också skapat inkomster för SFF?

En riksfinal kostar cirka 40 000 kronor att genomföra. Kanske kan de distrikt, som vill ha en riksfinal, garantera kostnaderna i proportion till antalet deltagande lag. Sedan är det upp till distrikten att skaffa pengar, t ex via någon sponsor.

Vad beträffar funktionärer borde varje deltagande distrikt anmäla sitt intresse. Då får vi också kunskaperna spridda över landet.

Jag växlade några ord med representanter för Jämtlands lag vid den senaste riksfinalen. De sade:

– Vad ni än gör så ändra inte på reglerna! De är bra!

Alltså:

Stöd U-Schack när det gäller Schackfyrans riksfinal, tryck på, hjälp till med ekonomin, sänd funktionärer! Så får vi kanske behålla en bra riksfinal.

Men det brådskar! I Västerås måste man vara tidigt ute med lokalbokningar, helst ett år i förväg.

Torsten Gustavsson

Öka din spelstyrka!

KÖP

Bookup för Windows, 2 000 kr,
ökar garanterat din spelstyrka.
Bookup för DOS, 1 700 kr
Bookup för Macintosh, 1 300 kr
Viewer for Windows, 200 kr
Bookup-böcker, 300 kr
Chess Assistant 1.4, 2 000 kr,
med 376 000 partier.
Partiprenumeration, 1 200 kr

Köper du flera titlar samtidigt får du rabatt.

Urban Koistinen
c/o Barta
Kungsgatan 72 B
111 22 STOCKHOLM

Tel 08-10 25 03 pg 833 03 54-5

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

Emanuel Berg delad tvåa i Ungdoms-EM

❑ 14-årige Emanuel Berg, Skövde SS gjorde en utmärkt insats i Ungdoms-EM som spelades i juli i Rimavská Sobota, Slovakien. I sin klass, pojkar upp till 16 år, delade han andra plats med tre andra spelare sedan han hela tiden varit med i toppstriden. I sista ronden pressade han den slutlige segraren men fick till sist nöja sig med remi.

Nu blev Emanuel efter särskiljning placerad som fyra. Det är det bästa svenska resultatet på länge i dessa tävlingar, där det i övrigt handlade om undanskymda placeringar för de våra.

Årets upplaga samlade totalt 416 deltagare, därav nästan hälften flickor, i tio klasser, vilka som vanligt dominerades av spelare från det gamla östblocket. Sverige var representerat med fyra deltagare. Stellan Brynell, ofta anlitad som ledare i dessa sammanhang, berättar om spännande tävlingar och skapliga arrangemang.

Störst uppmärksamhet tilldrog sig den i Västeuropa okände Ruslan Ponomariov, Ukraina, som trots att han ännu inte fyllt 13 år segrade i den äldsta pojkklassen och redan har fantastiska 2550 i ranking.

Andra man lade märke till var den danska fembarnsfamiljen Bekker-Jensen, som ensam hade fler deltagare än Sverige...

■ RESULTAT

Pojkar upp till 18 år: 1) Ruslan Ponomariov, Ukraina 8 (av 9), 2) Michail Kobalija, Ryssland 8, 3) Alexander Rabinovich, Israel 6, 4) Holger Grund, Tyskland 6, 12) Olli Salmensuu, Finland 5½, 20) Stig Tjomsland, Norge 4½, 29) David Bekker-Jensen, Danmark 4½, **34) Anders Livner, Sverige 3½** (45 delt).

Flickor upp till 18 år: 1) Monika Bobrowska, Polen 8, 2) Marta Zielinska, Polen 6, 3) Alena Bekiarisova, Slovakien 6, 13) Nina Hagesæther, Norge 5, **32) Petra Ornstein, Sverige 1½** (32 delt).

Pojkar upp till 16 år: 1) Fabian Doettling, Tyskland 7, 2) Dragan Solak, Jugoslavien 6½, 3) Stanislav Smetankin, Vitryssland 6½, **4) Emanuel Berg, Sverige 6½,** 16) Simon Bekker-Jensen, Danmark 5, 30) Leif E Johannessen, Norge 4 (44 delt).

Flickor upp till 16 år: 1) Vladislava Kalinina, Ukraina 8½, 2) Alina Calota, Rumänien 6½, 3) Valerija Koroljova, Ryssland 6½, 26) Anne Bekker-Jensen, Danmark 4, 27) Ingrid Nordhaug, Norge 4, **37) Emilia Horn, Sverige 3½** (43 delt).

Pojkar upp till 14 år: 1) Jevgenij Kobylkin, Ukraina 7, 2) Dmitrij Kokorev, Ryssland 7, 3) Horia Geanta, Rumänien 6½ (44 delt).

Flickor upp till 14 år: 1) Cristina Moshin, Moldavien 7, 2) Parvana Ismailova, Azerbajdzjan 7, 3) Lena Dembo, Israel 6½, 32) Silje Bjerke, Norge 4 (43 delt).

Pojkar upp till 12 år: 1) Jurij Drozdovskij, Ukraina 7, 2) Vlad Jiann, Rumänien 7, 3) Sarchan Gasjimov, Azerbajdzjan 6½, 38) Anders Bekker-Jensen, Danmark 3½ (48 delt).

Flickor upp till 12 år: 1) Aleksandra Korteniuk, Ryssland 8, 2) Lela Javakisjvili, Georgien 7, 3) Nadezjda Kosintseva, Ryssland 6½ (41 delt).

Pojkar upp till 10 år: 1) Teimaur Radjabov, Azerbajdzjan 7½, 2) Vugar Gasjimov, Azerbajdzjan 7½, 3) Gadir Guseinov, Ryssland 7 (38 delt).)

Flickor upp till 10 år: 1) Tatiana Kosintseva, Ryssland 8½, 2) Tamara Tjistjakova, Ryssland 7, 3) Joanna Worek, Polen 6½, 34) Dorte Bekker-Jensen, Danmark 3 (38 delt).

DELTAGARREKORD IGEN I FLICK-SM OCH GOD SPRIDNING PÅ TITLARNA

■ För tredje året i rad sattes – som TfS tidigare meddelat – deltagarrekord med 111 spelare då Flick-SM avgjordes i Centrumgården i Västervik. Liksom tidigare blev det god spridning på SM-titlarna med en vardera till Stockholm, Skåne, Göteborg och Norrköping.

1989 avskaffades flickklassen i stora Skol-SM och ersattes med ett separat Flick-SM på vårkanten. Premiären i Linköping samlade 58 deltagare. Strax över den siffran höll sig antalet till och med Indal 1993, då 65 flickor ställde upp. De senaste åren kan man tala om ett genombrott för tävlingen – det har satts nytt deltagarrekord tre år i rad. Till Västervik kom alltså inte mindre än 111 spelare till start, en ökning med 70 % på tre år!

Faktum är att arrangörerna blev lite tagna på sängen av det stora intresset, inte minst då vissa anmälde sig tämligen sent. Men där det finns hjärterum finns det stjärterum, som någon vis man sagt, och även om det blev rätt trångt i framför allt grupplogiet kunde tävlingarna genomföras i god anda.

En lite tråkig sak med fjolårets tävling var att två tredjedelar av deltagarna kom från någon av fyra stora klubbar. Därför är det glädjande att årets ökning i huvudsak låg i "övriga landet" och att en breddning av deltagandet alltså skedde....

■ GYMNASIET

I fjol tog Norrköping greppet att spela med en separat gymnasieklass (i stället för en hopslagen med högstadiet) trots att bara två spelare var anmälda. Med facit i hand kan det nog sägas ha varit ett bra initiativ, framför allt för högstadiet, vars toppstrid avgjordes utan störningar "utifrån". När i år sex gymnasiespelare fanns på plats var det därför ingen diskussion om att slå ihop, utan dessa möttes i en femrondig Bergergrupp.

Som favorit gällde nog Maria Pham, De Geerskolan, Norrköping. Hon hade vunnit de två senaste åren, först i högstadie- och sedan i gymnasieklassen samt var högst rankad också i år. Efter en något oväntad remi första ronden fick hon i tredje möta skolkamraten Jenny Asterius-Persson i ett slags final. Maria vann partiet och därefter också turneringen.

Ett parti:

TRESPRINGARSPEL (C 42)

Jessica Lindgren	**Maria Pham**
Bergaskolan	De Geerskolan
Eslöv	Norrköping

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sc3 Lb4 4. d3 d5 5. Ld2 Sc6 6. exd5 Sxd5 7. Sxd5 Lxd2† 8. Dxd2 Dxd5 9. Le2 0–0 10. 0–0 Sd4 11. c3 Sxe2† 12. Dxe2 Lg4 13. Tfe1 f6 14. c4 Lxf3 15. cxd5 Lxe2 16. Txe2 Tad8 17. Tc1 Tf7 18. Tc3 Txd5 19. Te4 Tfd7 20. Te3 f5 21. g3 Kf7 22. Kg2 g5 23. h3 Kf6 24. Tf3 h5 25. a3 c6 26. b3 Td4 27. Kh2 g4 28. Te3 f4 29. gxf4 exf4 30. Te4 Txe4 31. dxe4 Td2 32. Kg2 Ke5 33. hxg4 hxg4 34. Tc4 Te2 35. uppgivet.

Resultat: 1) Maria Pham, De Geerskolan, Norrköping 4½ (av 5), 2) Jenny Asterius-Persson, De Geerskolan, Norrköping 3½, 3) Anna Lundgren, Bergaskolan, Eslöv (6 delt).

■ HÖGSTADIET

Högstadieklassen såg förra året Susanne Ericsson, Brunnsboskolan, Göteborg och Emilia Horn, Enskilda gymnasiet, Stockholm i täten, och i årets tävling stod dessa båda i en viss särklass.

Efter att i de fyra första ronderna ha avfärdat diverse konkurrenter möttes de i en direkt final i femte ronden. Det blev ett raffinerat parti som kom att avgöras först under de allra sista sekunderna av betänketiden:

SICILIANSKT PARTI (B 73)

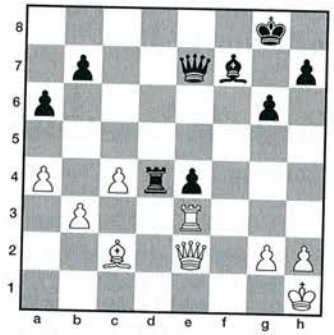
Emilia Horn	**Susanne Ericsson**
Enskilda gymnasiet	Brunnsboskolan
Stockholm	Göteborg

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. Le2 0–0 8. 0–0 Sc6 9. Tb1 Ld7 10. f3 Tc8 11. Sxc6 Lxc6 12. a3 a6 13. Dd2 Te8 14. Kh1 Dc7 15. Ld3 d5 16. exd5 Sxd5 17. Sxd5

Lxd5 18. c3 Ted8 19. De2 Td7 20. Tbd1 Tcd8 21. Td2 f5 22. c4 Lf7 23. Tfd1 Tc8 24. b3 Da5 25. Ta2 Tcd8 26. Lc2 Txd1†

Här var nog 26. – Dc3 vassare.

27. Lxd1 Dc3 28. Td2 Tc8!? 29. a4 Db4 30. Td3 e5 31. Ld2 De7 32. Lc3 e4 33. fxe4 fxe4 34. Te3 Lxc3 35. Txc3 Td8 36. Te3 Td4 37. Lc2

37. – Dd7!

Med starkt initiativ, t ex 38. De1 Td2 39. Tc3 (39. Db1 Dg4) e3. Vit hade här tre och svart två minuter kvar för resten av partiet. Återstoden av dragen avverkades i ett rasande tempo.

38. Txe4 Td2 39. De3 Txc2 40. h3 Dd2 41. Te8† Kg7

Efter 41. – Lxe8 har vit remischackar på e8 –e7–h4.

42. De5† Kh6 43. De3† Dxe3 44. Txe3 Tb2 45. Kh2 Kg5 46. Kg3 Kf6 47. h4 h5 48. Kf3 Le6 49. g3 Lg4† 50. Ke4 Lf5† 51. Kd4 Td2† 52. Kc5 Tg2 53. Kb4 g5 54. hxg5† Kxg5 55. Te8 Kg4 56. Tg8† Kf3 57. Ka5 Txg3 58. Txg3† Kxg3 59. c5 h4 60. Kb6 h3 61. Kxb7 h2 62. Kxa6 h1D 63. Kb6 Dd1 64. c6 Dxb3† 65. uppgivet.

Efter detta vann Emilia samtliga partier. Susanne släppte en halva men försprånget räckte alltså till SM-seger, hennes tredje. På respektfullt avstånd (1½ poäng) följde en tremannaklunga som toppades av Sara Larsson Häller, Ilandaskolan, Karlstad. Hon förlorade bara mot de båda främsta.

Resultat: 1) Susanne Ericsson, Brunnsboskolan, Göteborg 7½ (av 8), 2) Emilia Horn, Enskilda gymnasiet, Stockholm 7, 3) Sara Larsson, Häller, Ilandaskolan, Karlstad 5½, 4) Lisa Modéer, Furutorpskolan, Vinslöv 5½, 5) Tina Kovaniemi, S:t Eriks katolska skola, Stockholm 5½, 6) Petra Ornstein, Spånga gymnasium 5, 7) Malin Franzén, Gäddgårdsskolan, Arboga 5, 8) Veronica Breen, Glöstorpsskolan, Säve 5, 9) Anita Skejic, Nordhemsskolan, Göteborg 4½, 10) Linn Nilsson, Fagrabäcksskolan, Växjö 4½ (28 delt).

■ MELLANSTADIET

Den stora deltagarökningen i årets tävling kom i mellanstadieklassen. De senaste åren har det sett ut som om lågstadieklassen skulle gå ikapp och förbi, men i år ökade mellanstadiet till 50 spelare (+15) samtidigt som den yngsta klassen stagnerade något.

Tätstriden fick ett förlopp som var snarlikt högstadiets. Våra sedan lång tid starkaste 83:or, Karin Englund, Västerskolan, Knislinge och Maria Karlsson, Apelskolan, Ullared, radade upp segrar och stod efter fem ronder ensamma på full poäng. I det inbördes finalmötet drog Karin efter en rafflande tidsnöd det längsta strået. Maria vann resten medan Karin kostade på sig en avslutande remi. En poäng bakom Maria följde en klunga om tre spelare, toppad av Karins lillasyster Therese.

Resultat: 1) Karin Englund, Västerskolan, Knislinge 7½ (av 8), 2) Maria Karlsson, Apelskolan, Ullared 7, 3) Therese Englund, Västerskolan, Knislinge 6, 4) Linn Olsson, Kyrkskolan, Svedala 6, 5) Nura Awda, Hagebyskolan, Norrköping 6, 6) Moa Lindeberg, Martinskolan, Stockholm 5½, 7) Rebecka Bengtsson, Hertingskolan, Falkenberg 5½, 8) Katarina Sävneby, Heby centralskola 5½, 9) Anna Ullstrand, Vilbergsskolan, Norrköping 5, 10) Linda Simon, Vilbergsskolan, Norrköping 5, 11) Karin Lundberg, Mariaskolan, Marieholm 5, 12) Maria Messing, Mellanhedsskolan, Malmö 5, 13) Linda Aronsson, Slestadsskolan, Linköping 5, 14) Nina Blazekovic, Stureby skola, Stockholm 5, 15) Sandra Frick, Vilbergsskolan, Norrköping 5, 16) Csilla Mark, Annedalsskolan, Göteborg 5, 17) Emelie Anvell, Furuhällsskolan, Mölnlycke 5 (50 delt).

Störst i Småland

Uppvidinge SK är numera Smålands största klubb med 159 medlemmar. Bakom en kraftig ökning under det senaste året ligger utökad ungdomsverksamhet i Lenhovda samt start av nya grupper i Åseda och Norrhult.

■ LÅGSTADIET

Den yngsta klassen samlade något färre deltagare än i fjol och dominerades deltagarmässigt, tråkigt nog, stort av trupperna från Stockholm och Göteborg. Vid höstens Skol-SM i Göteborg blev Sara Karlquist, Enskede skola, Stockholm bästa flicka och det var alltså ingen sensation att hon tog hem lågstadieklassen. Däremot hade nog ingen trott att segermarginalen skulle bli hela tre poäng! Enda flicka att spränga sig in i Stockholmsblocket i toppen var trean Pernilla Karlsson, Röinge skola, Hässleholm.

Resultat: 1) Sara Karlquist, Enskede skola, Stockholm 11 (av 11!), 2) Johanna Strand, Aspuddens skola, Stockholm 8, 3) Pernilla Karlsson, Röinge skola, Hässleholm 7½, 4) Rozafa Krazniqi, Östbergaskolan, Stockholm 7½, 5) Marie Stålkrantz, Mälarhöjdens skola, Stockholm 6½, 6) Johanna Aspenberg, Stodeneskolan, Karlstad 6½, 7) Beatrice Ohlsson, Östergårdsskolan, Kållered 6½, 8) Klara Sandquist, Johannebergsskolan, Göteborg 6, 9) Annika Andersson, Östbergaskolan, Stockholm 6, 10) Nuhrul Rosli, Johannebergsskolan, Göteborg 6, 11) Sofia Östlund, Västerskolan, Knislinge 6, 12) Jennie Östlund, Annedalsskolan, Göteborg 6, 13) Jenny Luukonen, Vilbergsskolan, Norrköping 6, 14) Martina Uhrstedt, Mälarhöjdens skola, Stockholm 6 (27 delt).

Mats Eriksson

TRE SVENSKA MEDALJER I SKOL-NM

Guld för Hans Tikkanen i den yngsta klassen

■ Tre svenska medaljer blev facit av Skol-NM, som hade förlagts till Danmarks eget schackcentrum Tjele efterskole nära Randers på Jylland. Bäst lyckades Hans Tikkanen med guld i den yngsta klassen.

De yttre förhållandena på internatskolan är enkla men trivsamma och den danske ledaren Ejnar Johansen ska ha en eloge för att ha gjort sitt yttersta för sina gäster.

Det skulle inte bli lätt för Sverige att upprepa fjolårets succéresultat och så skedde inte heller. Faktum är att vi bara höll Färöarna bakom oss i den inofficiella nationstävlingen...

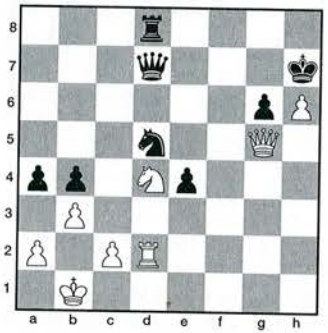
Så illa som det låter var det dock inte. Avstånden var små och i princip var de fem "stora" länderna nästan lika. Det visas också av medaljutdelningen som blev nära nog identisk.

■ KLASS A (76–78)

Anders Bäcklund och Gustaf Trolle stod båda på 2½ poäng efter fyra ronder och var därmed klart med i diskussionen. Femte ronden bjöd dock på förluster mot slutliga ettan respektive tvåan och di svenske gick i mål på 3/6 vilket ändå räckte till fjärde och femte plats.

För en imponerande insats svarade islänningen Arnar E Gunnarsson, som inte hade högre ranking är 2175 och därmed återfanns på undre halvan. Trots detta tog han med en pinnes försprång sitt femte (!) Skol-NM! Bäst när det gäller!

Magnús Örn Ulfarsson
Island

Gustaf Trolle
Sverige

39. Se6! Sc3† 40. Ka1 Dxd2 41. De7† Kxh6 42. Dh4† matt.

Resultat: 1) Arnar E Gunnarsson, Island 5, 2) Olli Salmensuu, Finland 4, 3) Erkki Lassila, Finland 4, **4) Anders Bäcklund, Sverige 3, 5) Gustaf Trolle, Sverige 3** (12 delt).

■ KLASS B (79–80)

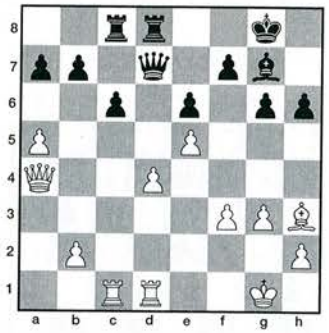
Redan i första ronden möttes slutliga tätduon, Norges stora framtidshopp Leif Erlend Johannessen – "kan bli en ny Simen" – och finländske Heikki Lehtinen. Här drog Lehtinen det längsta strået. Han förlorade emellertid i tredje ronden mot den starke isländingen Jón Viktor Gunnarsson, som efter fyra ronder ledde på 3½ poäng. Gunnarsson förlorade i sin tur mot Johannessen varefter särskiljningsstriden om förstaplatsen vanns av Finland före Norge.

Svenskarna i gruppen spelade inte huvudrollerna i medaljstriden, men vi bjuder ändå på deras inbördes möte:

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 77)

Martin Almström Sverige — **Patrick Kimari** Sverige

1. d4 g6 2. g3 Lg7 3. Lg2 d5 4. Sf3 Sf6 5. 0–0 0–0 6. c4 dxc4 7. Dc2 Sbd7 8. Sa3 Sb6 9. e4 Lg4 10. Le3 c6 11. Se5 Dc8 12. f3 Le6 13. Saxc4 Sxc4 14. Sxc4 Sd7 15. Tfd1 Lxc4 16. Dxc4 Sb6 17. Db4 Td8 18. a4 e6 19. a5 Sd7 20. Tac1 Sf6 21. Lh3 Dd7 22. Da4 Tac8 23. Lg5 h6 24. Lxf6 Lxf6 25. e5 Lg7

26. d5 De7 27. d6 Dd7 28. Te1 c5 29. Dxd7 Txd7 30. Tc4 Kf8 31. b4 b6 32. f4 Tdd8 33. axb6 axb6 34. Tec1 Ke8 35. bxc5 bxc5 36. Txc5 Txc5 37. Txc5 Tb8 38. Tc7 Td8 39. Lxe6 uppgivet.

Resultat: 1) Heikki Lehtinen, Finland 5, 2) Leif Erlend Johannessen, Norge 5, 3) Thorbjørn Bromann, Danmark 4, **9) Martin Almström, Sverige 2½, 11) Patrick Kimari, Sverige 1½** (12 delt).

■ KLASS C (81–82)

Den svenska "stjärnan" Emanuel Berg vann C-klassen i fjol och var högst rankad i år. Det ville sig dock inte – förutom två snabba segrar kom han trots idogt kämpande i övrigt inte över remistrecket. Också rutinerade dansken Henrik El-Kher fick nöja sig med remi fyra gånger, och i stället vann Norge genom Flemming Christenson.

Den andre svensken, Pontus Carlsson, kom trots lite ojämnt spel på övre halvan i sin C-klassdebut.

SICILIANSKT PARTI (B 32)

Emanuel Berg Sverige — **Osmo Kauppila** Finland

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 e5 5. Sb5 d6 6. S1c3 a6 7. Sa3 b5 8. Sd5 Sge7 9. Lg5 h6

10. Lxb5 axb5

Om 10. – hxg5 11. Sxe7.

11. Sxb5 Ta7

På 11. – hxg5 följer 12. Sdc7† Kd7 13. Dxd6† matt.

12. Sxa7 Da5† 13. c3 Dxa7 14. Le3 Db7 15. Sb6 Le6 16. a4 Sg6 17. a5 Da6 18. Da4 Se7 19. b4 Lc4 20. Sxc4 Dxc4 21. b5 Dxc3† 22. Ld2 Dd4 23. bxc6 uppgivet.

Resultat: 1) Flemming Christenson, Norge 5, 2) Henrik El-Kher, Danmark 4, **3) Emanuel Berg, Sverige 4, 6) Pontus Carlsson, Sverige 3½** (12 delt).

■ KLASS D (83–84)

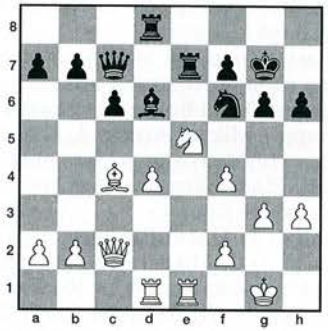
Näst yngsta klassen präglades av ganska många remier, vartill inte minst Sveriges Patrick Siegbahn bidrog med fyra stycken; 23 drag i genomsnitt, att jämföra med t ex Emanuels 46 på lika många partier. Den som har minst respekt för Patrick är nog han själv…

Inför sista ronden delades följdriktigt ledningen av tre man på 3½ poäng. Den ende av dessa som vann var finländske Tapio Helin, som således tog hem slutsegern.

DAMGAMBIT (D 53)

Patrick Siegbahn Sverige — **Allan Stig Rasmussen** Danmark

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. Sf3 Sbd7 6. e3 h6 7. Lf4 Sh5 8. cxd5 Sxf4 9. exf4 Sf6 10. Lb5† Kf8 11. dxe6 Lxe6 12. 0–0 Lg4 13. Le2 c6 14. h3 Lxf3 15. Lxf3 Db6 16. Dd2 Td8 17. Tad1 g6 18. Tfe1 Td7 19. Sa4 Db5 20. Dc2 Ld6 21. Sc5 Tc7 22. g3 Kg7 23. Sd3 Td8 24. Se5 Te7 25. Le2 Da5 26. Lc4 Dc7

27. Lxf7 Lxe5 28. Dxg6† Kh8 29. dxe5 Sh7 30. e6 uppgivet.

Resultat: 1) Tapio Helin, Finland 4½, 2) Sigurdur Páll Steindórsson, Island 4, **3) Patrick Siegbahn, Sverige 4, 10) Mattias Zackrisson, Sverige ½** (10 delt).

■ KLASS E (85–)

I yngsta klassen blev det guld för Sverige! Hans Tikkanen var visserligen inte högst rankad, men det var ändå inte överraskande att han i sin tredje Skol-NM-start dominerade tävlingen.

I tredje ronden släppte Hans en remi mot slutliga tvåan, dansken Kristian Hovmøller, men i övrigt var han omutlig. Detta gällde inte minst fjärde rondens finalparti, inför vilket hans isländske motståndare toppade med tre raka vinster:

ENGELSKT PARTI (A 16)

Hans Tikkanen Sverige — **Gudjon H Valgardsson** Island

1. c4 Sf6 2. Sc3 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 d6 5. d3 0–0 6. Ld2 e5 7. e3 Se8 8. Sge2 f5 9. 0–0 Sd7 10. b4 c6 11. Db3 g5 12. f4 exf4 13. exf4 g4 14. Tfe1 h5 15. Le3 h4 16. Tad1 hxg3 17. hxg3 Df6 18. Kf2 Sc7 19. b5 c5 20. Sd5 Sxd5 21. Lxd5† Kh7 22. Th1† Lh6 23. Ld2 Kg6 24. Th4 Te8 25. Tdh1 Lg7 26. Lc3 Txe2† 27. Kxe2 Dxc3 28. Th6† uppgivet.

Resultat: **1) Hans Tikkanen, Sverige 5½,** 2) Kristian Hovmøller, Damark 4½, 3) Gudjon Heidar Valgardsson, Island 4, **9) Henrik Boström, Sverige 1½** (10 delt).

■ LAGTÄVLINGEN

Som redan sagts kunde alltså Sverige inte försvara förra årets seger i nationstävlingen. I stället blev det Island som vann igen – men vi hoppas att det inte blir fyra raka som förra gången…

	G	S	B	
1. Island	**1**	**1**	**1**	**35**
2. Finland	**2**	**1**	**1**	**33½**
3. Danmark	**–**	**2**	**1**	**33½**
4. Norge	**1**	**1**	**–**	**30**
5. Sverige	**1**	**1**	**1**	**29½**
6. Färöarna	**–**	**–**	**–**	**4½**

Mats Eriksson

38:an & 56:an

Bra träning för alla juniorer inför ind. skol-SM i Örebro!

Falkenbergs SK inbjuder till femte upplagan av 38:an och 56:an i Folkets Hus i Falkenberg **lördagen den 21 september.**

38:an Spelas av fyrmannalag. Spelarnas sammanlagda ålder får ej överstiga 38 år. 5 ronder monrad med 25 min betänketid.

56:an Spelas av fyrmannalag. Spelarnas sammanlagda ålder får ej överstiga 56 år. 5 ronder schweizer. 20 min betänketid rond 1-2 och 40 min för rond 3-5. Personlig anmälan kl 9-10.

OBS! Man räknar med den ålder man fyller under 1996. Vandringspris till de segrande lagen, samt plaketter till deltagarna i de tre främsta lagen i bägge tävlingarna. Sakpriser kommer att lottas ut. Varje lag skall förutom klubbtillhörighet även ha ett extra namn! Grupplogi kan ordnas genom Falkenbergs SK. Föreningsmässa med bl a schackmonter arrangeras samtidigt i Visningshallen, någon minuts gångväg från Folkets Hus.

Kostnad: 120 kr per lag. Betalas på plats.

Frågor och anmälan: Anmälan skall vara oss tillhanda senast **fredagen den 13 september**. Sistaminutenanmälan söndagen den 15 september kl 19-21. Ange även adress till lagets kontaktperson, så skickar vi mer information några dagar före start. Anmäl skriftligt eller per telefon till Jens Altnäs, Lertäktsv. 4 B, 311 37 Falkenberg, tel 0346-875 05 (tala inte in någon anmälan på telefonsvararen).

GÖTEBORG CUP FORTSÄTTER VÄXA NYA REKORDET ÄR 371 DELTAGARE!

■ För tredje året i följd sattes nytt deltagarrekord i ungdomsbredd-turneringen Göteborg Cup som avgjordes i pingsthelgen. 371 spelare lyder den nya noteringen som gör att det knappast finns någon jämförbar tävling inom rikets gränser.

Expansionen satte i gång i och med flyttningen från slutet av juni till pingsten för tre år sedan. Samtidigt krymptes omfånget från fyra till tre speldagar och det är tydligt att det nya upplägget passar schackspelarna bättre.

Den kortare tiden och förläggningen till skolterminen har inte heller avskräckt de danska ungdomarna. I år fanns över 100 deltagare från vårt södra grannland på plats i den nya spellokalen, Göteborgs högre samskola nära centrum och på gångavstånd från Liseberg. Där var också huvuddelen av deltagarna förlagda.

Efter ett par års frånvaro ställde SK Rockaden en manstark trupp på benen och även om det inte blev någon klassseger höll sig stockholmarna väl framme i prislistorna. De tog också hem en säker seger i tävlingen om bästa klubb. Danskar och norrmän fanns som vanligt med i startlistorna och i år var det premiär även för polskt deltagande.

Det ökade deltagarantalet var nog på gränsen till vad de nya spellokalerna, skolans gymnastiksal och aula, kunde ta. Däremot inskränktes de senaste årens försening av turneringsstarten till mindre än en kvart.

Trots att turneringen är längre än Skol-SM – deltagarna anländer redan på fredagen, kvällen före första ronden, är den tid som ägnas åt schack något mindre, vilket också avspeglas i antalet ronder. Undantaget är den yngsta klassen som spelar med kortare betänketid. Avsikten är att gästerna också ska hinna ägna sig åt annat och umgås vid sidan av schackbrädet.

Förutom den traditionella ledarmåltiden och blixtturneringen ställde också vår populäre stormästare Ulf Andersson, på tillfälligt besök i Göteborg, upp för en uppskattad simultan mot ett 40-tal av tävlingens deltagare.

För arrangemangen svarade som vanligt schackklubbarna Lundby och Manhem i samarbete med idrottsföreningen Warta.

■ KLASS A (78–79)

Familjen Bekker-Jensen från Danmark, med fem schackspelande barn, är trogna gäster vid Göteborg Cup och i år blev det en fulltträff med två klassegrar!

A-klassen toppades av en kvartett spelare som slog varandra inbördes och vann alla övriga partier. David Bekker-Jensen och Göteborgshoppet Mikael Arnelind, Majornas SS tog två av tre i den översta "fyramannatabellen" och vid särskiljningen låg David en halv kvalitetspoäng före.

Resultat: 1) David Bekker-Jensen, Danmark 6 (av 7), 2) Mikael Arnelind, Majornas SS 6, 3) Dennis Rylander, SK Rockaden 5, 4) Anders Livner, SK Rockaden 5, 5) Thomas Hansen, Danmark 4½, 6) Michael Östergaard, Danmark 4½, 7) Fredrik Hallberg, SK Rockaden 4, 8) Daniel Berglund, SK Rockaden 4, 9) Tobias Persson, Falkenbergs SK 4 (24 delt).

■ KLASS B (80–81)

Här blev det dubbelt danskt i toppen genom Simon Bekker-Jensen och Martin Bækgaard som släppte två remier vardera men tyvärr inte hann mötas över de sju ronderna. Rockadens Fredrik Jenestrand ledde ensam efter fyra ronder men avslutade med att dela poängen i de tre sista partierna, i slutronden med Simon.

Resultat: 1) Simon Bekker-Jensen, Danmark 6, 2) Martin Bækgaard, Danmark 6, 3) Fredrik Jenestrand, SK Rockaden 5½, 4) Anna Kucypera, Polen 5, 5) Marcus Packalén, Västerås SA 5, 6) Robin Rylander, SK Rockaden 5, 7) Martin Hansen, Danmark 5, 8) Magnus Hernbäck, SK Rockaden 5, 9) Susanne Ericsson, SS Manhem 5, 10) Mats Ekström, SK Rockaden 5, 11) Erik Carlsson, Örebro SS 4½, 12) Anne Bekker-Jensen, Danmark 4½, 13) Tommy Hinks, SK Rockaden 4½, 14) Morten Pontoppidan, Danmark 4½, 15) Mikael Johansen, Danmark 4½, 16) Mads Kjeldsen, Danmark 4½, 17) Stefan Neumeyer, Danmark 4½, 18) Magnus Uhlin, Västerås ÖSK 4½, 1) Marcus Bergfalk, Örebro SS 4½ (63 delt).

■ KLASS C (82–83)

I C-klassen var en spelare fullständigt överlägsen. Polacken Krzystof Jasik vann samtliga partier och hade vid tävlingens slut drygat ut sitt försprång till 1½ poäng, inte vanligt i en sjurondersturnering med nästan 100 deltagare.

Resultat: 1) Krzystof Jasik, Polen 7, 2) Linus Allde, Majornas SS 5½, 3) Kalle Poromaa, SK Rockaden 5½, 4) Joachim Berg-Jensen, Norge 5½, 5) Veronica Breen, SS Manhem 5½, 6) Kristoffer Båsk, SS Manhem 5½, 7) Allan Rasmussen, Danmark 5½, 8) Henning Rasmussen, Danmark 5½, 9) Henrik Mårtensson, Ystads SS 5, 10) Thomas Hernbäck, SK Rockaden 5, 11) Karolina Szymanowska, Polen 5, 12) Chris Lütken, Norge 5, 13) Robin Lindholm, SS Manhem 5, 14) Maria Karlsson, Falkenbergs SK 5, 15) Jordar Nygård, Norge 5, 16) Oskar Alexandersson, SS Manhem 5, 17) Tomas Wahlgren, Horndals SK 5, 18) David Kraus, SK Rockaden 4½, 19) Jonas Lindahl, Horndals SK 4½, 20) Bertil Svendsen, Norge 4½, 21) Mikkel Clausen, Danmark 4½, 22) Thomas Larsen, Danmark 4½, 23) Martin Östtveit, Norge 4½, 24) Henrik Nordenstedt, SK Rockaden 4½, 25) David Wallenås, Alingsås SS 4½, 26) Jonathan Knudsen, Danmark 4½ (93 delt).

■ KLASS D (84–85)

Också i den näst yngsta klassen hittade vi en suverän: Västerviks Victor Nilsson, 85:a med det respektingivande rankingtalet 1588, som vann alla partier på vägen mot slutronden. Inför denna var han redan klar segrare och spelade då remi.

Resultat: 1) Victor Nilsson, Västerviks ASK 8½ (av 9), 2) Victor Virolainen, Lundby SS 7½, 3) Daniel Rönnblom, SK Rockaden 7, 4) Rikard Stenlund, SK Rockaden 7, 5) David Sundin, Gnarps SK 7, 6) Mattias Zackrisson, Lundby SS 7, 7) Martin Cederlund, Ystads SS 7, 8) Stefan Karlquist, SK Rockaden 7, 9) Simon Saito Nielsen, Danmark 6½, 10) Anders Bekker-Jensen, Danmark 6½, 11) Sebastian Nilsson, Limhamns SK 6½, 12) Christian Bakkeström, Danmark 6½, 13) Daniel Ljung, Lundby SS 6½, 14) Adam Szulkin, SK Rockaden 6, 15) Mats Törnros, SK Rockaden 6, 16) Ellen T O'Gara, Danmark 6, 17) Henrik Wessman, SK Rockaden 6, 18) Lijing Yang, SS Manhem 6, 19) Christian Andersson, Dagsbergs SK 6, 20) Maria Berg, Skövde SS 6, 21) Erik Lerneryd, Lundby SS 5½, 22) Jori Sarajärvi, Linde SK 5½, 23) Ståle André Sending, Norge 5½, 24) Jonas Plejdrup, Danmark 5½, 25) Patrik Staffansson, SK Rockaden 5½, 26) Fredrik Wikström, SK Rockaden 5½, 27) Viktor Poromaa, SK Rockaden 5½, 28) Mattias Tell, SK Rockaden 5½, 29) Patrik Swartz, SK Rockaden 5½, 30) Martin Talevski, SS Manhem 5½, 31) Karl Magnusson, Västerås SA 5½ (110 delt).

■ KLASS E (86–)

Malmöpojken Daniel Semcesen startade starkast med åtta raka vinster och ledde då med en hel poäng. I nionde förlorade han emellertid mot hemmaspelaren Victor Ekstrand. Daniel ledde fortfarande men när han i tredje ronden från slutet förlorade också mot årets flickmästarina Sara Karlquist var loppet kört.

Victor, med ett år kvar i den yngsta klassen, vann de avslutande åtta partierna och slutade halvan före Daniel. I det slagna fältet återfanns såväl fjolårets Skol-SM-segrare som årets Talangjaktsvinnare.

Resultat: 1) Victor Ekstrand, SS Manhem 13½ (av 15), 2) Daniel Semcesen, Malmö AS 13, 3) Sara Karlquist, SK Rockaden 10½, 4) Simon Öhman, SK Rockaden 10½, 5) Daniel Hansson, SK Rockaden 10, 6) Jesper Jansson, SK Rockaden 10, 7) Victor Lund, SK Rockaden 10, 8) Henrik Boström, SK Rockaden 9½, 9) Emil Westlund, Linköpings ASS 9½, 10) Björn Brantäng, SS Manhem 9½, 11) Tomas Sakinis, SS Manhem 9½, 12) Karl Johan Lundberg, Karlskoga SK 9½, 13) Peter Bertilsson, Alingsås SS 9½, 14) Sebastian Lewandowski, Lundby SS 9½, 15) Dorte Bekker-Jensen, Danmark 9, 16) Robin Johansson, Falkenbergs SK 9, 17) Olof Johansson, Falkenbergs SK 9, 18) Jimmy Lorentsson, Lundby SS 9, 19) Anders Rasmussen, Danmark 9, 20) Hanne Jervan, Norge 9, 21) Mats Jalakas, SS Manhem 9, 22) Nils Penton, SK Rockaden 9 (80 delt).

Klubbtävlingen: 1) SK Rockaden 298,6 2) SS Manhem 215,3, 3) Fyns Skoleskak, Dan-

mark 124,1, 4) Vejle Amts Skoleskak, Danmark 110,8, 5) Haderslevs Skoleskak, Danmark 88,9, 6) Jetsmarks Skoleskak, Danmark 71,9, 7) Lundby SS 68,5, 8) Alingsås SS 63,0, 9) Falkenbergs SK 52,7, 10) 9. Hovedkrets, Danmark 47,5 (47 klubbar).

Blixtturneringen: 1) Wieslaw Janocha, Polen 13½ (av 14), 2) Jonas Sandbom, SK Rockaden 11½, 3) Sven Sandberg, Västerås ÖSK 11, 4) Hugo Jörgensen, Dagsbergs SK 11, 5) Martin Östtveit, Norge 10, 6) Jesper Ulrich, Danmark 10, 7) Sverre Johnsen, Norge 9½, 8) Marcus Packalén, Västerås SA 9½ (86 delt).

Mats Eriksson

SVENSKA FRAMGÅNGAR I NORGE:

Anders Bäcklund segrade i Porsgrunn

■ I slutet av juni arrangerades ännu en internationell juniorturnering i Norge, Porsgrunn International, som vanns av göteborgaren Anders Bäcklund.

Deltagarmässigt var tävlingen av ungefär samma format som öppna norska juniormästerskapet, men där detta spelar sju ronder på fem dagar avverkade Porsgrunn nio ronder på sju dagar. En lite mer seriös utformning alltså, vilket också var driftige turneringsledaren Hans Olav Lahlums avsikt.

Mikael Arnelind, Majornas SS spelade för Sverige och dessutom deltog Anders Bäcklund som SS Manhems representant. Ödet ville att de möttes i tredje ronden då båda stod på 2 poäng. Anders vann svenskderbyt, varefter Mikael förlorade också i fjärde. Efter detta svarade han emellertid för en grandios spurt med inte mindre än 4½ poäng på de avslutande fem ronderna. Det räckte till femte plats bland 50-talet deltagare.

Anders fortsatte i täten och släppte remier i fjärde och sjätte ronden, det senare i partiet mot topprankade finnen Erkki Lassila. Då Lassila vann i sjunde och Anders spelade remi ledde den förre med en halv poäng. Komna så långt i handlingen lämnar vi ordet till Anders:

– Mitt utan tvekan viktigaste parti i turneringen var det i näst sista ronden mot den högrankade lettländaren Verners Putka. Partiet innebar nämligen att jag efter långt och hårt spel kunde gå upp i odelad ledning, eftersom Erkki Lassila lite oväntat förlorade.

SPANSKT FYRSPRINGARSPEL (C 49)

Anders Bäcklund	**Verners Putka**
SS Manhem/Sverige	Lettland

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sc3 Sc6 4. Lb5 Lb4 5. 0–0 0–0 6. d3 Lxc3 7. bxc3 d6 8. Lg5 De7 9. Te1 Sd8 10. d4 Se6 11. Lc1 Td8

Därmed har en av de viktigaste ställningarna i Fyrspringarspel uppkommit.

12. Lf1

Omedelbart 12. Sh4 är vanligare och aktivare.

12. – b6 13. Sh4 Lb7?!

Svart borde spela 13. – g6 för att förhindra springarinvasionen på f5.

14. Sf5 Dd7 15. f3 a5?

Ett drag som faktiskt visar sig göra mer skada än nytta – fältet b5 försvagas medan syftet förblir oklart.

16. g3

Med det obehagliga hotet 17. d5 med idén Lc1–g5.

16. – d5!

Svart undviker ett farligt angrepp och går in i ett sämre slutspel.

17. dxe5 dxe4 18. Dxd7 Sxd7 19. f4 Sdc5

Bl a med sikte mot den svaga c3-bonden.

20. Lb5!

Ett utmärkt drag, som söker ta kontroll över de svaga fälten på svarts damflygel. Med bonden på a7 hade detta drag varit omöjligt på grund av a7–a6.

20. – Kf8 21. Le3 Ld5?

Vit har en elementär spelplan som består av att ställa en springare på d4, följt av den terrängvinnande bondeframstöten f4–f5. För att motarbeta detta borde svart ha spelat 21. – f6 för att försöka luckra upp vits centrum.

22. Sd4 f6 23. f5 Sg5 24. h4?

Efter 24. e6 med idén 25. h4 hade vits fördel varit på gränsen till avgörande.

24. – Sf7 25. e6 Sd6?!

Bättre var 25. – Se5 även om vit har klar fördel efter 26. Lf4.

26. Lc6 Sdb7

På 26. – Lxc6 följer 27. e7† Kxe7 28. Sxc6†! Ke8 29. Sxd8.

27. Ted1

27. – Lc4?!

Svart beslutar sig för att ge upp kvaliteten för att lätta på trycket.

28. Lxb7 Sxb7 29. e7† Kxe7 30. Sc6† Ke8 31. Sxd8 Txd8 32. Txd8† Sxd8 33. a3 Sf7?!

Genom att låta vit byta bort den olikfärgade löparen förenklar svart den praktiska vinstföringen för vit.

34. Lf4

Dominerar svarts springare.

34. – Sd6 35. Lxd6?!

Med 35. Te1! Ld5 36. Lxd6 cxd6 37. Tb1 hade vit vunnit lättare.

35. – cxd6 36. Kf2 Kd7 37. Ke3 d5 38. g4 h6 39. Tg1 Kd6 40. Kd4 Ke7

Med avsikten att bemöta 41. g5 med 41. – hxg5 42. hxg5 fxg5 43. Txg5 Kf6.

41. a4!

Fixerar b6-bonden, som nu är en betydande svaghet.

41. – Kd6 42. g5 hxg5 43. hxg5 b5

Ett sista försök till motspel.

44. axb5 a4 45. gxf6 gxf6 46. Tg6

Därmed är partiet slutgiltigt avgjort.

46. – a3 47. Txf6† Ke7 48. Ta6 Lxb5

Om 48. – a2 49. Ta7† Kf6 50. b6.

49. Txa3 Lc4 50. Ke5 e3 51. Ta7† Ke8 52. Kf6 e2 53. Ta8† Kd7 54. Ta1 uppgivet.

Efter 55. Kg7 kan svart inte hindra vits f-bonde från att gå i dam.

(Kommentarer: Anders Bäcklund)

Resultat: 1) Anders Bäcklund, SS Manhem/Sverige 7 (av 9), 2) Erkki Lassila, Finland 6½, 3) Jacob Balcerak, Tyskland 6½, 4) Flemming Christenson, Norge 6½, 5) Mikael Arnelind, Sverige 6½, 6) Stig Tjomsland, Norge 6½, 7) Verners Putka, Lettland 6, 8) Kjetil A Lie, Norge 6, 9) Jens Kipper, Tyskland 6 (48 delt).

Mats Eriksson

NYTT FRÅN UK

❑ Skol-SM 1997 kommer att spelas i Norrtälje med SS Gambit och Vallentuna SK som arrangörer. Flick-SM 1997 går i Knislinge.

❑ Talangjakten 1997 spelas i Linköping. Linköpings ASS arrangerar även Skollag-SM:s final 1997.

❑ Västkustspelen kommer också till hösten att fungera som kvaltävling för Barn-VM i snabbschack. Nytt i år är att det blir separata flicktävlingar i 12- och 14-årsklasserna.

❑ I januari hölls det första "Tränarcentrum" på riksnivå. Det är tänkt att vara en samlingspunkt och ett forum för utbyte av erfarenheter mellan utbildade steg 4-tränare. Nu har de två första kvartalsbreven, innehållande vardera sex tips och idéer för ungdomstränare, utkommit.

❑ Ungdomskommitténs utbildningshelg anordnas helgen 14–15 september i Nässjö. Med start dagen innan, 13–14, arrangeras en steg 1-kurs inom Tränarskolan. Inbjudan till båda arrangemangen finns på klubben.

❑ Sverige deltar i Kadett-OS i Montenegro 9–18 augusti. Laget, som delvis startar på egen bekostnad, består av Jonas Eriksson, Västerås ÖSK, Björn Lundberg, Eslövs SK, Marcus Packalén, Västerås SA samt Joel Eklund, En Passant, Svedala.

❑ Stefan Schneider spelar för Sverige i den traditionella ECI-turneringen för juniorer i Sas van Gent, Holland 8–17 augusti.

Simultan i Malmö

Fjolårets Malmömästare Adnan Abedinov, Kirsebergs SK spelade simultan i Slottsparken under Malmöfestivalen. På fem timmar vann han 36 partier, förlorade fem och spelade en remi.

De som lyckades klå honom var Göran Sterning, Magnus Wigh, Bengt Magnusson, Christian Unmack och Lars Månsson.

Studier

Red: F Vrabec och A Hildebrand
Gröna gatan 31 B III, 754 36 Uppsala.

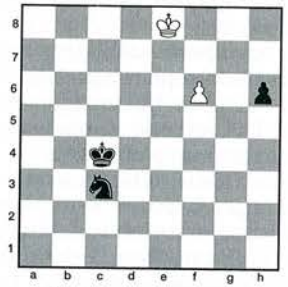
HAR SMÅTTINGARNA NÅGON CHANS?

❑ Småttingar kallar man studier med högst fem pjäser. Det är en genre, som, märkligt nog, har blivit ganska populär på sistone. Märkligt därför att man kan tycka, att det mesta på området redan är gjort.

Självfallet är det svårare att hitta originella idéer när materialet är så begränsat, men med förbättrad komponeringsteknik kan man framställa redan kända teman i mera sofistikerad form, t ex med flera huvudvarianter eller tematiska förförelser. Vi presenterar här nio kompositioner av ganska färskt datum som illustrerar småttingarnas popularitet.

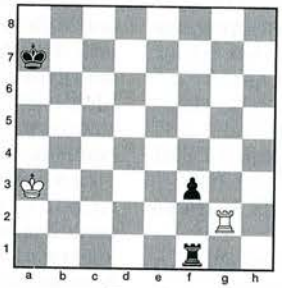
Hur står sig dessa verk i nutida tävlingar? Med tanke på våra dagars komplicerade kompositioner har småttingarna nog ganska få chanser att komma på prislistan annat än i form av specialutmärkelser i den mån det inte är fråga om just småttingtävlingar. Det finns förstås undantag i form av speciellt originella fynd, men en del tävlingar håller inte speciellt hög nivå.

2816. D Gurgenidze
1 Pr J van Reek-50 1995

Svart drar – remi

2817. G Amirjan
Spec Pr Mitronfanov Mem 19952

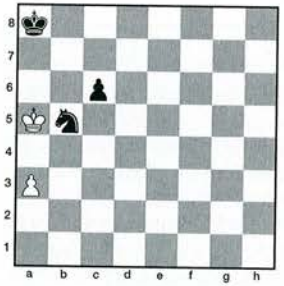
Remi

2818. A Selivanov
Pr Zaural "Pobeda-50" 1995

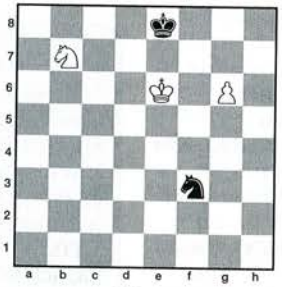
Remi

2819. O Pervakov
Pr Serov 100 år 1994

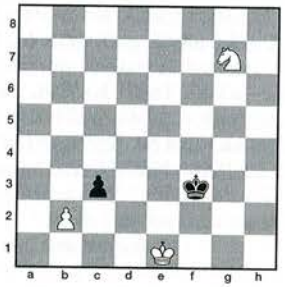
Remi

2820. P Arestov
1/2 HO Serov 100 år 1994

Vinst

2821. A Bezgodkov/V Samilov
1/2 HO Serov 100 år 1994

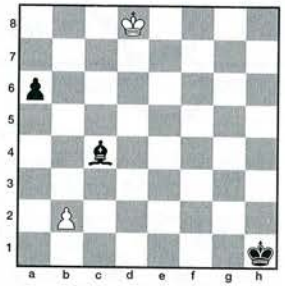
Vinst

2822. L Mitrofanov
Vetjernij Leningrad 1982

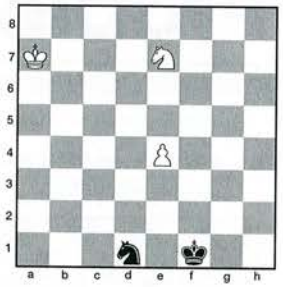
Remi

2823. D P Blundell
6 HO Luis Parenti-90 JT 1996

Remi

2824. A Ornstein
Springaren 1995

Vinst

Lösningar till 2816–2824

2816. Tävlingen gällde superminiatyrer, dvs studier med 5 eller 6 pjäser. Denna bjuder på två huvudvarianter, som går ut på att stoppa den vita bonden:

1. – Sd5 2. f7 Sf6† 3. Ke7 Sh7 4. f8D†! Sxf8 5. Kf6 Kd4 6. Kf5 Ke3 7. Kg4 med remi, eller **1. – Se4 2. Ke7!** (2. f7? Sd6†) **Sg5 3. Kf8!! h5 4. Kg7 h4 5. Kg6 Se6 6. Kf5 Kd5 7. Kg4** med remi. Ett sällsynt fynd!

2817. 1. Tb2! f2 2. Kb3! (2. Kb4 Ka6! 3. Kb3 Ka5 och vit är i dragtvång) **Ka6 3. Kb4 Kb6 4. Kc4† Kc6 5. Tc2 Kd6 6. Td2† Ke5 7. Kd3 Kf4 8. Ke2** =.

En studie med ömsesidigt dragtvång. Raffinerat spel där vit i förförelsen hamnar i dragtvång.

2818. 1. Ka6 Kd6 2. b6 Sc3 3. b7 Kc7 4. Ka7 Sb5† 5. Ka8 Ld5 patt, eller **1. – Kc5 2. b6 Lc4† 3. Ka7 Sc3 4. b7 Sb5† 5. Ka6 Sa3† 6. Ka7** (6. Ka5? Lb5) **Sb5† 7. Ka6,** eller **7. – Sc7†† 8. Ka7 Sb5† 9. Ka6** med positionell remi.

2819. 1. Ka6! (här finns flera förförelser: 1. Kb6? Sa7 2. a4 Kb8 3. a5 Ka8 4. a6 Kb8 och vit är i dragtvång, eller 1. a4? Sa7 2. Ka6 c5 3. Ka5 Kb8 och svart vinner) **Sa7 2. Kb6! Kb8 3. a4 Kc8 4. a5 Kb8 5. a6 Ka8 6. Kc5 Kb8 7. Kb6** med positionell remi.

Ömsesidigt dragtvång och tematisk förförelse.

2820. 1. g7 Sg5† 2. Kf6 Sh7† 3. Kg6 Sf8†! 4. Kh5! Kf7 5. Kh6! Se6 6. Sd8† Sxd8 7. Kh7, eller **5. – Sg6 6. Sd8† Kg8 7. Sc6! Kf7 8. Se5†! Sxe5 9. Kh7** med vinst. Ekoartade S-offer.

2821. 1. b3! Ke3 2. Sf5†! (2. Kd1? Kd3 3. Se6 c2† 4. Kc1 Kc3 5. Sc5 Kb4 =) **Kd3 3. Sg3!** (3. Kd1? c2† 4. Kc1 Kc3 =) **Kc2 4. b4 Kd3 5. b5 c2 6. Se2** och vinner.

Den tematiska förförelsen är: 1. b4? Ke3! (men inte 1. – Ke4?) 2. Kd1 Kd4 (inte 2. – Kd3?) med remi.

2822. 1. Kg5!! (kungen går rakt i gapet på den blivande damen) **g3 2. f6 g2 3. f7 g1D† 4. Kh6!** (4. Kf6?? Dd4†) **Dh2† 5. Kg7 Dg3† 6. Kh8 Df4 7. Kg7 Dg5† 8. Kh8 Df6† 9. Kg8 Sc6 10. f8D! Se7† 11. Kh7! Dxf8** patt.

2823. Fick en utmärkelse i den stora jubileumsturneringen L Parenti-90. Huvudvarianten är: **1. Kc7 a5 2. Kb6 a4 3. Kc5 Lb3 4. Kd4 Kg2 5. Ke3! Kg3 6. Kd2 Kf4 7. Kc1 La2 8. b4** med remi.

2824. En av Axel Ornsteins allra bästa kompositioner. Man får hoppas att domaren i årsturneringen uppskattar detta paradoxala fynd.

Studien är svårlöst, så vi återger hela lösningen:

1. Sd5! Sb2 2. e5 Sc4 3. e6 Se5 (3. – Sd6 4. Kb8 Sf5 5. Se3†) **4. Se7!!** (4. Kb7? Sg6 5. Sf4 Se7 6. Kc7 Kf2 7. Kd7 Sf5 8. Sg6 Kg3 9. Sh8 Kf3 10. Sf7 Kf4 11. Sd6 Sh6 = eller 7. Kd6 Sg8! 8. Sd5 Ke2 9. Se7 Sh6 10. Ke5 Kd3 =) **Ke2** (4. – Kg2 5. Kb6 Kh3 6. Kc7 Kg4 7. Sc6 Sg6 8. Se5†! [8. Kd6? Kf4 9. Se5 Sh4! =] Kf5 9. Kd6 Sxe5 10. e7) **5. Kb6 Kd3** (5. – Kd2 6. Kc7 Ke2 7. Kd6 +-, eller 5. – Kf3 6. Sf5 Kf4 [6. – Sg6 7. Sh4†] 7. Sh4/Se7 Sg4 8. e7 Sf6 9. Kb7! Ke5 10. Kc8 +-) **6. Kc5!** (6. Kc7/Kb5? Ke4! =) **Ke4 7. Kb5! Kd3/Kf3** (7. – Sg4 8. Sg8, eller 7. – Sc4 8. Sc8) **8. Sc6 Sg6 9. Se5† Sxe5 10. e7** och vinner.

Vi vill även hänvisa till följande fempjäsare i TfS: 2775, 2776 och 2778 i nr 10/1995.

Ja, nog lever allt fempjäsaren!

Problem

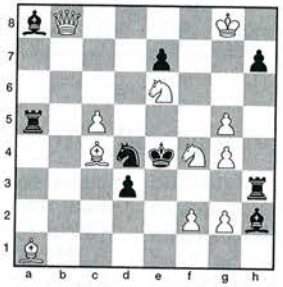
Bidrag och lösningar till Lennart Larsson
Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum

15483. A Hildebrand/H Fröberg
Uppsala/Haninge

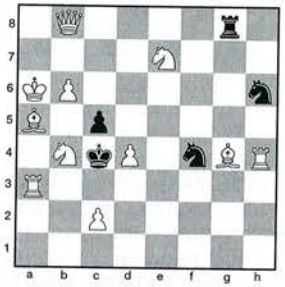
Matt i 2 drag

15484. H Fröberg/C Jonsson
Haninge/Skärholmen

Matt i 2 drag

15485. György Bakcsi
Budapest

Matt i 2 drag

15486. Mark Reitman
Odessa

Matt i 2 drag.

15487. Wassyl Djatschuk
Mukatschewo

Matt i 2 drag

15488. M Hoffman/B Ingre
Zürich/Mora

Matt i 3 drag

15489. Wladimir V Sokolow
Heilbronn

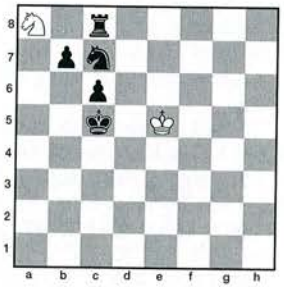
Matt i 3 drag

15490. Olle Alfredsson
Kungälv

Matt i 5 drag

15491. Wladimir V Sokolow
Heilbronn

Hjälpmatt i 4 drag

15492. Wladimir V Sokolow, Heilbronn. Vit: Kb6 Te2 Ld6 f6 g6. Svart: Kd7 Bb7. Matt i 3 drag.

15493. Leonid Makaronez, Haifa. Vit: Kd5 Bc6 c7 f6. Svart: Kc8. Matt i 4 drag.

Lösningsfrist 10 oktober.

Till problemen. I hjälpmatten 15491 börjar svart varefter parterna samverkar till svarts mattsättning i drag fyra.

Problem 15484 är en förbättring av samme författares uppgift 15360, TfS 6/95.

W V Sokolows problem 15489 jämte 15491 och 15492 samt Olle Alfredssons 15490 är vänligen tillägnade spaltredaktören på hans 75-årsdag den 18 augusti. Jag (red) bugar och tackar å det hjärtligaste!

Gausel norsk mästare

Årets norska mästerskap, som spelades i Alta, vanns av Einar Gausel med 7/9 före stormästarkollegorna Jonathan Tisdall och Rune Djurhuus 6½. På fjärde plats med 5½ placerade sig Sverre Heim, för några år sedan förstabordsspelare i Lunds ASK. Han kvalificerade sig nu för en plats i det norska olympialaget.

***NYA!* Björkstadsschacket**
Umeå 5-6 oktober 1996
SK Rockaden Umeå har nöjet att inbjuda till den 18:e upplagan av Norrlands största schacktävling.

Spelform: 7 ronder schweizer med betänketiden i rond 1-3: 20 min/spelare och parti och i rond 4-7: 1½ tim/30 drag + ½ timme/spelare för resten av partiet. **Spelprogram: Lördag 5/10,** 5 ronder kl. 11.30-23.00, **söndag 6/10,** 2 ronder kl. 9.00-17.30. **Personlig anmälan:** 5/10 senast kl. 11.20. **Priser:** Vid 70 deltagare garanterar vi följande priser: 1:a **5 000:-,** 2:a **2 500:-,** 3:e **2 000:-,** 4:e **1 500:-,** 5:e **1 000:-.** Dessutom rankinggruppspriser **800:-** from startnummer 11 om grupper av ca 10 deltagare. **OBS! Förstapriset och ratingpriserna är garanterade och ändras ej vid lägre deltagarantal. Anmälan:** Görs genom insättning av startavgiften 250:- (sen.), 125:- (f 1976 och senare) på SK Rockadens Umeå postgiro nr **20 17 34-1 senast måndagen 30/9.** Märk talongen med "Björkstadsschacket" och ange namn, adress, klubbtillhörighet samt rating 1/9 1996. **Fri startavgift för IGM och IM.** Vid efteranmälning tillkommer en avgift på 30:-. **Spellokal:** Mimerskolans Matsal (Gjallarhornet, samma som ifjol) i centrala Umeå. **Logi:** Turistbyrån tfn 090-16 16 16 kan ge upplysning om bra och billiga alternativ. Om intresse finns kan billigt grupplogi och ev inackordering ordnas, hör av Er till Jonas Burman.**Information:** Jonas Burman 090-13 51 18, Jan-Peter Sundför 090-19 06 08, Patrik Storm 090-13 75 66 eller Mats Lindgren 090-19 56 87. **Vägen till Umeå:** Endast 60 min från Arlanda. Avgångar nästan varje timme.Nattåg avgår till Umeå från alla delar av landet.

VÄLKOMMEN TILL UMEÅ – NORRLANDS HUVUDSTAD!

NYINKOMMEN LITTERATUR

Sosonko/Sterren: New in Chess 40	235 s	h	240:–
Mayer: The Soltis Variation of the Yugoslav Attack	333	h	253:–
Karpov: Volga Gambit A 58-59	115	h	144:–
Anand: Sicilian Defence B 66	151	h	144:–
Lawson: The Inner Game	249	i	237:–
Snosko-Borowski: Das Mittelspiel im Schach	180	h	168:–
Keene: Winning Moves	111	h	174:–
Novrup/Pedersen: Checkmate	111	h	158:–
Wieteck: Schachmeister porträtiert	148	h	119:–
Haas: Analogien auf dem Schachbrett. Endspiel	96	h	59:–
Lidköping 1996 SM. 1. Åström		h	100:–
Pickard: Hastings 1895. 1. Pillsbury	259	h	209:–
Lasker: Berlin 1918. 1. Lasker	39	h	89:–
Schackspel: Staunton nr 5, nöt/lönn, K=87 mm., bräde rutor 50 mm, notation			500:–
Reseschack, magnetiskt, 26x13 cm, rutor 27 mm			270:–

Schackdatorer och programvaror:
Vi är den detaljist som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar. Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)
Linnégatan 65, 216 15 Malmö. Ordertelefon 040-16 28 61. Telefax 040-51 00 76.

HANINGE OPEN

28–29 september 1996

Haninge Schacksällskap inbjuder till **snabbschackturnering** lördag-söndag den 28–29/9 1996.

Spellokal: Torvalla Sporthall i Haninge. **Spelform:** 7 ronder Monrad. Betänketid per spelare och parti: rond 1-2 30 min, rond 3-7 60 min. **Spelprogram:** Rond 1 lördag 28/9 11.00-12.00, rond 2 lördag 28/9 13.00-14.00, rond 3 lördag 28/9 14.30-16.30, rond 4 lördag 28/9 17.00-19.00, rond 5 söndag 29/9 11.00-13.00, rond 6 söndag 29/9 14.00-16.00, rond 7 söndag 29/9 16.30-18.30. **Priser:** 1:a pris kr 4.000:–, 2:a pris kr 2.500:–, 3:e pris kr 1.500:–, 4:e pris 1.000:–, 5:e pris 500:–. Dessutom ratingpriser till c:a var 12:e deltagare. Ovanstående pristablå gäller vid minst 80 deltagare. Kvalitetspoäng gäller vid beräkning av ratingpriser. **Prisutdelning:** Söndag c:a kl 18.45. **Anmälan:** Inbetalning av startavgiften **200:–** (juniorer födda 1976 och senare **150:–**) till Haninge Schacksällskap senast den **24 september** på postgiro **67 27 89-5.** Vid efteranmälan tillkommer 50 kr. IGM och IM fri start. Ange klubbtillhörighet och rankingtal på postgirotalongen.

Personlig anmälan i spellokalen den 28/9 senast kl 10.30.

Information: Algot Jönsson tel 08/500 224 61, Arne Stråat tel 08/500 208 51.
Logiförslag: Hotell Najaden i Haninge Centrum, tel 08-745 74 00 eller Resohotell Malmen, 08-22 60 80, om Du reser med RESO-paket till Stockholm.

CHESS ASSISTANT 2,0

Ny Programversion!

- Databassystem för MS-DOS
- Analysprogram ELO ca 2300 nu inklusive
- Ställningsanalys lätt inkopplad med nytt program
- Även t ex Genius, Rebell eller Fritz kan användas
- *Chess Tree* ordnar partimaterial efter öppning m m
- Visar vinstprocent vit/svart efter varje utfört drag
- Desktopmöjligheter, Diagram i valfri storlek
- Alla verktyg ingår, inga "extra tillägg".

Priser:	Chess Assistant 2.0 kompl. med analysprogram och 5 000 mästarpartier	1 795:–
	Uppdatering från version 1,4 (disk 1+2 insändes)	195:–
	CD-ROM med 400 000 okommenterade partier	600:–
	Pren. på nya mästarpartier, 12 månader (6 leveranser)	1 195:–

RAJAH SCHACK & COMPUTERS AB Box 30064 200 61 MALMÖ
Tel. 040 - 45 44 98 ------- Fax 040 - 45 23 40

TOO MUCH INFORMATION = NOT ENOUGH INFORMATION

MONOGRAPHS

MAKE NEITHER THIS NOR THAT MISTAKE

A29	Kortchnoi
A33	Sax
A34	Beliavsky, Mikhalchishin
A58-59	Karpov
A86-89	M. Gurevich
B12	Seirawan
B17	Karpov
B66	Anand
B75-76	Tiviakov
B80	Huebner
B86-87	Beliavsky, Mikhalchishin
B88	Beliavsky, Mikhalchishin
B89	Akopian
C05-06	Bareev
C18-19	Kortchnoi
C42	Yusupov
C43	Yusupov
C80-81	Kortchnoi
C82	Kortchnoi
C83	Kortchnoi
C89	Anand
C92-93	Romanishin, Bihovsky
C94-95	Romanishin, Bihovsky
D16-19	Ribli
D44	Beliavsky, Mikhalchishin
E97	M. Gurevich

Available in August
Chess Informant 66

Chess Informant

POSTTIDNING

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm

ISSN 0040-6848

Tidskrift för Schack har i mer än 100 år speglat schackets utveckling här hemma och utomlands. Dess årgångar innehåller allt – partier, kommentarer, teoriartiklar, turneringsreferat, tabeller, intervjuer, porträtt, olympiader, landskamper, VM-matcher, problem, studier osv osv.

De första årgångarna är sedan länge utsålda och andra försvinner i rask takt. Många finns dock fortfarande i lager. Komplettera ditt schackbibliotek medan chansen fortfarande finns!

Årg		1967	200:–	1977	100:–	1987	100:–
1931	150:–*	1968	200:–	1978	100:–	1988	100:–
1949	200:–	1969	120:–	1979	100:–	1989	140:–
1954	150:–	1970	120:–	1980	100:–	1990	140:–
1956	150:–	1971	120:–	1981	100:–	1991	140:–
1957	150:–	1972	200:–	1982	100:–	1992	140:–
1963	150:–	1973	100:–	1983	100:–	1993	140:–
1964	150:–	1974	100:–	1984	100:–	1994	140:–
1965	150:–	1975	100:–	1985	100:–	1995	140:–
1966	200:–	1976	100:–	1986	100:–		

Special I

10 TfS-nummer från olika årgångar 50:–

Special II

10 olika utländska schacktidskrifter 40:–

*) Med ett häfte i faksimil.

Priserna gäller häftade, kompletta årgångar. Portofritt!
Vi levererar också i mån av tillgång enstaka exemplar à 10:– – 25:– styck.

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Gethornskroken 21 · 281 49 Hässleholm · Tel 0451-128 50 · Postgiro 60 46 34 - 6